Huan Xatzey Tachihuīn a'ntūn Tzo'kli San Mateo

Ixnapapna' Jesucristo
Lc. 3.23-38
1 Huā'mā' lista ū'tza' ixnapapna' Jesucristo lā'
xla' ixtā'nat David lā' nā Abraham.
2 Lā' Abraham ixtāta' Isaac ixuanī't lā' ū'tza'
ixtāta' Jacob lā' ū'tza' ixtāta'ca'n Judá lā' ixtā'timīn.
3 Lā' Judá ixtāta'ca'n Fares lā' Zara ixuanī't lā'
ixtzī'tca'n ixuanican Tamar. Lā' Fares ixtāta' Es-
rom ixuanī't lā' ū'tza' ixtāta' Aram.
4 Lā' Aram ixtāta' Aminadab ixuanī't lā' ū'tza'
ixtāta' Naasón a'ntī ixtāta' Salmón.
5 Lā' Salmón ixtāta' Booz ixuanī't lā' ixtzī't Booz
ū'tza' Rahab. Lā' Booz ixtāta' Obed ixuanī't lā'
ixtzī't Obed ixuanican Rut. Lā' Obed ixtāta' Isaí
ixuanī't.
6 Lā' Isaí ixtāta' huan rey David ixuanī't. Lā'
huan rey David lā' huan puscāt a'ntī pū'la ix-
puscāt Urías ixuanī't, xlaca'n xanatātana' Salomón
ixtahuanī't.
7 Lā' Salomón ixtāta' Roboam ixuanī't lā' ū'tza'
ixtāta' Abías a'ntī ixtāta' Asa.
8 Lā' Asa ixtāta' Josafat ixuanī't lā' Josafat ixtāta'
Joram lā' ū'tza' ixtāta' Uzías.
9 Lā' Uzías ixtāta' Jotam ixuanī't lā' ū'tza' ixtāta'
Acaz lā' ū'tza' ixtāta' Ezequías.
10 Lā' Ezequías ixtāta' Manasés ixuanī't lā' ū'tza'
ixtāta' Amón a'ntī ixtāta' Josías.
11 Lā' Josías ixtāta'ca'n Jeconías lā' ixtā'timīn ix-
uanī't lā' a'xni'ca' ixcāchī'canī't lā' cālē'nca huan
israelitas nac ti'ya't a'nlhā huanican Babilonia.

12 Lā' a'xni'ca' cālē'ncanī'ttza' a'xni'ca' Jeconías
ixka'lhī ixcaman Salatiel lā' ū'tza' ixtāta' Zorobabel
ixuanī't.
13 Lā' Zorobabel ixtāta' Abiud ixuanī't lā' ū'tza'
ixtāta' Eliaquim a'ntī ixtāta' Azor.
14 Lā' Azor ixtāta' Sadoc ixuanī't lā' ū'tza' ixtāta'
Aquim a'ntī ixtāta' Eliud.
15 Lā' Eliud ixtāta' Eleazar ixuanī't lā' ū'tza'
ixtāta' Matán a'ntī ixtāta' Jacob.
16 Lā' Jacob ixtāta' ixuanī't huan José a'ntī ixkōlu'
huan María. Lā' María, xla' ixtzī't Jesús ixuanī't,
ū'tza' a'ntī huanican huan Cristo.
17 Lā' chuntza' ixlīkalhacāujtā'ti' ī'xū'yātā'natna'
Abraham a'xni'ca' tahuī'lh David. Lā'
ixlīkalhacāujtā'ti' ī'xū'yātā'natna' David a'xni'ca'
ixcālē'ncanī't israelitas nac huan ti'ya't a'nlhā
huanican Babilonia. Lā' ixlīkalhacāujtā'ti'
ī'xū'yātā'natna' huampala a'xni'ca' lacatuncuī'lh
Cristo.

A'xni'ca' lacatuncuī'lh Jesucristo
Lc. 2.1-7

18 Lā' a'xni'ca' tahuī'lh Jesucristo, chuntza'
pātle'kelh. Ixtzī't ixuanican María lā' xla'
ixtalacāxlanī'ttza' para natā'tapūchahua huan José.
Lā' a'xni'ca' tūna'j ixtalātā'tahui'la a'xni'ca' María
ixcamalanī'ttza' lā' por ixlīmāpa'ksīn huan Espíritu
Santo.
19 Lā' a'xni'ca' José ca'tzīlh que María
ixcamalanī't, xla' ixmakxtekcu'tun. Pero como
tzeyā chi'xcu' ixuanī't, tū' ixmālacapū'cu'tun
na ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't como tū'
ixmāmāxanī'cu'tun. Xmān tzē'k ixmakxtekcu'tun.
20 Lā' a'xni'ca' José ixpāstacmā' a'nchī
nalīlacāxtlahua, a'xni'ca' lakahuāna'lh lā'

tasu'yuni'lh kalhatin ángel a'ntī macamilh huan Māpa'ksīni' Dios lā' xla' huanilh:

—José, hui'x a'ntī ī'xū'yātā'nat David, tū' catilīmā'xa'na' natā'tapūchahua'ya' huan María como ka'lhīni'lh por ixpālacata huan Espíritu Santo.
21 Naka'lhī ixcaman xachi'xcu' lā' nahui'lī'ni'ya'
ixtacuīni' Jesús. Chuntza' namāpācuhuī'can como xla' nacāmāpūtaxtū ixtachi'xcuhuī't —huanilh huan ángel.
22 Lā' huāk huā'mā' pātle'kelh para natlōkentaxtū
a'ntū hualh huan Māpa'ksīni' Dios por ixpālacata huan a'cta'sana'. Chuntza' tzo'kli:
23 Huan tzu'ma'jāt naka'lhīni'n lā' naka'lhī ixcaman lā' namāpācuhuīcan Emanuel,
lā' huā'mā' tacuīni' huanicu'tun: Dios quincātā'lahui'lani'.
24 Lā' a'xni'ca' lakahualh José, tlahualh ixlīhuāk
a'ntū māpa'ksīlh huan ixángel huan Māpa'ksīni' lā' tā'tapūchahualh María.
25 Pero tū' xa'malh hasta a'xni'ca' xla' tahuī'lh
ī'ska'ta' ixlīmaksāsti'. Lā' hui'līni'lh ixtacuīni' Jesús.

2

A'xni'ca' tamilh huan magosnu'

1 Lā' a'xni'ca' Herodes rey ixuanī't nac ti'ya't
a'nlhā huanican Judea a'xni'ca' Jesús lacatuncuīlh a'ntza'. Lacatuncuīlh huan nac cā'lacchicni' a'nlhā huanican Belén. Lā' tachā'lh magosnu' huan nac xcānsipej a'nlhā huanican Jerusalén lā' xlaca'n tamincha' na ixtankēn
2 lā' takalhasqui'nīlh:

—¿Lhachū huī' huan ixreyca'n israelitas a'ntīn tahuī'lhtza'? Quina'n iclaktzī'nī'tauj lakatin sta'cu

na ixtankēn. Lā' ū'tza' quincāmāsu'ni'nī'ta'ni' palh
tahuī'lhtza'. Lā' ū'tza' iclīmiujtza' huā'tzā' para
na'icmācā'tanīyāuj.
3 Lā' a'xni'ca' kaxmatli huā'mā' tachihuīn,
huan rey Herodes lej ixpāta'lamā' lā' nā
chuntza' ixlīhuākca'n xalanī'n nac Jerusalén nā
ixcāpāta'lamā'.
4 Lā' huan rey cāmāta'satīnīni'lh lā' cāmākēstokli
ixlīhuākca'n xanapuxcu'nu' sacerdotes israelitas
lā' a'ntī tamāsu'yulh huan ley. Lā' cākalhasqui'nīca
lhachū natahui'la huan Cristo
5 lā' takalhtīni'lh:
—Natahui'la nac Belén xala' nac estado de
Judea. Chuntza' tzo'kli huan a'cta'sana':
6 Lā' Belén xala' huan ti'ya't a'nlhā huanican Judá,
a'yuj lej xati'na'j na ixlaclhni'ca'n huan municipios nac huā'mā' ti'ya't, pero līhua'ca' tasqui'nī como nalacatuncuīyācha' a'ntza' kalhatin māpa'ksīni'.
Lā' xla' nacāmaktaka'lha quintachi'xcuhuī't a'ntī cāhuanican israelitas.
7 Lā' Herodes lakatzē'k cāmāta'satīnīni'lh huan
magosnu' lā' cākalhasqui'nīlh lhānīn tasu'yulh huan
sta'cu lā' tūyā chi'chini' lā' tūyā mālhcuyu'.
8 Lā' cāmacā'lh nac Belén lā' cāhuanilh:
—Capinchipitit lā' nalīhui'lī'yā'tit naputzayā'tit
huan ska'ta'. Lā' a'xni'ca' nakaksā'tit,
naquilāmāca'tzīnīyāuj para que quit nā tzē na'ica'n
na'icmācā'tanī —chuntza' cāhuanilh Herodes.
9 Lā' a'xni'ca' cātā'chihuīna'nkō'lh huan rey,
ta'a'lh huan magosnu'. Lā' huan sta'cu a'ntū
ixtalaktzī'nī't ixtankēn, ū'tza' cāpū'lani'lh lā'
cāmāsu'ni'lh huan tej hasta lhā tāyalh tālhmā'n
a'nlhā ixuī' huan ska'ta'.

10 Lā' a'xni'ca' huan magosnu' talaktzī'lh a'nchī
tāyalh huan sta'cu, lej tapāxuhualh xlaca'n.
11 Lā' a'xni'ca' tatanūlh huan nac chic, talak-
tzī'lh huan ska'ta' lā' María a'ntī ixtzī't. Lā' tatat-
zokostani'lh lā' tataquilhpūtani'lh lā' tamācā'tanīlh
huan ska'ta'. Lā' tamakxcutli huan a'ntū ixtalē'ni'
lā' ta'a'ksajli oro lā' pūm lā' perfume a'ntū huani-
can mirra.
12 Lā' ā'calīstān tataspi'tchokolh por ā'kantin
tej como ixtalakahuāna'nī't lā' chuntza'
cālīmāca'tzīnīca que tū' catatētaxtulh a'ntza' na
ixchic Herodes.

A'xni'ca' tatzā'lalh nac Egipto

13 A'xni'ca' ixta'a'nī'ttza' huan magosnu', José
lakahuāna'lh lā' tasu'yuni'lh kalhatin ángel a'ntū
macamilh huan Māpa'ksīni' Dios. Lā' huan ángel
huanilh:
—Catāqui'. Cacālī'pi huan ska'ta' lā' ixtzī't
lā' catzā'la'tit nac huan país a'nlhā huanican
Egipto. A'ntza' natachokoyā'tit hasta a'xni'ca'
na'icmāca'tzīnīyāni' porque huan Herodes, xla' na-
putza huan ska'ta' como maknīcu'tun.
14 Lā' José tāquī'lh a'xni'ca' tzī'sacus ixuanī't lā'
a'lh. Cālē'lh huan ska'ta' lā' ixtzī't. Ta'a'lh huan nac
ti'ya't a'nlhā huanican Egipto.
15 A'ntza' tatachokolh hasta a'xni'ca' nīlh huan
Herodes. Huā'mā' pātle'kelh para natlōkentaxtū
a'ntū huan Māpa'ksīni' Dios ixuanī't por ixpālacata
huan a'cta'sana'. Chuntza' hualh: “Ixuī' nac Egipto
qui'O'kxa' lā' icmāta'sīlh”.

Herodes ixcāmāmaknīnīni'n huan camana'

16 Lā' a'xni'ca' Herodes ca'tzīlh palh
ixta'a'kxokonī't huan magosnu', xla' lej a'kchā'lh.

Lā' māpa'ksīni'lh que cacāmaknīca huan lakska'tā'n a'ntī xachi'xcu'. Cāmāmaknīnīni'lh ixlīhuākca'n huan camana' xachi'xcu' xalanī'n nac Belén lā' ixlīka'tla' huan cālacchicni'. Cāmāmaknīnīni'lh ixlīhuākca'n a'ntīn tūna'j ixtaka'lhī lakatu' cā'ta. Chuntza' māpa'ksīlh como ixtlahuanī'ttza' hua'chi lakatu' cā'ta desde a'xni'ca' ixlacatuncuīnī't huan ska'ta' chu a'nchī tahualh huan magosnu'.

17 Chuntza' tlōkentaxtūlh a'ntū tzo'kli huan a'cta'sana' a'ntī ixuanican Jeremías. Chuntza' tzo'kli:

18 Kaxmatcan a'nchī calhuancan huan nac cā'lacchicni' a'nlhā huanican Ramá lā' lej ta'sacan.
Raquel ū'tza' a'ntī calhuamā' ixpālacata ixcamana'.
Lā' tūla māko'xamixīcan como ixtanīnī'ttza'.
Chuntza' tzo'kli.

19 Pero a'xni'ca' ixnīnī'ttza' huan Herodes, José lakahuāna'mpā a'nlhā ixuī' nac Egipto. Lā' tasu'yuni'lh kalhatin ángel a'ntī macamilh huan Māpa'ksīni' Dios lā' huanilh:

20 —Catāqui' lā' cacālī'pi huan ska'ta' lā' ixtzī't. Lā' cataspi'ttit huan nac ti'ya't a'nlhā huanican Israel porque tanīlhtza' xlaca'n a'ntī ixtamaknīcu'tun huan ska'ta' —hualh huan ángel.

21 Lā' José tāquī'lh lā' a'lh lā' cālē'lh huan ska'ta' lā' ixtzī't hasta nac Israel.

22 Pero Arquelao a'ntī ixlaktapalh ixtāta' Herodes ixuanī't lā' ixmāpa'ksīni'mā' a'nlhā huanican Judea. Lā' a'xni'ca' José ca'tzīlh huā'mā', ixjicua'n lā' tū' ixa'ncu'tun a'ntza'. Lā' a'xni'ca' lakahuāna'mpā, māca'tzīnīca a'nlhā ixta'a'lh lā' ū'tza' talī'a'lh huan nac ti'ya't a'nlhā huanican Galilea.

23 Lā' a'xni'ca' tachā'lh a'ntza' nac Galilea, ta'a'lh
huan nac cā'lacchicni' a'nlhā huanican Nazaret
para natalatahui'la. Chuntza' pātle'kelh para
natlōkentaxtū a'ntū tahualh huan a'cta'sana'nī'n.
Tahualh: "Jesús namāpācuhuīcan nazareno".

3

Juan huan Mā'kpaxīni' a'cta'sana'lh nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't

Mr. 1.1-8; Lc. 3.1-9, 15-17; Jn. 1.19-28

1 Lā' huanmā'na quilhtamacuj milh nac
cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't nac Judea huan Juan a'ntī
ixmā'kpaxīni'n. Ixa'cta'sana'mā'
2 lā' ixcāhuani huan tachi'xcuhuī't:
—Caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n lā' camakxtek-
tit mintalaclē'i'ca'n porque tapajtzūmā' a'xni'ca'
Dios nacāmāpa'ksīkō' huan tachi'xcuhuī't.
3 Lā' huan a'cta'sana' Isaías tzo'kli a'nchī huan
tachi'xcuhuī't nataxtāpalī ixtapāstacna'ca'n lā'
natakalhlaka'ī'. Lā' tzo'kli ixpālacata huā'mā' Juan
a'nlhā huan chuntza':
A'ntza' a'nlhā cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't, nakaxmatcan
catīhuā a'ntī palha' nachihuīna'n lā'
nahuan: "Cacāxtlahua'tit huan tej
como mimā' huan Māpa'ksīni'. Stu'nc
camālakstu'nctit huan tej".
4 Lā' ixlu'xu' huā'mā' Juan līcāxtlahualh ixchi'xit
camello lā' ixlīchī'can de ko'xka' ixuanī't. Lā' xla'
ixua' hui'qui'lī't lā' ta'xcāt xala' nac cā'qui'huī'n.
5 Lā' huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac xcānsipej
Jerusalén tamilh takaxmata. Lā' nā lhūhua'
tachi'xcuhuī't xalanī'n chu xalhā huan nac estado
de Judea lā' xalanī'n pajtzu huan pūxka Jordán nā
tamilh takaxmata.

6 Lā' a'xni'ca' tatako'xaspi'tni'lh Dios ixtala-
clē'i'ca'n, Juan cāmā'kpaxīlh kalhatunu' huan nac
pūxka Jordán.

7 Lā' lhūhua' fariseosnu' lā' ixsacerdotes israeli-
tas tamilh ta'a'kpaxa. Lā' a'xni'ca' Juan cālaktzī'lh,
xla' cāhuanilh:

—¡Ca'tzanca'tzīyā'tit hui'xina'n! ¿Tichū
cāmāca'tzīnīni' hui'xina'n que ixtzā'la'ni'tit huan
ixtā'kcha Dios a'ntū mimā'?
8 Catlahua'tit a'ntūn tzey para que
natasu'yu palh stu'ncua' xtāpalīnī'ta'ntittza'
mintapāstacna'ca'n.
9 Lā' tū' cahuantit mē'cstuca'n: "Quina'n
ī'xū'yātā'natna' Abraham. U'tza' iclīpāhuanāuj
lā' tū' icjicua'ni'yāuj ixtā'kcha Dios". Hui'xina'n
tū' chuntza' ixua'ntit. Quit iccāhuaniyāni' que
Dios tzē nacāxtāpalī huā'mā' chihuixni' lā' natala
ī'xū'yātā'natna' Abraham.
10 Hua'chilh xacacanī'ttza' huan ā'chaj lā' natzu-
cucan natancā'can huan qui'hui'. Lā' chuxatūya
qui'hui' a'ntūn tū' māstā' ixtō'ca't xatzey, ū'tza'
natancā'can lā' nalhcuyucan. Huan tachi'xcuhuī't
a'ntīn tū' tatasu'yu palh takalhlaka'ī', xlaca'n
hua'chi huan qui'hui' a'ntūn tū' tō'ca'.
11 Lā' stu'ncua' quit iccālīmā'kpaxīyāni' con
xcān. Lā' ū'tza' nalītasu'yu a'nchī līlakaputzayā'tit
ixpālacata huan talaclē'i' a'ntūn tlahuanī'ta'ntit.
Huan a'ntī namin ā'calīstān, xla' makapitzīn de
hui'xina'n nacātalīmā'kpaxīyāni' huan Espíritu
Santo lā' ā'makapitzīn huampala con macscut.
Xla' ā'līhua'ca' māpa'ksīni'n que quit. Quit tūla
icmālacastuca xla'. Ixtasācua' a'ntī naxcuta
ixuarachi līhua'ca' tasqui'nī que quit.

12 Xla' hua'chi kalhatin chi'xcu' a'ntī chi'panī'ttza' ixpūmālakosūn lā' nalacsu'nu huan trigo a'ntū lītlahuacan harina. Huan xati'ni' trigo namānū a'nlhā māquī'can, pero huan xapa'lhma' nalhcuyu huan nac macscut a'ntūn tūla catimāmixīlh —cāhuanilh Juan.

Mā'kpaxīca Jesús
Mr. 1.9-11; Lc. 3.21-22

13 Lā' ā'calīstān Jesús taxtulh de huan estado de Galilea lā' lakchā'lh Juan a'nlhā ixmā'kpaxīni'mā' na ixquilhtūn huan pūxka Jordán. Jesús milh a'kpaxa.
14 Pū'la Juan tū' ixmā'kpaxīcu'tun Jesús lā' huanilh:

—Quit icmaclacasqui'n que hui'x ixquimā'kpaxi'. Hui'x tū' maclacasqui'na' quit na'icmā'kpaxīyāni'.

15 Pero Jesús kalhtīlh:

—Chuhua'j calalh chu a'nchī icsqui'ni'yāni' porque quincāminīni'yāni' lā' chuntza' natlahuakō'yāuj a'ntū Dios māpa'ksīlh.

Lā' Juan a'kahuāna'ni'lh.

16 Lā' Jesús, a'xni'ca' mā'kpaxīca, tacutli huan nac xcān. Lā' chu līmaktin talaquī'lh huan a'kapūn lā' Jesús laktzī'lh huan Espíritu Santo. Lā' ixtasu'yu hua'chi tantzasnān. Lā' yujchi ixlakstu'nc a'nlhā ixyā Jesús.
17 Lā' kaxmatca lakatin tachihuīn nac a'kapūn lā' hualh:

—U'tza' huā'mā' qui'O'kxa'. Lej icpāxquī' lā' lej quimakapāxuhua.

4

Huan ko'ti'ti' līlaktzī'ncu'tulh Jesús
Mr. 1.12-13; Lc. 4.1-13

1 Lā' tuncan huan Espíritu Santo lē'lh Jesús huan
nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't para que huan ko'ti'ti'
nalīlaktzī'n a ver palh tzē ixtlajalh Jesús.
2 Lā' a'ntza' tu'pu'xam chi'chini' Jesús tū'
huā'yalh tintacuj lā' tintascac. Lā' lejtza' ixtzi'ncsa.
3 Lā' huan ko'ti'ti' laktapajtzūlh Jesús lā' huanilh:

—Palh hui'x ixO'kxa' Dios, cacāmāpa'ksi' huā'
tamā'na chihuixni' catalalh pāntzi.
4 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: "Tū'
xmān pāntzi catipūlatā'kchokoca nac huā'mā'
cā'quilhtamacuj. Ixlīhuāk a'ntū Dios huan, ū'tza'
a'ntū quincālīmaxquī'yāni' quinquilhtamacu-
jca'n".
5 Tuncan huan ko'ti'ti' lē'lh Jesús huan nac
Jerusalén a'nlhā nā māpācuhuīcan huan xcānsipej
santo. Lā' hui'līca tālhmā'n na ixa'kstīn huan
xaka'tla' lītokpān
6 lā' huanica:

—Palh hui'x ixO'kxa' Dios, cata'nchi como
tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:

Dios nacāmāpa'ksī ixángeles que natamak-
taka'lhāni'.
Natamā'kaquī'yāni' para que tū' natakāhuī'ya' nīn
kantin mintojon nac chihuix.

7 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Nā chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
"Tū' tilīlaktzī'na' huan Māpa'ksīni' Dios".
8 Lā' huan ko'ti'ti' lē'mpā nac lakatin kēstīn
a'nlhā lej tālhmā'n. Lā' a'ntza' māsu'ni'kō'lh chu

xalhā a'nlhā cāmāpa'ksīcan xalanī'n huā'mā'
cā'quilhtamacuj lā' a'nchī lej tzēhuanī't ixuanī't.
9 Lā' huan ko'ti'ti' huanilh:
—Huāk huā'mā' na'icmaxquī'yāni' xmān
naquintatzokostani'ya' lā' naquimācā'tanī'ya'
—huanica Jesús.
10 Lā' Jesús kalhtīni'lh:
—Catapānu', ko'ti'ti', porque tatzo'kni' na
ixtachihuīn Dios: "Natatzokostani'ya' lā'
namācā'tanī'ya' miMāpa'ksīni' Dios lā' natlahua'ya'
xmān a'ntū xla' lacasqui'n".
11 Lā' tuncan huan ko'ti'ti' a'kxtekui'līlh. Lā'
makapitzīn ángeles tamilh lā' tamaktaka'lhli Jesús.

Jesús lītzuculh ixlītlōt nac estado de Galilea
Mr. 1.14-15; Lc. 4.14-15

12 Lā' Jesús a'xni'ca' māca'tzīnīca a'nchī
ixchī'canī't Juan, tuncan a'lh nac estado de Galilea
13 lā' tū' tachokolh nac Nazaret. A'lh tahui'la
huan nac cā'lacchicni' Capernaum pajtzu na
ixquilhtūn huan xcān. Lā' nā huā'mā' ti'ya't
ixmāpācuhuīcan ixti'ya'tca'n Zabulón lā' Neftalí.
14 Huā'mā' pātle'kelh para natlōkentaxtū a'ntū
tzo'kli huan profeta Isaías na ixtachihuīn Dios.
Chuntza' tzo'kli:
15 Huan ti'ya't a'nlhā māpācuhuīcan Zabulón lā'
a'nlhā māpācuhuīcan Neftalí, a'ntza' tētaxtu
huan tej a'ntū a'n hasta nac mar.
Lā' nā a'ntza' tintacut huan pūxka Jordán nac
estado de Galilea a'nlhā tahui'lāna' huan
a'ntīn tū' israelitas.
16 Huan tachi'xcuhuī't hua'chilh ixtahui'lāna'
a'nlhā cā'pucsua' lā' chuhua'j talaktzī'lh
huan ka'tla' pūmaksko.

Lā' xlaca'n a'ntī hua'chilh ixtanīmā'na lā' huāk lej
cā'skē'k ixtahuanī't.
Lā' chuhua'j talaktzī'lh a'nchī lej xkaka.
Chuntza' tzo'kli Isaías.
17 Lā' tuncan Jesús tzuculh a'cta'sana'ntā'kchoko
lā' hualh:
—Calīlakaputza'tit ixpālacata huan talaclē'i' a'ntūn tlahuanī'ta'ntit lā' caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n porque tapajtzūmā'tza' a'xni'ca' Dios nacāmāpa'ksīkō' huan tachi'xcuhuī't.

Jesús cāmāta'sīlh kalhatā'ti' squī'tī'ni'nī'n
Mr. 1.16-20; Lc. 5.1-11

18 Lā' a'xni'ca' Jesús ixlatlā'huan na ixquilhtūn
xaka'tla' xcān a'ntū huanican Lago de Galilea, cālaktzī'lh kalhatu' chi'xcuhuī'n a'ntī lītā'timīn ixtahuanī't. Kalhatin Simón ixuanican lā' ixlītāpātu' ixtacuīni' Pedro. Huan ā'kalhatin Andrés ixuanican. Xlaca'n squī'tī'ni'nī'n ixtahuanī't lā' ixtamojōmā'na ixpūxuākna'ca'n nac xcān.
19 Tuncan Jesús cāhuanilh:
—Caquilāstālani'uj lā' na'iccāmāsu'ni'yāni' a'nchī nacālīmākalhlaka'ī'nī'yā'tit tachi'xcuhuī't ixtachihuīn Dios.
20 Chu tuncan tamakxtekli ixpūxuākna'ca'n lā'
tatā'a'lh Jesús.
21 Lā' a'xni'ca' a'lh ā'lacatin, cālaktzī'lh ā'kalhatu'
huampala lītā'timīn. Xlaca'n ixo'kxa'n Zebedeo ixtahuanī't lā' ixtacuīni' kalhatin Jacobo lā' ā'kalhatin Juan. Ixtatā'hui'lāna' ixtāta'ca'n huan nac barco lā' ixtalacachī'mā'na ixpūxuākna'ca'n. Lā' Jesús cāmāta'sīlh.
22 Lā' chu līmaktin xlaca'n tatacutli huan nac
barco lā' ta'a'kxtekui'līlh ixtāta'ca'n lā' ta'a'lh tastālani'lh Jesús.

Jesús cāmāsu'ni'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't
Lc. 6.17-19

23 Lā' Jesús ixtlā'huantēlha chu xalhā nac estado
de Galilea lā' ixcāmāsu'ni'mā' tachi'xcuhuī't
na ixlītokpānca'n israelitas nac lakatunu'
cā'lacchicni'. Ixcāmāsu'ni'mā' a'nchī nala a'nlhā
Dios māpa'ksīni'n lā' ixcāmātzeyīmā' ixlīhuākca'n
huan tāpālhūhua' ta'jatat a'ntū ixcāpasanī't
tachi'xcuhuī't.
24 Chuxalhā nac huan ti'ya't a'nlhā huanican
Siria cāmāca'tzīnīca ixpālacata Jesús. Lā' cālīmini'ca
ixlīhuākca'n huan ī'tzaca'nī'n. Cālīmini'ca a'ntī
ixtapātīmā'na chuxatūya ta'jatat lā' chuxatūya
taca'tzāt. Lā' cālīmini'ca a'ntī ixtaka'lhī huan
tlajana'nī'n lā' huan a'ntī ixtaxtacnānī lā' huan
a'ntī ixtalū'ntū'lanī't. Lā' Jesús cāmātzeyīkō'lh.
25 Lā' līlhūhua' xalanī'n nac estado de Galilea
tastālani'lh lā' nā xalanī'n nac huan cā'lacchicni'
Decápolis lā' Jerusalén. Lā' nā tastālani'lh xalanī'n
nac estado de Judea lā' xalanī'n nac huan ti'ya't
tintacut huan pūxka Jordán.

5

Jesús a'cta'sana'lh huan nac ti'na'j kēstīn

1 Lā' a'xni'ca' Jesús cālaktzī'lh a'nchī tamilh
lhūhua' tachi'xcuhuī't, xla' tā'cxtulh huan nac ti'na'j
kēstīn lā' a'ntza' tahui'lalh. Lā' ī'sca'txtunu'nī'n tun-
can talītamacxti'li'lh.
2 Lā' Jesús tzuculh cāmāsu'ni'.

Huan a'ntī stu'ncua' tapāxuhua
Lc. 6.20-23

Lā' chuntza' Jesús cāhuanilh:
3 —Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit
hui'xina'n palh u'cxca'tzīyā'tit que tū' tzey

hui'xina'n lā' lej tzey a'nchī Dios cālakalhu'manāni'
a'yuj tū' tzey hui'xina'n. Nalīpāxuhua'yā'tit porque
Dios cāmāpa'ksīmā'ni'.
4 ’Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit
hui'xina'n palh lakaputza'yā'tit ixpālacata huan
mintalaclē'i'ca'n o ixpālacata chuxatū catūhuā
porque Dios nacāmāko'xamāka'tlī'yāni'.
5 ’Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n
a'ntīn tū' līka'tla'jca'tzīyā'tit nīn tuntū' porque
ixlīhuāk huan ti'ya't milaca'n nahuan.
6 ’Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n
a'ntī lej lacuan lacu'tunā'tit na ixlacapūn Dios
hua'chi huan a'ntī tzi'ncsa putza ixtahua'. Dios
nacāmaktāyayāni' lā' chuntza' lej lacuan nala'yā'tit.
7 ’Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n
a'ntī cālakalhu'manā'tit ā'makapitzīn porque nā Dios
nacālakalhu'manāni'.
8 ’Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n
a'ntī xmān lakatin mintapāstacna'ca'n lā'
ū'tza' a'nchī nalīmakapāxuhua'yā'tit Dios.
Nalīpāxuhua'yā'tit porque nac a'kapūn
nalaktzī'nā'tit Dios calacan.
9 ’Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n
a'ntī cāmāko'xamixī'yā'tit tachi'xcuhuī't a'ntīn
talā'a'kchā'ni'. Nalīpāxuhua'yā'tit porque
nacātamā'pācuhuī'yāni' ixcamana' Dios.
10 ’Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit
hui'xina'n a'yuj pātīni'mpā'na'ntit xmān
porque tlahua'pā'na'ntit ixtapuhuān Dios.
Nalīpāxuhua'yā'tit porque Dios cāmāpa'ksīmā'ni'.
11 ’Ka'lhī'yā'tit a'ntū nalīpāxuhua'yā'tit hui'xina'n
a'xni'ca' tachi'xcuhuī't cātalakapalayāni' lā'
cātamātakāhuī'yāni' lā' lej cātalē'ksa'nīni'nāni'

tāpālhūhua' a'ntūn tū' stu'ncua'. Capāxuhua'tit a'xni'ca' cātatlahuani'yāni' chuntza' xmān porque quilāstālani'uj.
12 Lej capāxuhua'tit como nac a'kapūn māquī'canī't a'ntū mila'ca'n nala lā' ū'tza' lej lhūhua' ixtapalh. Nā chu a'cxtim cāmāpātīnīca huan ixa'cta'sana'nī'n Dios xalanī'n makāntza'.

Huan matzat lā' huan pūmaksko
Mr. 9.50; Lc. 14.34-35

13 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Hui'xina'n hui'lā'na'ntit nac huā'mā' quilhtamacuj para nacāmāsuni'yā'tit huan tachi'xcuhuī't a'nchī tzey natala. Ū'tza' hua'chi matzat a'ntū lītlahuacan quinī't para que tzey nala lā' tū' napu'csan. Palh huan matzat tū'tza' ka'lhī ixlīsko'ko' tūlatza' catimāsko'kō'palaca. Tū'tza' tzey para nīn tuntū'. Xmān namaka'ncan lā' nalacchi'ntacan.
14 ’Nā hui'xina'n hui'lā'na'ntit nac huā'mā' quilhtamacuj para nacāmāsca'tīyā'tit tachi'xcuhuī't a'nchī natalīlatā'kchoko. Hui'xina'n hua'chi pūmaksko a'ntū māxkakē huan nac cā'quilhtamacuj. Lakatin xcānsipej tālhmā'n huan nac kēstīn tū' catimātzē'kca.
15 Lā' nīn tū' catimāquilhtīca huan pūmaksko lā' tuncan nalē'kchocan lakatin chā'xta. Más tzey mā'ca'can tālhmā'n lā' chuntza' tzē nacāmāxkakē ixlīhuākca'n a'ntīn tatanūmā'na huan nac chic.
16 Chuntza' hui'xina'n xa'nca nalatā'kchokoyā'tit na ixlacapūnca'n tachi'xcuhuī't para que xlaca'n natamācā'tanī quinTāta'ca'n nac a'kapūn ixpālacata huan xatzey a'ntū tlahua'pā'na'ntit.

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan ley

17 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Tū' capuhua'ntit palh icminī't na'icmāpānū huan ley a'ntū maxquī'ca Moisés nīn a'ntūn tatzo'kli huan profetas. Tū' chuntza' ictitlahualh. Quit iccāmāsu'ni'cu'tunāni' a'nchī natlōkentaxtūyā'tit.
18 Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni' que līhuan tahui'lāna'cus huan a'kapūn lā' huan ti'ya't, tū' catixapaca nīn macsti'na'j huan ley. Tū' catixapaca nīn tuntū' a'xni'ca' tūna'j natlōkentaxtūkō'can ixlīhuāk a'ntū napātle'ke.
19 Chuntza' palh catīhuā namākēnū macsti'na'j a'ntū māpa'ksī huan ley como puhuan que tū' lej tasqui'nī, xla' nala xastancu a'nlhā Dios māpa'ksīkō' ixlīhuāk. Lā' palh chuxatī a'ntī nacāmāsu'ni' ā'makapitzīn que tzē natamākēnū lakatin ley como tū' tasqui'nī, nā xla' nala xastancu a'nlhā Dios māpa'ksīkō' ixlīhuāk. Lā' palh catīhuā na'a'kahuāna'ni' huan ley lā' nā nacāmāsu'ni' ā'makapitzīn a'nchī xlaca'n nata'a'kahuāna'ni', xla' lej tasqui'nī a'nlhā Dios māpa'ksīni'n nac a'kapūn.
20 Chuntza' iccāhuaniyāni' que maclacasqui'n natlahua'yā'tit a'ntū stu'ncua' ixtapuhuān Dios. Lā' palh tū' tasu'yu que cā'a'kapalhkā'yā'tit a'nchī ixlītzey huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley lā' huan fariseosnu', hui'xina'n tū' catitanū'tit a'nlhā Dios māpa'ksīkō' ixlīhuāk.

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan tā'kcha
Lc. 12.57-59

21 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Hui'xina'n kaxpa'tnī'ta'ntittza' a'nchī cāhuanica xalanī'n makāntza': “Tū' catima'knī'ni'. Lā' palh catīhuā a'ntī namaknīni'n nalīyāhuacan lā' xla' namāpala con Dios”.
22 Lā' quit iccāhuaniyāni' que palh catīhuā
na'a'kchā'ni' ā'chā'tin, nalīyāhuacan. Lā' xla' namāpala con Dios. Lā' catīhuā a'ntī nalakapala ā'kalhatin nā xla' namāpala con Dios. Lā' catīhuā a'ntī namacapulhca ā'kalhatin lā' nahuani: “Idiota”, xla' tzē nalhcuyucan nac pūpātīn.
23 ’Chuntza' a'xni'ca' lī'pimpā't a'ntū
na'a'ksajuī'ya' Dios lā' palh napāstaca a'nchī tlahuani'nī'ta' a'ntūn tū' tzey ā'kalhatin,
24 namakxteka'chi nac pūmacamāstā'n huan
lē'ksajna'. Pū'la napina' namāko'xami'xī'ya' huan ā'kalhatin lā' ā'calīstān nataspi'ta' para na'a'ksajuī'ya' a'ntū ixlī'pimpā't.
25 ’Lā' palh catīhuā mālacapū'yāni' lā'
lē'ncu'tunāni' nac pūchihuīn, lej tzey palh palaj nalacāxla'yā'tit līhuancus pimpā'na'ntit nac tej. Lā' palh tū' chuntza' natlahua'ya', a'xni'ca' mintu'ca'n nachipinā'tittza', nalē'nāni' na ixlacapūn huan juez. Lā' ū'tza' nacāmacamaxquī'yāni' policía lā' xlaca'n natachī'yāni' lā' natamānūyāni' nac pūlāchī'n.
26 Icuaniyāni' que tū' nataxtuyāchi hasta
a'xni'ca' namāpalakō'ya' ixlīhuāk huan tumīn.

Jesús māsu'yulh ixpālacata makpuscātīni'ncan

27 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Hui'xina'n kaxpa'tnī'ta'ntittza' a'nchī ixuan-can pū'la: “Tū' catimakpuscātīni'”.

28 Lā' quit iccāhuaniyāni' que chuxatī a'ntī lej
nalaktzī'n kalhatin puscāt para napuhuan que
natā'lhtatacu'tun, ū'tza' chu a'cxtim hua'chilh
ixtā'lhtatanī'ttza' como chuntza' pāstacna'lh.
29 ’Palh milakastapun xala' milacacāna'j nalak-
tzī'n catīhua' lā' ū'tza' nalīmātlahuīyāni' talaclē'i',
namaxtuya' lā' namaka'na'. Tū' tzey palh napina'
nac pūpātin ixpālacata milakastapun. Más tzey
ī'sputni'ni' milakastapun lā' namāpūtaxtūca'na'.
30 Lā' palh mimacacāna'j natlahua talaclē'i',
cacā'tē't lā' cama'ka'. Tū' tzey palh napina' nac
pūpātīn ixpālacata mimacan. Más tzey ī'sputni'ni'
mimacan lā' namāpūtaxtūca'na'.

Jesús cāmāsu'ni'lh ixpālacata makxtekcan huan puscāt

Mt. 19.9; Mr. 10.11-12; Lc. 16.18

31 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Nā pū'la ixuancan: “Catīhuā a'ntī namakx-
teka ixpuscāt maclacasqui'n naxapa huan nac
registro”.
32 Lā' quit iccāhuaniyāni' que a'xni'ca'
naxapacan huan nac registro lā' palh huan
puscāt tū' ka'lhī ixtatā'chihuīn, ū'tza' tū' tzey.
Chuntza' mātlahuī makchi'xcunu'n huan puscāt
a'xni'ca' natapūchahuapala. Lā' huan chi'xcu'
a'ntī natā'tapūchahua huanmā' puscāt, xla'
namakpuscātīni'n.

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'nchī tahuan que lej stu'ncua' a'ntūn tahuan

33 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Nā kaxpa'tnī'ta'ntittza' a'nchī ixcāhuanican
xalanī'n makāntza': “A'xni'ca' lej stu'ncua'

hua'na' para nalacāxtlahua'ya' huan catūhuā, Dios laktzī'mā'ni' lā' tasqui'nī natlōkentaxtūya'".
34 Pero quit iccāhuaniyāni' que tū' catihua'ntit:
"Por Dios", ixpālacata ā'catūhuā. Makapitzīn
tahuan: "Por los cielos", a'xni'ca' talacāxtlahua
catūhuā. Chuntza' tū' tzey como huan a'kapūn,
ū'tza' a'nlhā Dios huī'.
35 Lā' ā'makapitzīn tahuan: "Por la tierra".
Chuntza' tū' tzey como huan ti'ya't hua'chilh
a'nlhā Dios cāmājaxī ixtojon. Lā' ā'makapitzīn
huampala tahuan: "Por Jerusalén". Chuntza' tū'
tzey como Jerusalén ū'tza' ixā'lacchicni' huan Rey
más xaka'tla'.
36 Lā' ā'makapitzīn huampala tahuan: "Por mi
cabeza". Chuntza' tū' tzey como xmān Dios ca'tzi
lhānīn napu'n ixmūsasatca'n.
37 Stu'ncua' calalh a'xni'ca' nahua'nā'tit "u'huē"
o "tū'". Lā' chuntza' tū' maclacasqui'n nahua'nā'tit
ā'catūhuā huampala. Huan tamā'na ā'makapitzīn
tachihuīn nacāquilhtaxtuyāni' ixpālacata huan
ko'ti'ti'.

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'ntīn tapalāna'ni'
Lc. 6.29-30

38 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Hui'xina'n kaxpa'tnī'ta'ntittza' a'nchī pū'la ixuancan: "Palh namātakāhuī'ya' ixlakastapun ā'chā'tin, nalīmāpala'ya' milakastapun. Lā' nalīmāpala'ya' mintatzan ixtatzan ā'kalhatin a'ntū māyujū'ni'".
39 Lā' quit iccāhuaniyāni': Tū' catitapalāna'ni'lh
huan a'ntīn tlahuani'nī'ta'ni' a'ntūn tū' tzey. Palh
catīhuā ixlacala'sni' mimpāxtūcāna'j, natamakx-
teka' nalacala'sāni' mimpāxtūxuc.

40 Lā' palh catīhuā ixmālacapū'ni' lā' namakl-
htīcu'tunāni' mincamisa, nā natamakxteka' nalē'n
mintakēnu'.
41 Lā' palh catīhuā ixsāmācu'quī'ni' ixmaleta
lakatin kilómetro, nacu'ca'pala'ya' ā'lakatin
kilómetro.
42 A'xni'ca' catīhuā nasqui'ni'yāni' catūhuā,
namaxquī'ya' lā' tū' catikē'pini' catīhuā a'ntī
maksācua'cu'tunāni'.

Jesús māsu'yulh a'nchī napāxquī'can huan tā'ca'tza Lc. 6.27-28, 32-36

43 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Nā kaxpatnī'ta'ntittza' a'nchī pū'la ixuancan:
"Nacāpāxquī'ya' mi'amigos pero tū' maclacasqui'n
nacāpāxquī'ya' mintā'ca'tza".
44 Lā' quit iccāhuaniyāni': Cacāpāxquī'tit
mintā'ca'tzaca'n lā' nasqui'ni'yā'tit Dios
que cacāsicua'lanālīlh xlaca'n a'ntī
cātamacapūlhcayāni'. Cacāmaktāya'tit xlaca'n a'ntīn
tū' cātalaktzī'ncu'tunāni' lā' catā'chihuīna'tit Dios
ixpālacataca'n xlaca'n a'ntī cātalakapalayāni' lā'
cātamāpātīnīyāni'.
45 Chuntza' tasu'yu que hui'xina'n ixcamana'
quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn. Dios
māchi'chinīni'n huan chi'chini'. Lā' chu
a'cxtim talaktzī'n huan chi'chini' ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't, a'yuj tzey lā' a'yuj tū' tzey
xlaca'n. Lā' Dios macamin xcān para ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't a'yuj ta'a'kahuāna'ni' lā' a'yuj tū'
ta'a'kahuāna'ni'.
46 Lā' palh xmān nacāpāxquī'yā'tit xlaca'n a'ntī
cātapāxquī'yāni', ¿tichū cuenta natlahua huā'mā'?
Chuntza' tatlahua chuxatīyā ā'makapitzīn a'ntīn tū'
tzey hua'chi huan mātā'jīni'nī'n impuesto.

47 Lā' palh xmān nacāmālakacuhuīnī'yā'tit
mintā'macchicca'n, ¿chu ka'tla' catūhuā
tlahua'nī'ta'ntit? Xlaca'n a'ntīn tū' tastālani' ixtej
Dios nā chuntza' tatlahua.
48 Lā' chuntza' hui'xina'n cala'tit xalacuan chu
a'cxtim hua'chi quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn.

6

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan xatzey a'ntūn tlahuacan

1 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' a'xni'ca' natlahua'yā'tit a'ntūn tzey o namaktāya'yā'tit ā'kalhatin para natlōkentaxtūyā'tit ixtapuhuān Dios, tzē'k natlahua'yā'tit. Tū' catitlahua'tit cā'lacapūlhūhua' para nacātalaktzī'nāni'. Palh cā'lacapūlhūhua' natlahua'yā'tit, quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn tū' caticāmaxquī'ni' nīn tuntū'.
2 Chuntza' a'xni'ca' nacāmaktāya'yā'tit huan
a'ntīn tamaclacasqui'n, tū' caticāhua'ni'tit
ā'makapitzīn a'ntūn tlahua'pā'na'ntit. Xlaca'n
a'ntīn tatlahua lakatu' ixlacanca'n tatlahua a'ntūn
tzey nac cā'tejen lā' na ixlītokpānca'n israelitas.
Chuntza' tatlahua para que tachi'xcuhuī't
nacāmāka'tlī'. Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni que
a'xni'ca' cālaktzī'ncan, ū'tza' hua'chi ixtatlajca'n
a'ntū natamaklhtīni'n.
3 Lā' hui'xina'n, a'xni'ca' nacāmaktāya'yā'tit huan
a'ntīn tamaclacasqui'n, tū' catimakxtektit nīn tintī'
naca'tzī a'nchī cāmaktāya'yā'tit.
4 Más tzey tzē'k nacāmaktāya'yā'tit. Lā'
quinTāta'ca'n nalaktzī'n a'ntūn tzē'k tlahua'yā'tit
lā' xla' nacāmaxquī'yāni' mintatlajca'n.

Jesús māsu'yulh a'nchī kalhtō'ka'can
Lc. 11.2-4

5 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' makatunu' nakalhtō'ka'ni'yā'tit Dios,
tū' catitla'hua'tit chu a'nchīn tatlahua xlaca'n
a'ntīn tatlahua lakatu' ixlacanca'n. Xlaca'n
tatāya na ixlītokpānca'n israelitas lā' nac cā'tejen
a'nlhā nacālaktzī'ncan a'xni'ca' takalhtō'ka'mā'na.
Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni' que a'xni'ca'
cālaktzī'ncan, ū'tza' hua'chi ixtatlajca'n a'ntū
natamaklhtīni'n.
6 Pero a'xni'ca' hui'xina'n nakalhtō'ka'yā'tit,
catanū'tit na minchicca'n lā' camālacchō'tit lā'
mē'cstuca'n nakalhtō'ka'yā'tit lā' natā'chihuīna'nā'tit
quinTāta'ca'n a'ntīn tū' laktzī'ncan. Lā'
quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn nalaktzī'n a'ntūn
tzē'k natlahua'yā'tit lā' xla' nacāmaxquī'yāni'
mintatlajca'n.
7 'Lā' capāstactit a'xni'ca' natlahua'yā'tit
mi'oracionca'n, lā' tū' maklhūhua' nahua'nā'tit
a'ntū hua'nī'ta'ntittza'. Chuntza' tatlahua huan
tamā'na a'ntīn tū' talakapasa Dios. Tapuhuan
palh Dios nacākaxmata ixpālacata huan lhūhua'
tachihuīn.
8 Tū' catila'tit hua'chi xlaca'n. QuinTāta'ca'n
nac a'kapūn ca'tzītza' a'ntū hui'xina'n
maclacasqui'nā'tit a'xni'ca' tūna'j squi'ni'yā'tit.
9 Chuntza' natā'chihuīna'nā'tit Dios:
QuinTāta'ca'n a'ntī hui'lachi' nac a'kapūn,
ca'a'cnīni'ni'ca'.
10 Camilh a'xni'ca' natzucuya' nacāmāpa'ksī'kō'ya'
huan tachi'xcuhuī't.
Catlahuaca mintapuhuān huā'tzā' nac ti'ya't chu
a'cxtim hua'chi nac a'kapūn.

11 Caquilāmaxquī'uj chuhua'j quilīhua'tca'n a'ntū icmaclacasqui'nāuj.

12 Caquilāmāsputūnu'ni'uj a'ntū iccālaclē'ni'yāni' como iccāmāsputūnu'ni'yāuj huan tamā'na' a'ntī quincātalaclē'ni'yāni'.

13 Tū' camakxtekti naquincāpātle'keni'yāni' a'ntū naquincāmātlahuīyāni' talaclē'i'.

Xmān hui'x xaMāpa'ksīni' lā' mila' ixlīhuāk huan līmāpa'ksīn lā' ixlīhuākca'n natamācā'tanīyāni' para pō'ktu.

Amén.

14 ’Palh hui'xina'n nacāmāsputūnu'ni'yā'tit ā'makapitzīn a'ntī cātatlahuani'yāni' a'ntūn tū' tzey, nā quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn nā nacāmāsputūnu'ni'yāni' a'ntūn tlahuanī'ta'ntit a'ntūn tū' tzey.

15 Lā' palh hui'xina'n tū' nacāmāsputūnu'ni'yā'tit ā'makapitzīn, lā' tū' caticāmāsputūnu'ni'ni' mintalaclē'i'ca'n quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn.

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'nchī latā'kchokocan a'xni'ca' tū' huā'yancan

16 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' a'xni'ca' tū' nahuā'ya'nā'tit tintacuj para natā'chihuīna'nā'tit Dios, tū' catila'tit hua'chi xlaca'n a'ntīn tatlahua lakatu' ixlacanca'n. Xlaca'n ta'a'cpūtō'ca' lhca'ca'n lā' tū' talakacha'ka'n para que nacālaktzī'ncan lā' naca'tzīcan palh tū' tahuā'yan. Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni' que xlaca'n taka'lhītza' ixtatlajca'n a'xni'ca' tasu'yu que tū' tahuā'yalh.

17 Hui'xina'n tū' catitla'hua'tit chuntza'. A'xni'ca' tū' huā'ya'nā'tit tintacuj para natā'chihuīna'nā'tit

Dios, calakacha'ka'ntit lā' xa'nca caxqui'ttit miya'jca'n
18 lā' chuntza tū' catica'tzīca palh tū'
huā'ya'nā'tit. Xmān quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn naca'tzī a'ntūn tzē'k tla'hua'yā'tit lā' xla' nacāmaxquī'yāni' mintatlajca'n.

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'ntū quilaca'n nala nac a'kapūn

Lc. 12.33-34

19 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Tū' catilacasqui'ntit lhūhua' tumīn lā' ā'catūhuā xala' nac huā'mā' quilhtamacuj. Huan tzī'ya' lā' huan xumpepe tzē natamālakuanī a'ntū xala' nac quilhtamacuj. Lā' tzē naka'lhancan mintumīnca'n.
20 Más tzey calacasqui'ntit a'ntū nala milaca'n
nac a'kapūn. A'ntza' huan tzī'ya' lā' huan xumpepe tūlalh catitamāsputūlh lā' tūlalh catitatanūlh ka'lhāna'nī'n.
21 Lā' pō'ktu pāstaclacapinā'tit a'nlhā huī' huan
a'ntū lej tasqui'nīni'yāni'.

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'ntū hua'chi ixpūmaksko quimacni'ca'n

Lc. 11.34-36

22 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Milakastapunca'n hua'chi lakatin ixpūmaksko mimacni'ca'n. Palh tū' tampi'lhīni'nā'tit lā' palh laktzī'nā'tit a'ntūn tamaclacasqui'n ā'makapitzīn, ū'tza' hua'chilh tzey milakastapunca'n lā' hua'chilh huāk xkakana' na mimacni'ca'n.
23 Lā' palh xmān laktzī'nā'tit a'ntū
maclacasqui'nā'tit hui'xina'n mē'cstuca'n, lej lactampi'lhni' lanī'ta'ntit. U'tza' hua'chilh tū' tzey

milakastapunca'n lā' hua'chilh huāk cā'pucsua' na mimacni'ca'n. Palh tū' tzey ixpūmaksko mimacni'ca'n, ā'chulā' cā'pucsua' nala. Lā' a'nlhā cā'pucsua' tū' ca'tzīcan lhā a'ncan.

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan kalhatu' patrón
Lc. 16.13

24 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Nīn tintī' tzē natā'scuja kalhatu' ixpatrón como nalaca'ī' kalhatin lā' tū' catilaca'ī'lh ā'kalhatin. Lā' na'a'kahuāna'ni' kalhatin lā' nalakmaka'n ā'kalhatin. Lā' nā chuntza' hui'xina'n tūla nalīpāhua'nā'tit Dios palh nalīpāhua'nā'tit huan mintumīnca'n.

Jesús māsu'yulh a'nchī Dios cāmaktaka'lha ixcamana'
Lc. 12.22-31

25 Lā' Jesús cāhuanipā:
—U'tza' iccālīhuaniyāni' chuhua'j: Tū' ticāpāta'layāni' ixpālacata huan līhua't a'ntū maclacasqui'nā'tit para nalatahui'layā'tit. Lā' tū' tilē'capinā'tit ixpālacata huan lu'xu' a'ntū maclacasqui'n mimacni'ca'n. Dios cāmaxquī'ni' minquilhtamacujca'n lā' mimacni'ca'n a'ntū napūscujā'tit. Lā' ū'tza' nacālīmaxquī'yāni' chuxatū a'ntū namaclacasqui'nā'tit.
26 Cuenta catlahua'tit huan spūnnu' a'ntūn takosnū'n. Xlaca'n tū' tacha'n nīn tuntū', nīn tamakalana'n lā' tū' taka'lhī ixpūcuxi'ca'n. Lā' quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn cāmāhuī'. Lā' hui'xina'n līhua'ca' mintapalhca'n que huan spūnnu'.
27 Lā' ¿tichū na milaclhpu'nanca'n tzē natahui'la más makān xmān porque lej nalē'ca'a'n?

28 ’Lā' ¿a'chī' cāpāta'layā'ni' ixpālacata a'ntū nal-
hakā'yā'tit? Camaksca'ttit huan xa'nat a'nchīn
talīstaca nac cā'tacuxtu. Tū' tascuja lā' tū' tatza'pa'
ixlu'xu'ca'n.
29 Lej tzēhuanī't tastaca a'yuj tuntū' tatlahua.
Lā' iccāhuaniyāni' que huan rey Salomón tūlalh
cāmālacastucli ixlītzēhuanī't huan xa'nat. Lā' xla' lej
rico ixuanī't.
30 A'nan chi'tin nac cā'tacuxtu a'ntūn tzēhuanī't
pero lakalī tū'xama'n nacā'ī'can lā' nacālhcuyucan.
Lā' como Dios cāmaktaka'lha lā' cāmakastaca
huan chi'tin a'ntū palaj nascōhuan, ā'chulā'
nacāmaktaka'lhāni' hui'xina'n. Lā' ¿a'chī' tū'
kalhlaka'ī'yā'tit huā'mā'?
31 Chuntza' tū' tilē'capinā'tit lā' tū' catihuantit:
“¿Tuchū nahua'yāuj? Lā' ¿tuchū nalīko'tnūnāuj? Lā'
¿chichū na'iclīlhakā'nanāuj?”
32 Huan a'ntī xalanī'n huā'mā' cā'quilhtamacuj
pō'ktu chuntza' tahuan lā' pō'ktu chuntza'
tapuhuan. Pero hui'xina'n ka'lhī'yā'tit kalhatin
minTāta'ca'n nac a'kapūn lā' xla' xa'nca ca'tzī
a'ntū maclacasqui'nā'tit lakalīyān.
33 Xapū'la nalē'capinā'tit a'nchī namakxtekā'tit
Dios nacāmāpa'ksīkō'yāni' lā' nalē'capinā'tit a'nchī
nalīmakapāxuhua'yā'tit Dios. Xla' nacāmaxquī'yāni'
ixlīhuāk a'ntū maclacasqui'nā'tit.
34 Lakatunu' chi'chini' naka'lhī'yā'tit a'ntū
nacāpāta'layāni'. Chuntza' tū' catitamakchuyī'tit
chuhua'j a'ntū nacāpātle'keni'yāni' lakalī como
chuntza' tūla xa'nca cuenta tlahua'yā'tit huā'mā'
chi'chini'. Lā' ixlīlakalī nacāpāta'lapalayāni'.

7

Jesús māsu'yulh que tū'tzey palh cā'a'ksa'ncan ā'makapitzīn

Lc. 6.37-38, 41-42

1 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Tū' caticā'a'ksa'ntit ā'makapitzīn lā' Dios tū' nacājuzgarlīyāni'.
2 Chu a'nchī hui'xina'n cā'a'ksa'nā'tit ā'makapitzīn, chu a'cxtim Dios nacājuzgarlīyāni'. Palh hui'xina'n nalāmāsputūnu'ni'yā'tit, nā Dios nacāmāsputūnu'ni'yāni'.
3 ¿Chichū tzē nalaktzī'na' huan ti'na'j pa'lhma' na ixlakastapun mintā'tin palh tanūma' hua'chi kentin qui'hui' na milakastapun?
4 Palh tū' pū'la maxtuya' huan qui'hui' na milakastapun, tūlalh catima'xtuni' huan pa'lhma' na ixlakastapun mintā'tin.
5 ¡Tlahua'pā't lakatu' milacan! Palh hui'x tlahua'ya' a'ntūn tū' tzey, tūlalh catimaktāya' ā'kalhatin a'ntīn tlahua a'ntūn tū' tzey. Maclacasqui'n cuenta natlahua'ya' pū'la a'nchī latā'kchokoya' hui'x lā' chuntza' tzē namaktāya'ya' ā'kalhatin para que xa'nca nalatā'kchoko.

6 'A'nan tachi'xcuhuī't a'ntī ixlaktaca'n lej ko'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n. Lā' palh xlaca'n tū' tlakaj takaxmatcu'tun ixtachihuīn Dios, tū' caticāmāsu'ni'tit. Xmān nata'a'kchā'n lā' nacātatucscu'tunāni' hua'chi chichi' a'ntū lej xcana'n. Santo ixtachihuīn Dios. Lā' palh tachi'xcuhuī't tū' takaxmatcu'tun, tū' caticāmāsu'ni'tit xlaca'n. Tū' catita'a'cnīni'ni'lh ixtachihuīn Dios. Xlaca'n hua'chi lakatin pa'xni' a'ntū nalacchi'nta a'ntū lej tapala.

Jesús māsu'yulh a'nchī nalīsqui'ni'yāuj Dios
Lc. 11.9-13; 6.31

7 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Casqui'ni'tit Dios lā' xla' nacāmaxquī'yāni'.
Caputzatit a'ntū Dios cāmaxquī'cu'tunāni' lā'
nakaksā'tit. Cakē'kō'lhtit huan mākalhcha lā'
chuntza' nacātamālaquī'ni'yāni'.
8 Huan a'ntī nasqui'ni' Dios, ū'tza' namakl-
htīni'n lā' huan a'ntī putza a'ntū Dios namaxquī',
xla' nakaksa. Lā' huan a'ntī nakē'kō'lha huan
mākalhcha, Dios namālaquī'ni'.
9 'Hui'xina'n ka'lhī'yā'tit mincamana'ca'n. Lā'
palh kalhatin mincaman nasqui'ni'yāni' pāntzi,
¿chu namaxquī'ya' lakatin chihuix?
10 Lā' palh nasqui'ni'yāni' squī'ti', ¿chu
namaxquī'ya' lūhua'?
11 Hui'xina'n chi'xcuhuī'n lā' milaktaca'n
tū' tzey. Lā' a'yuj tū' tzey hui'xina'n, pero
ca'tzīyā'tit a'ntūn tzey para mincamana'ca'n lā'
nacāmaxquī'yā'tit. QuinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn
lej tzey, lā' chuntza' ā'chulā' nacāmaxquī' a'ntū
xatzey huan a'ntīn tasqui'ni'.
12 'Chuntza' cacātlahua'ni'tit ā'makapitzīn
chu a'cxtim hua'chi lacasqui'nā'tit xlaca'n
nacātatlahuani'yāni'. U'tza' huā'mā' a'ntū
huanicu'tun huan ixley Moisés lā' ū'tza'
ixlīmāsca'tīnca'n huan profetasna' chu a'nchīn
tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios.

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan xapītzina'j mākalhcha
Lc. 13.24

13 Lā' Jesús cāhuanipā:

—A'nan lakatu' mākalhcha lā' kantu' tej. Natanū'yā'tit nac xapītzina'j mākalhcha a'nlhā mā' huan pītzina'j tej. Lā' pēka'tla' mā' huan tej a'ntū a'n nac pūpātīn lā' pēka'tla' xamākalhcha. Lā' līlhūhua' a'ntī natatanūyācha'.
14 Huan pītzina'j tej a'n nac a'kapūn a'nlhā natahui'layāuj para pō'ktu. Lā' jicslīhua' a'ncan. Nā pītzina'j xamākalhcha. Lā' tū' a'nan lhūhua' a'ntī natatanūyācha'.

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'nchī līlakapascan huan qui'hui' palh tzey o palh tū' tzey

Lc. 6.43-44

15 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Catamaktaka'lhtit de a'ntīn tahuan palh ixa'cta'sana'nī'n Dios lā' xmān ta'a'kxokonu'n. Xlaca'n hua'chi lobo a'ntū lej taputzamā'na ixlīhua'tca'n lā' talhakā'nanī't hua'chi borregos.
16 Tzē nacālakapasā'tit ixpālacata a'nchī nata-
latā'kchoko. Tū' cāpu'xcan uvas nac lhtucū'n lā' nīn
tū' cāpu'xcan higos nac huan lhtucū' qui'hui'.
17 Chuntza' huan xatzey qui'hui' namāstā'
xatzey ixtō'ca't lā' tzēhuanī't. Lā' tū' tzey ixtō'ca't
huan qui'hui' a'ntūn tū' tzey.
18 Huan xatzey qui'hui' tū' catimāstā'lh ixtō'ca't
a'ntūn tū' tzey. Lā' nīn huan tū' tzey qui'hui' tūla
namāstā' xatzey ixtō'ca't.
19 Palh huan qui'hui' tū' namāstā' xatzey
ixtō'ca't, nacā'can lā' nalhcuyucan.
20 Chuntza' hui'xina'n nacālīlakapasā'tit huan
a'cta'sana'nī'n a'ntīn ta'a'kxokonu'n como xlaca'n
tū' xa'nca talatā'kchoko.

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'ntī natatanū a'nlhā Dios māpa'ksīni'n
Lc. 13.25-27

21 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lhūhua' a'nan a'ntī naquintamāpācuhuī: "QuiMāpa'ksīni'". U'tza' tū' huanicu'tun que natatanū a'nlhā Dios māpa'ksīkō' ixlīhuāk. Xmān tzē natatanūyācha' xlaca'n a'ntīn tatlahua ixtapuhuān quinTāta'ca'n xala' nac a'kapūn.
22 A'xni'ca' namin ā'xmān chi'chini', līlhūhua' naquintahuani: "QuiMāpa'ksīni'ca'n, quina'n icmāsu'yūj ixtachihuīn Dios ixpālacata milīmāpa'ksīn. Lā' milīmāpa'ksīn iccālīmāxtūj huan tlajana'nī'n. Lā' nā lhūhua' lē'cnīn iccālītlahuáuj milīmāpa'ksīn", natahuan.
23 Lā' tuncan na'iccāhuani': "Tū' iccālakapasāni'. Catapānū'tit. Hui'xina'n tlahua'tit a'ntūn tū' tzey".

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'ntīn ta'a'kahuāna'ni' lā' a'ntīn tū'
Lc. 6.47-49; Mr. 1.22

24 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Chuntza' huan a'ntī quinkaxmata lā' xla' a'kahuāna'ni' a'ntū icmāsu'yu, xla' xa'nca tlā'huan na ixtej Dios lā' natāyani' a'yuj napātīni'n. Nala hua'chi kalhatin chi'xcu' a'ntī pūlhmā'n yāhualh xatantūn ixchic.
25 Lā' a'yuj milh lhūhua' xcān lā' huan palha' ū'ni' sno'kli huan chic, pero tāyani'lh lā' tū' a'kā'lh.
26 Pero huan a'ntī quinkaxmata lā' xla' tū' a'kahuāna'ni' a'ntū icmāsu'yu, xla' tūlalh catitāyani'lh. Nala hua'chi kalhatin chi'xcu' a'ntīn tonto ixuanī't lā' tū' pūlhmā'n yāhualh xatantūn.

27 A'xni'ca' lej lalh xcān lā' milh palha' ū'ni' a'ntū
sno'kli huan chic, tū' tāyani'lh. Mākā'nīlh lā' la-
clakō'lh.
28 Lā' a'xni'ca' Jesús cāhuanikō'lh huā' tamā'na,
huan tachi'xcuhuī't lej talē'cnīlh ixpālacata huan
līmāsca'tīn.
29 Xla' cāmāsu'ni'lh hua'chi a'ntī
ka'lhī līmāpa'ksīn, lā' tū' hua'chi huan
xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley. Xlaca'n xmān tamāsu'yu
a'ntūn tamaksca'tli.

8

Jesús mātzeyīlh huan a'ntī ixka'lhī lepra
Mr. 1.40-45; Lc. 5.12-16

1 Lā' a'xni'ca' Jesús lacyujli huan nac kēstīn,
lhūhua' tachi'xcuhuī't tastālani'lh.
2 Lā' laktapajtzūlh kalhatin ī'tza'ca'. Ixka'lhī
huan ta'jatat a'ntū huanican lepra lā' ū'tza'
a'ntū māmasī quinquinītca'n. Huan ī'tza'ca'
tatzokostani'lh Jesús lā' huanilh:

—Māpa'ksīni', palh hui'x lacasqui'na', tzē
naquimātzeyī'ya'.
3 Lā' tuncan Jesús xa'malh lā' huanilh:

—Chuntza' quit iclacasqui'n. Catzeya'nti.

Lā' a'xni'ca' huanilh huā'mā', tapānūni'lh
ixta'jatat huan ī'tza'ca'. Tzeytza' ixuanī't.
4 Lā' Jesús huanilh:

—Catamaktaka'lhti lā' tū' tihua'ni'ya' nīn
tintī'. Xmān calakpi huan ixcuraca'n israelitas
lā' camā'su'ni' mimacni' para nalaktzī'n palh
tzeyanī'ta'tza'. Lā' na'a'ksa'juī'ni'na' chu a'nchī
māpa'ksīni'lh Moisés. Chuntza' nataca'tzī
tachi'xcuhuī't que tzeyanī'ta'tza'.

Jesús mātzeyīlh ixtasācua' huan capitán romano Lc. 7.1-10

5 Lā' a'xni'ca' Jesús tanūlh huan nac cā'lacchicni'
Capernaum, laktapajtzūlh kalhatin ixcapitanca'n
de huan tropasna' romanos. Squi'ni'lh que ca-
maktāyalh
6 lā' huanilh:

—Māpa'ksīni', lej ī'tzaca'n quintasācua' lā' mā' na quinchic. Lhtuculu' lā' lej pātīni'mā'.

7 Jesús huanilh:

—Na'ica'n na'icmātzeyī.

8 Lā' huan capitán kalhtīlh:

—Māpa'ksīni', hui'x lej ka'lhī'ya' līmāpa'ksīn lā' tū' minī'ni' natanū'ya' nac quinchic. Xmān namāpa'ksī'ya' lā' natzeyan quintasācua'.
9 Māni' quit nā quintamāpa'ksī huan xalaka'tla'
lā' nā quit iccāmāpa'ksī huan quintropasna'.
A'xni'ca' na'icuani kalhatin tropa que ca'a'lh, xla'
na'a'n. Lā' a'xni'ca' na'icuani ā'kalhatin que camilh,
xla' namin. Lā' a'xni'ca' na'icuani quintasācua'
que catlahualh catūhuā, xla' natlahua a'ntū
icuanilh.
10 Lā' a'xni'ca' Jesús kaxmatli huā'mā' tachihuīn,
lē'cnīlh. Lā' cāhuanilh huan a'ntī ixtastālani'tēlha:

—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Tū' iclakapasa nīn tintī' israelita a'ntī quinkalhlaka'ī' hua'chi huā'mā' chi'xcu'.
11 Nā iccāhuaniyāni' que natamin lhūhua'
xalanī'n ixtankēn lā' nā lhūhua' xalanī'n na
ixlītā'cnun. Lā' xlaca'n, a'yuj tū' israelitas, xlaca'n
nacātā'huā'yan Abraham lā' Isaac lā' Jacob a'nlhā
Dios māpa'ksīni'n.

12 Lā' ā'makapitzīn a'yuj israelitas, xlaca'n
nacāmacā'ncan kēpūn a'nlhā cā'pucsua'. A'ntza'
natacalhuan lā' natalaxca ixtatzanca'n.
13 Lā' tuncan Jesús huanilh huan capitán:
—Capit na minchic. Chu a'nchī kalhlaka'ī'nī'ta',
chuntza' natlahuani'ca'na'.
Lā' huanmā' ka'tlā'tus mātzeyīlh huan tasācua'.

Jesús mātzeyīlh ixpuhuiti' Pedro
Mr. 1.29-31; Lc. 4.38-39

14 Lā' Jesús a'lh na ixchic Pedro lā' a'ntza' lak-
tzī'lh ixpuhuiti'. Ixchi'chīxni'n lā' ixmā'.
15 Jesús xa'malh na ixmacan lā' tapānūni'lh huan
tachi'chīxni'. Tā'kaquī'lh huan puscāt lā' tzuculh
cāmāhuī'.

Jesús cāmātzeyīlh lhūhua' ī'tza'ca'nī'n
Mr. 1.32-34; Lc. 4.40-41

16 Lā' a'xni'ca' ī'smalanka'namā'tza', cālīmini'ca
Jesús lhūhua' a'ntī ixtaka'lhī huan tlajana'nī'n. Lā'
xla' xmān māpa'ksīlh lā' chuntza' cāmāxtulh huan
tlajana'nī'n. Lā' nā cāmātzeyīlh lhūhua' ī'tza'ca'nī'n.
17 U'tza' huā'mā' pātle'kelh para natlōkentaxtū
chu a'nchī a'cta'sana'lh huan profeta Isaías
a'xni'ca' hualh huā'mā': “Xla' māpānūlh
a'nchī ī'tza'cā'hua' ixuanī'ta'uj quina'n lā'
nā a'nchī ī'xlejua'nanāuj lā' quincāmaklhtīni'
quinta'jatatca'n”.

Ixpālacata huan a'ntīn titastālani'cu'tulh Jesús
Lc. 9.57-62

18 Lā' a'xni'ca' Jesús cālaktzī'lh huan lhūhua'
tachi'xcuhuī't a'ntī ixtalītamacxti'li'mā'na,
māpa'ksīlh que calē'nca tintacut huan ka'tla' xcān
huan nac barco.

19 Lā' kalhatin xamākalhtō'kē'ni' huan ley lakta-
pajtzūlh Jesús lā' huanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', ictā'a'ncu'tunāni' chuxalhā napina'.

20 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Huan tanqui'hui' taka'lhī ixlhu'cu'ca'n lā' huan spūnnu' taka'lhī ixmāsekca'n. Lā' quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n; pero quit tū' icka'lhī quinchic a'nlhā na'iclhtata.

21 Lā' ā'kalhatin a'ntī ī'sca'txtunu' ixuanī't, xla'
huanilh:

—Māpa'ksīni', caquimakxtekti na'ictachoko nac quinchic hasta a'xni'ca' namā'cnūcan quintāta'.

22 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Caquistāla'ni'. Xlaca'n a'ntīn tū' takalhlaka'ī' tzē natamā'cnū huan nīn.

Jesús māca'cslīlh huan palha' ū'ni'
Mr. 4.35-41; Lc. 8.22-25

23 Lā' tuncan Jesús tojōlh nac lakatin barco lā'
tatā'tojōlh ī'sca'txtunu'nī'n.

24 Lā' līhuan ixtatacutmā'na, tzuculh lakatin
palha' ū'ni' lā' ixlītatzumamā'tza' de xcān huan barco. Lā' Jesús ī'lhtatamā'.

25 Lā' tuncan ta'a'lh tamālakahuānī lā' tahuanilh:

—¡Māpa'ksīni', caquilāmāpūtaxtūj! ¡Tā'cnūmā'nauj!

26 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Lā' ¿a'chī' lej jicua'nā'tit? ¡Tū' xa'nca kalhlaka'ī'yā'tit!

Tuncan tā'kaquī'lh lā' cālacaquilhnīlh huan ū'ni' lā' huan xasipej xcān. Lā' chuntza' ca'cslalh.

27 Lā' huan chi'xcuhuī'n talē'cnīlh lā' tahualh:

—¿Tichūyā chi'xcu' xla'? ¡Hasta tzē cāmāpa'ksī huan ū'ni' lā' huan xasipej xcān lā' nata'a'kahuāna'ni'!

Kalhatu' chi'xcuhuī'n xalanī'n nac Gadara a'ntī ixtaka'lhī huan tlajana'nī'n

Mr. 5.1-20; Lc. 8.26-39

28 Tintacut huan xcān ixuī' lakatin ti'ya't a'nlhā huanican Gadara. Lā' a'xni'ca' Jesús chā'lh a'ntza', tatapajtzūlh kalhatu' chi'xcuhuī'n a'ntī ixtahui'lāna'ncha' nac lhu'cu'. Ixtu'ca'n ixtaka'lhī huan tlajana'nī'n lā' ixtachuyā lā' ixtaca'tzanca'tzī. Nīn tintī' ixtatētaxtucu'tun a'ntza' ixpālacataca'n huan tamā'na kalhatu'.
29 Lā' tatzuculh tata'sa lā' tahualh:
—Icca'tzīyāuj palh hui'x ixO'kxa' Dios, pero quina'n tūna'j ictimāpalanauj con Dios. ¿Chā ta't para naquilāmāpātīnīyāuj a'xni'ca' tūna'j min huan chi'chini' a'ntū lhcācanī't?
30 Lā' tū' lej makat de a'ntza' ixtahuā'yamā'na lhūhua' pa'xni'.
31 Lā' huan tlajana'nī'n tasqui'ni'lh Jesús:
—Palh naquilāmāxtuyāuj na ixchakānca'n huan chi'xcuhuī'n, caquilāmakxtekui na'ictanūyāuj na ixchakānca'n huan tamā'na pa'xni'.
32 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:
—Capitittza'.
Lā' huan tlajana'nī'n tataxtukō'lh de huan chi'xcuhuī'n lā' tatanūlh huan na ixchakānca'n huan lhūhua' pa'xni'. Lā' chu tuncan huan lhūhua' pa'xni' tatu'jnun ta'a'lh nac cā'pūtatonkopūn lā' tatojōcha' nac xcān lā' a'ntza' tajicsua'kō'lh.
33 Lā' huan chi'xcuhuī'n a'ntī ixtamaktaka'lhmā'na huan lhūhua' pa'xni', xlaca'n tajicua'lh lā' tatu'jnulh huan nac cā'lacchicni'.

Lā' a'xni'ca' tachā'lh, tahuankō'lh ixlīhuāk a'ntū cāpātle'keni'lh huan chi'xcuhuī'n a'ntī ixtaka'lhī huan tlajana'nī'n.
34 Lā' tuncan ixlīhuākca'n xalanī'n huanmā' cā'lacchicni' talaka'lh Jesús a'nlhā ixuī'. Lā' a'xni'ca' tachā'lh a'ntza', lej tasqui'ni'lh Jesús que ca'a'lh de na ixti'ya'tca'n.

9

Jesús mātzeyīlh huan chi'xcu' a'ntī ixlū'ntū'lanī't
Mr. 2.1-12; Lc. 5.17-26

1 Lā' tuncan Jesús tojōlh nac lakatin barco lā' a'lh tintacut lā' chā'lh nac Capernaum a'nlhā ixā'lacchicni'.
2 Lā' līmini'cancha' kalhatin chi'xcu' a'ntī ixlū'ntū'lanī't lā' a'ntī ixmā' na ixlaklaj. Lā' a'xni'ca' Jesús laktzī'lh a'nchīn takalhlaka'ī'lh que ixka'lhlī līmāpa'ksīn, xla' huanilh huan ī'tza'ca':
—Cahui'xcāna'jca'tzi, quincaman. Quit icmāsputūnu'ni'yāni' mintalaclē'i'.
3 Lā' tuncan makapitzīn xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley tapuhualh: “¿A'chī' chihuīna'n chuntza' huā'mā' chi'xcu'? Tā'talacastuccu'tun Dios. Nīn tintī' tzē naquincāmāsputūnu'ni'yāni' quintalaclē'i'ca'n, xmān Dios”.
4 Lā' Jesús, como ixca'tzī a'nchī ixtapuhuamā'na, cāhuanilh:
—¿A'chī' puhua'nā'tit chuntza' na mi'a'clhcunucca'n?
5 Icuanilhtza' huan ī'tza'ca': “Iccāmāsputūnu'ni'ni' mintalaclē'i'”, pero tū' tasu'yu a'yuj māsputūnu'ni'ca. Palh xa'icuanilh: “Catā'kaqui' lā' casmi'li' mixti'cat lā' catlā'hua'”, chuntza' ixtasu'yulh palh natzeyan o tū'.

6 Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Lā' chuhua'j
na'iccāmāsu'ni'yāni' a'nchī icka'lhī līmāpa'ksīn nac
huā'mā' cā'quilhtamacuj lā' tzē na'iccāmāsputūnu'ni'
ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuhuī't.
Lā' tuncan Jesús huanilh huan chi'xcu' a'ntī
ixlū'ntū'lanī't:
—Catā'kaqui' lā' casmi'li' mixti'cat lā' capit na
minchic.
7 Lā' tuncan huan chi'xcu' tā'kaquī'lh lā' lē'lh
ī'xti'cat lā' a'lh na ixchic.
8 Lā' huan tachi'xcuhuī't, a'xni'ca' talaktzī'lh
huā'mā', tajicua'lh. Lā' tamāpāxuhuīlh Dios
como ixcāmaxquī'nī't huā'mā' līmāpa'ksīn huan
chi'xcuhuī'n.

Jesús māta'sīlh huan Mateo para nastālani'
Mr. 2.13-17; Lc. 5.27-32

9 Lā' a'xni'ca' Jesús ixtaxtumā' de a'ntza', laktzī'lh
kalhatin chi'xcu' a'ntī ixuanican Mateo. Xla' ixuī'
a'nlhā ixmātā'jīni'ncan impuestos lā' huanica:
—Caquistāla'ni'.
Lā' tuncan Mateo tāyalh lā' stālani'lh.
10 Lā' a'xni'ca' Jesús ixuā'yamā' nac lakatin
chic, tachā'lh lhūhua' mātā'jīni'nī'n impuestos
lā' ā'makapitzīn a'ntīn tū' tzeyā chi'xcuhuī'n.
Lā' ixlīhuākca'n ixcātā'huā'yamā' Jesús lā'
ī'sca'txtunu'nī'n.
11 Lā' a'xni'ca' makapitzīn fariseosnu'
talaktzī'lh huā'mā', xlaca'n takalhasqui'nīlh huan
ī'sca'txtunu'nī'n Jesús:
—Lā' ¿a'chī' mimākalhtō'kē'ni'ca'n cātā'huā'yan
huan mātā'jīni'nī'n impuestos lā' ā'makapitzīn
a'ntīn tū' tzey?
12 Lā' Jesús kaxmatli huā'mā' tachihuīn lā'
cāhuanilh:

—Huan a'ntīn tū' ta'ī'tza'ca'n, xlaca'n tū' tamaclacasqui'n huan doctor, xmān huan ī'tza'ca'nī'n.
13 Capittit lā' casca'ttit a'ntū huanicu'tun
huā'mā' a'ntūn tzo'kcanī't na ixtachihuīn Dios: “Quit ā'chulā' iclacasqui'n nacālakalhu'ma'nā'tit ā'makapitzīn. Lā' tū' tanto iclacasqui'n naquilā'a'ksajuī'yāuj huan animalhna'”. Chuntza' tzo'kcanī't. Quit tū' icmilh iccāputza a'ntīn tapuhuan palh xlaca'n xalacuan. Icmilh iccāputza huan tachi'xcuhuī't a'ntīn taca'tzī palh tū' tzey xlaca'n como iclacasqui'n que nataxtāpalī ixtapāstacna'ca'n.

Kalhasqui'nīca Jesús ixpālacata a'nchī tū' huā'yancan

Mr. 2.18-22; Lc. 5.33-39

14 Lā' ā'calīstān huan a'ntī ixtastālani' Juan
huan Mā'kpaxīni', xlaca'n talakmilh Jesús. Lā' takalhasqui'nīlh:

—Quina'n lā' huan fariseosnu' maklhūhua' ictasca'jayāuj lā' tū' icuā'yanāuj tintacuj ixpālacata Dios. Lā' ¿a'chī' misca'txtunu'nī'n pō'ktu tahuā'yan?

15 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—¿Chā natalakaputza huan a'ntī cākantāyacan a'nlhā tapūchahuamā'ca? Līhuan huī' huan squi'nīni', tū' talakaputza. Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' nalē'ncan huan squi'nīni' lā' a'xni'ca' natalakaputza lā' tū' catitahuā'yalh ixamigos—a'xni'ca' Jesús cāhuanilh huā'mā', ixlīchihuīna'mā'ca māni' xla'.

16 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Nīn tintī' nachu'cu huan xasāsti' lu'xu' para nalīlactza'pa' huan xamasni'. Huan xasāsti' lu'xu' natatimī lā' ā'chulā' naxtī'ta huan xamasni'.
17 Lā' huan xaxcān uva a'ntūn tūna'j xcu'tan
nīn tintī' catimojōlh nac xakōlūhua' xako'xka' borrego. Namojōcan nac xasāsti' ko'xka' lā' a'xni'ca' naxcu'tan, tū' catipankli huan ko'xka'. Chuntza' tū' catipāxcatlīlalh huan ko'xka' lā' tū' catitaxtulh huan xaxcān uva —cāhuanilh Jesús. U'tza' huā'mā' līchihuīna'mā' ixlīmāsca'tīnca'n israelitas lā' ixlīmāsca'tīn Jesús a'ntū xasāsti'.

Ixpālacata huan ixtzu'ma'jāt huan xapuxcu' israelitas lā' nā ixpālacata huan puscāt a'ntī xa'malh ixlu'xu' Jesús

Mr. 5.21-43; Lc. 8.40-56

18 Lā' līhuan Jesús ixcāhuanimā' huā'mā', chā'lh
kalhatin xapuxcu' de huan israelitas. Xla' tatzokostani'lh na ixlacapūn Jesús lā' huanilh:
—Nīlhcus quintzu'ma'jāt. Lā' a'yuj nīlhtza', palh hui'x napina' lā' naxa'ma'ya', xla' nalakahuanchoko.
19 Lā' Jesús tāyalh lā' tā'a'lh huan chi'xcu'. Nā
ī'sca'txtunu'nī'n nā tatā'a'lh.
20 Tuncan milh kalhatin puscāt a'ntī ixī'tza'ca'n.
Lā' ixka'lhītza' lakacāujtu' cā'ta ī'sta'ja ixka'lhni'. Tapajtzūlh ixkēn Jesús lā' xa'malh ixtampān ixlu'xu'
21 como puhualh chuntza': “Xmān ca'icxa'malh
ixlu'xu' lā' na'ictzeyan”, puhualh.
22 Lā' Jesús talakspi'tli lā' laktzī'lh huan puscāt
lā' huanilh:
—Cahui'xcāna'jca'tzi, quincaman. Tzeyanī'ta'tza' como kalhlaka'ī'nī'ta'.
Lā' huanmā' ka'tlā'tus ixtzeyanī'ttza'.

23 Lā' a'xni'ca' Jesús chā'lh na ixchic huan
xapuxcu' israelitas, cālaktzī'lh huan músicos
a'ntī natatā'a'n a'xni'ca' namā'cnūcan. Lā' huan
tachi'xcuhuī't lej ixtata'samā'na.
24 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Catapānū'tit de huā'tzā'. Huan tzu'ma'jāt tū' nīnī't. Xmān lhtatamā'.

Lā' xlaca'n talītzī'nli.
25 Lā' a'xni'ca' Jesús cāmāxtukō'lh huan
tachi'xcuhuī't, xla' tanūlh a'nlhā ixmā' huan
tzu'ma'jāt lā' macachi'palh. Lā' huan tzu'ma'jāt
tā'kaquī'lh.
26 Lā' chuxalhā nac huanmā' ti'ya't a'kahualh
a'ntū pātle'keni'lh huan tzu'ma'jāt.

Jesús cāmātzeyīlh kalhatu' lakatzī'nī'n

27 Lā' a'xni'ca' Jesús ixtaxtumā' de a'ntza', tatzu-
culh tastālani' kalhatu' lakatzī'nī'n. Lā' palha'
tahuanilh:

—¡Caquilālakalhu'mauj, hui'x a'ntī ixtā'nat David!
28 Lā' a'xni'ca' Jesús tanūlh huan nac chic, huan
lakatzī'nī'n tatapajtzūlh. Lā' xla' cākalhasqui'nīlh:

—¿Chā kalhlaka'ī'yā'tit palh tzē na'iccāmālacahuānīpalayāni'?

Lā' takalhtīlh:

—Chuntza' ickalhlaka'ī'yāuj, Māpa'ksīni'.
29 Lā' tuncan Jesús cāxa'mani'lh ixlakastapunca'n
lā' cāhuanilh:

—Calalh chu a'nchī kalhlaka'ī'yā'tit.
30 Lā' tatzeyalh ixlakastapunca'n lā'
talacahuāna'lh. Lā' tuncan Jesús lej cāmāpa'ksīlh:

—Calī'hui'lī'tit nīn tintī' namāca'tzīnī'yā'tit.
31 Lā' a'yuj chuntza' cāhuanica, a'xni'ca' tatax-
tulh xlaca'n tatzuculh tahuani chā'tin chā'tin a'ntū

cātlahuani'lh Jesús. Lā' ū'tza' talīca'tzīkō'lh lakachu nac huā'mā' ti'ya't.

Jesús mātzeyīlh huan kō'ko'

32 Lā' a'xni'ca' tūna'j ixtataxtu huan a'ntī
lakatzī'nī'n ixtahuanī't, a'xni'ca' līmini'ca Jesús
kalhatin kō'ko'. Lā' huan kō'ko ixka'lhī huan
tlajana'.
33 Lā' a'xni'ca' Jesús māxtulh huan tlajana', chu
tuncan tzuculh chihuīna'n huan kō'ko'. Lā' huan
tachi'xcuhuī't talē'cnīlh lā' tahualh:

—Tū' maktin tasu'yunī't hua'chi ixtā'chuntza' huā'mā' catūhuā na quinti'ya'tca'n quina'n israelitas.

34 Lā' huan fariseosnu', xlaca'n ixtahuan:

—Huā'mā' chi'xcu' ka'lhī ixlīmāpa'ksīn huan ko'ti'ti' a'ntī xapuxcu' tlajana'nī'n. U'tza' cālīmāxtuni'lh huan tlajana'nī'n.

Jesús cālakalhu'malh huan tachi'xcuhuī't

35 Jesús ixtētaxtutēlha lakatunu' cā'lacchicni'
lā' huan ranchosnu'. Lā' ixtētanūtēlha nac
lakatunu' na ixlītokpānca'n israelitas lā' ixmāsu'yu.
Lā' ixcā'a'cta'sana'ni' a'nchī nala a'nlhā Dios
namāpa'ksīni'n. Lā' nā ixcāmātzeyī chuxatūyā
ta'jatat lā' taca'tzāt.
36 Lā' a'xni'ca' cālaktzī'lh huan tachi'xcuhuī't,
lej cālakalhu'malh como ixcāpāta'lamā' lā' ixtalakachā'ni'. Cālaktzī'lh hua'chi borregos a'ntīn tū'
ixtaka'lhī ixmaktaka'lhna'ca'n.
37 Lā' Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Stu'ncua' lhūhua' a'nan a'ntīn takalhlaka'ī'cu'tun. Xlaca'n hua'chi a'nlhā lej lana'lh lā' tisputa tasācua'nī'n para na'ī'can.

38 Dios ū'tza' ixtēcu' huan a'nlhā lej lana'lh.
U'tza' nalīsqui'ni'yā'tit Dios que cacāmacamilh
chi'xcuhuī'n a'ntī nacāmāsu'ni' huan xatzey
tachihuīn huan a'ntīn takalhlaka'ī'cu'tun
—cāhuanilh.

10

Jesús cālacsacli kalhacāujtu' ī'sca'txtunu'nī'n
Mr. 3.13-19; Lc. 6.12-16

1 Lā' tuncan Jesús cāmāta'sīlh huan kalhacāujtu'
ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' cāmaxquī'lh līmāpa'ksīn para
natamāxtu huan tlajana'nī'n lā' para nacāmātzeyī
chuxatūyā ta'jatat lā' taca'tzāt.
2 Huā' tamā'na ixtacuīni'ca'n huan kalhacāujtu'
sca'txtunu'nī'n lā' xlaca'n a'ntī cāmāpacuhuīcan
apóstoles: huan xapū'la, xla' Simón a'ntī ixlītāpātu'
ixtacuīni' Pedro, lā' ī'stancu Andrés; lā' nā Jacobo
lā' Juan a'ntī ixo'kxa'n huan Zebedeo ixtahuanī't;
3 lā' nā Felipe lā' Bartolomé lā' Tomás lā'
huan Mateo a'ntī mātā'jīni' impuestos ixuanī't;
lā' nā Jacobo a'ntī ixo'kxa' Alfeo; lā' Lebeo a'ntī
ixmāpācuhuīcan Tadeo;
4 lā' nā Simón a'ntī ixtapa'ksī con huan
cananistasna'; lā' nā Judas Iscariote a'ntī ā'calīstān
namacamāstā' Jesús.

Jesús cāmāpa'ksīlh huan kalhacāujtu' para natamāstū'nca ixtachihuīn Dios
Mr. 6.7-13; Lc. 9.1-6

5 Lā' a'xni'ca' Jesús cāmacā'lh huā' tamā'na
kalhacāujtu', xla' chuntza' cāmāpa'ksīlh lā'
cāhuanilh:
—Tū' catipintit timāsu'yu'yā'tit a'nlhā
talahui'lāna'ncha' xlaca'n a'ntīn tū' israelitas lā'

tū' titanū'yā'tit huan na ixā'lacchicni'ca'n huan
samaritanosnu'.
6 Napinā'tit nacāmāsu'ni'yā'tit huan xalanī'n
nac Israel. Xlaca'n hua'chi borregos a'ntīn
tatza'nkānī't.
7 Capintit lā' na'a'cta'sana'nā'tit chuntza':
“Tapajtzūmā'tza' a'xni'ca' natasu'yu a'nchī Dios
nacāmāpa'ksīkō' tachi'xcuhuī't”.
8 Cacāmātzeyī'tit huan ī'tza'ca'nī'n lā'
cacāmālakahuanīchoko'tit huan nīnī'n.
Cacāmātzeyī'tit huan leprosos a'ntīn tamasmā'na
ixquinītca'n lā' cacāmāxtutit huan tlajana'nī'n.
Hui'xina'n tū' catimāpala'tit huā'mā' līmāpa'ksīn
a'ntū iccāmaxquī'yāni' lā' chuntza' tū'
caticāmātā'jī'tit a'xni'ca' nacālīmātzeyī'yā'tit
quilīmāpa'ksīn.
9 ’Tū' camojō'tit tumīn de oro nīn de plata nīn de
cobre na mimbolsaca'n a'xni'ca' napinā'tit.
10 Lā' tū' calī'pintit mimorralhca'n nīn pūtu'
milu'xu'ca'n. Xmān nalī'pinā'tit milu'xu'ca'n
a'ntū lhakā'nī'ta'ntit. Tū' nalī'pinā'tit nīn zapato
nīn mimpāla'cca'n. Huan a'ntī māsu'yumā'
ixtachihuīn Dios maclacasqui'n namāhuī'can
a'nlhā māsu'yumā'.
11 ’A'xni'ca' nachipinā'tit nac lakatin cā'lacchicni'
o nac lakatin rancho, naputzayā'tit kalhatin tzeyā
chi'xcu' a'ntī nacāmānūyāni' na ixchic. Lā' nat-
achokoyā'chipintit hasta a'xni'ca' nataxtuyā'tit de
huanmā' cā'lacchicni'.
12 Lā' a'xni'ca' natanū'yā'tit huan nac chic,
nacāhuaniyā'tit: “Dios cacāsicua'lanālīlh a'ntīn
tahui'lāna' nac huā'mā' chic”.
13 Palh con tapāxuhuān cātamānūyāni' na

ixchicca'n, Dios nacāsicua'lanālī xlaca'n. Lā' palh tū' cātamānūyāni' na ixchicca'n, tū' caticāsicua'lanālīca.
14 Lā' palh tū' cātamānūyāni' nac pātin chic o
lakatin cā'lacchicni', lā' palh tū' cātakaxmatāni', tuncan cataxtutit. Lā' a'xni'ca' nataxtuyā'tit, catincxtit huan pokxni' de mintojonca'n. Chuntza' nalīmāsu'yu'yā'tit que xlaca'n natalē'n cuenta como tū' takaxmatcu'tulh.
15 Ixlīstu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. A'xni'ca'
namin huan chi'chini' lā' Dios nalacāxtlahuakō', xlaca'n lej natapātīni'n. Dios ā'chulā' nacālakalhu'man xlaca'n xalanī'n nac Sodomo lā' Gomorra que xalanī'n huanmā' cā'lacchicni' a'ntīn tū' takaxmatcu'tun —hualh Jesús.

Cāmacaputzacan a'ntīn takalhlaka'ī' Cristo

16 Lā' Jesús cāhuanipā:

—¡Cuenta catlahua'tit! Quit iccāmacā'nāni' lā' nala'yā'tit hua'chi borregos na ixlaclhni'ca'n huan lobos. Lej skalalh cala'tit hua'chi huan lūhua'. Lā' cala'tit hua'chi tantzasnān a'ntūn tū' lāsta'la.
17 Catamaktaka'lhtit como chi'xcuhuī'n
nacātamacamaxquī'cu'tunāni' huan māpa'ksīni'nī'n lā' nacātatucsāni' na ixlītokpānca'n israelitas.
18 Lā' nacātamālacapū'yāni' na ixlacapūnca'n
gobernadores lā' reyes xmān por quimpālacata. Chuntza' tzē nacāhuaniyā'tit huan xatzey tachihuīn calacan xlaca'n lā' nā nacāhuani'yā'tit huan a'ntīn tū' israelitas.
19 Pero tū' catilē'capintit a'nchī
nalītamaktāyayā'tit nīn a'ntū nacākalhtīyā'tit a'xni'ca' nacāmacamaxquī'yāni' huan

māpa'ksīni'nī'n. A'xni'ca' nachipinā'tit a'ntza', Dios nacāmāca'tzīnīyāni' a'ntū nacāhua'ni'yā'tit xlaca'n.
20 Tū' māni' mintachihuīnca'n a'ntū nachihuīna'nā'tit. Huan Espíritu Santo, ū'tza' a'ntī nacāmāchihuīnīyāni'.

21 ’Huan chi'xcuhuī'n natamacamāstā' ixtā'timīnca'n para nacāmaknīcan lā' huan xanatātana' natamacamāstā' ixcamana'ca'n. Huan o'kxa'n natatā'kaquī' contra ixnatātana'ca'n lā' natamāmaknīnīni'n.
22 Ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't nacātaca'tzalaktzī'nāni' como tapa'ksī'yā'tit con quit. Lā' huan a'ntīn tzancs natatāya lā' tū' natataxtutāya na quintej a'yuj lej tapātīni'mā'na, ū'tunu'n nacāmāputaxtūcan.

23 ’Lā' a'xni'ca' nacātamacaputzayāni' nac lakatin cā'lacchicni', cataxtutit lā' capintit ā'lacatin. Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni' que tū' catitētaxtukō'tit ixlīhuākca'n ixā'lacchicni'ca'n israelitas para namāsu'yuyā'tit quintachihuīn a'xni'ca' namimpala huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n.

24 ’Huan sca'txtunu' tū' tasqui'nī hua'chi ixmākalhtō'kē'ni'. Lā' huan tasācua' tū' tasqui'nī hua'chi ixpatrón.
25 Līpāxūj huan sca'txtunu' a'ntīn tzē namālacastuca ixmākalhtō'kē'ni' lā' nā huan tasācua' a'ntīn tzē namālacastuca ixpatrón. Palh lakapalacanī'ttza' huan a'ntī māpa'ksīni'n huan nac chic lā' māpācuhuīcanī'ttza' Beelzebú, ā'chulā' nacālakapalacan ā'makapitzīn xalanī'n nac huā'mā' chic —cāhuanilh Jesús. U'tza' a'ntū līchihuīna'mā' Jesús lā' nā ī'sca'txtunu'nī'n.

Tichū tasqui'nī najicua'ni'can
Lc. 12.2-9

26 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Chuntza' tū' caticājicua'ni'tit tachi'xcuhuī't. Ixlīhuāk a'ntūn tatzē'knī't, ū'tza' nalaktzī'ncan. Lā' a'ntū lakatzē'kcus, naca'tzīkō'can.
27 Huan a'ntū quit iccāhuanini' a'nlhā quē'stuca'n, ū'tza' nacāhuaniyā'tit cā'lacapūlhūhua'. Lā' huan a'ntū quit lakatzē'k iccāhuaniyāni', ū'tza' lej palha' nahuanā'tit chuxalhā.
28 Tū' caticājicua'ni'tit chi'xcuhuī'n a'ntīn tzē natamaknī mimacni'ca'n pero tūla tamāpa'ksī milīca'tzīnca'n. Najicua'ni'yā'tit Dios a'ntīn tzē nacāmāsputū mimacni'ca'n lā' milīca'tzīnca'n nac pūpātīn.
29 ’¿Chī ixtapalh huan tantzictzi? Stā'can tantu' por macsti'na'j tumīn. Lā' quinTāta'ca'n nac a'kapūn cuenta natlahua a'xni'ca' minācha' lakatin tantzictzi.
30 Lā' chā'tunu' de hui'xina'n hasta cātapūtle'keni'ni' kanatunu' miya'jca'n.
31 U'tza' tū' tilījicua'nā'tit. Līhua'ca' tasqui'nī'yā'tit hui'xina'n que lhūhua' tantzictzi —hualh Jesús.

A'ntī natahuan cā'lacapūlhūhua' que tatapa'ksī con Cristo
Lc. 12.8-9

32 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' huan a'ntī natahuan cā'lacapūlhūhua' palh tatapa'ksī con quit, xlaca'n quit na'iccālakapasa a'xni'ca' natatāya na ixlacapūn quinTāta'ca'n nac a'kapūn. Lā' chuntza' quit nā na'icuan palh xlaca'n tatapa'ksī con quit.

33 Lā' huan a'ntī naquintakalhtatzē'ka
cā'lacapūlhūhua', xlaca'n quit na'iccākalhtatzē'ka
a'xni'ca' natatāya na ixlacapūn quinTāta'ca'n xala'
nac a'kapūn.

Jesús cāmā'kapitzī tachi'xcuhuī't
Lc. 12.51-53; 14.26-27

34 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Tū' tipuhua'nā'tit palh quit icmilh para que
chu lakatin nala ixtapāstacna'ca'n tachi'xcuhuī't
lā' chuntza' tū' catalāsta'lalh nac huā'mā' quilhta-
macuj. Tū' ū'tza' quilītlōt. Na'iccāmā'kapitzīyāni'.
35 Icmilh icmā'kaquī' huan o'kxa' contra ixtāta'
lā' na'icmā'kaquī' huan tzu'ma'jāt contra ixtzī't lā'
nā huan puscāt contra ixtzī't ixkōlu'.
36 Lā' ū'tza' natalīla lītā'ca'tza xalanī'n na ix-
chakān huan lakatin chic.
37 ’Huan a'ntī līhua'ca' natapāxquī' ixtzī'tca'n o
ixtāta'ca'n que quit, xlaca'n tū' minī'ni' natat-
apa'ksī con quit. Lā' nā huan a'ntī līhua'ca' nat-
apāxquī' ixo'kxa'ca'n o ixtzu'ma'jātca'n que quit,
xlaca'n tū' minī'ni' natatapa'ksī con quit.
38 Lā' huan a'ntīn tūla tatāyani' a'ntū
nacāpātle'keni' por quimpālacata, xlaca'n tū'
minī'ni' natatapa'ksī con quit.
39 Huan a'ntī natataxtutāya de na quintej como
tū' tapātīni'ncu'tun por quimpālacata, xlaca'n tū'
catitaka'lhīlh ixquilhtamacujca'n nac a'kapūn.
Lā' huan a'ntī natapātīni'n a'yuj ixtanīlh por
quimpālacata, xlaca'n nacāmāpūtaxtūcan.

A'ntū natlajacan
Mr. 9.41

40 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Palh catīhuā nata'a'ka'ī' a'ntū hui'xina'n nacāhuani'yā'tit, nā chuntza' nata'a'ka'ī' a'ntū quit icuan. Lā' palh catīhuā nata'a'ka'ī' a'ntū icuan, nā chuntza' nata'a'ka'ī' huan a'ntī quimacamilh.

41 Lā' palh catīhuā nata'a'cnīni'ni' kalhatin
a'cta'sana' como taca'tzī palh Dios macaminī't,
chuntza' ū'tunu'n natatlaja chu a'cxtim hua'chi
huan a'cta'sana'. Lā' palh catīhuā nata'a'cnīni'ni'
kalhatin tzeyā chi'xcu' xmān porque tzey xla',
chuntza' ū'tunu'n chu a'cxtim natatlaja hua'chi
huan tzeyā chi'xcu'.

42 Lā' catīhuā a'ntī natā'hua' macsti'na'j xcān
ā'kalhatin a'yuj catīhuāyā chi'xcu', lā' palh natā'hua'
ā'kalhatin porque tapa'ksī con quit, ixlīstu'ncua'
Dios namāpala —hualh Jesús.

11

Ixlacscujni'nī'n Juan huan Mā'kpaxīni' talaka'lh Jesús

Lc. 7.18-35

1 Lā' a'xni'ca' Jesús cāmāsu'ni'kō'lh
ī'sca'txtunu'nī'n, taxtulh de a'ntza' lā' a'lh.
Ixtētaxtutlā'huan ā'makapitzīn cā'lacchicni' a'nlhā
pajatzu para namāsu'yu lā' na'a'cta'sana'n.

2 Lā' Juan huan Mā'kpaxīni' ixtanūma' nac
pūlāchī'n. Lā' a'xni'ca' māca'tzīnīca a'ntū
ixtlahuamā' Jesús, tuncan cāmacā'lh kalhatu'
ī'sca'txtunu'nī'n para natalaka'n Jesús
3 lā' natakalhasqui'nī:

—¿Chā hui'x huan Cristo a'ntī namin o maclacasqui'n na'icka'lhīyāujcus ā'kalhatin?

4 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Cataspi'ttit lā' nahuaniyā'tit Juan a'ntū laktzī'nī'ta'ntit lā' a'ntū kaxpatnī'ta'ntit.
5 Nahuaniyā'tit a'nchī huan lakatzī'nī'n
talacahuāna'n lā' huan lū'ntū'lanī'n talatlā'huan.
Lā' nā huan a'ntī ixcāmasni'mā' ixquinītca'n,
xlaca'n tatzeyanli. Lā' huan a'ntīn tū'
ixta'a'kahuāna'n, chuhua'j takaxmata. Lā' nā
cāmālakahuanīchokocanī't huan a'ntī ixtanīnī'ttza'.
Lā' cāmāsu'ni'can a'nchī nacālīmāpūtaxtūcan a'ntī
līpānīn talahui'lāna'.
6 Līpāxūj huan a'ntī pō'ktu quilīpāhuan
—cāhuanica ī'sca'txtunu'nī'n Juan.

7 Lā' a'xni'ca' xlaca'n ixta'a'nī't, Jesús tzuculh
cātā'kalhachihuīna'n huan tachi'xcuhuī't ixpālacata
Juan. Lā' cākalhasqui'nīlh:

—A'xni'ca' quīla'tit nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't, ¿tichū ixlaktzī'ncu'tunā'tit? Tū' quīla'tit para nalaktzī'nā'tit kalhatin chi'xcu' a'ntī hua'chi kantin chi'tin a'ntū xakā'līlh huan ū'ni'.
8 ¿A'chī' quīla'tit? Tū' quīla'tit para nalaktzī'nā'tit
kalhatin chi'xcu' a'ntī lej tzēhuanī't lhakā'nanī't.
Hui'xina'n ca'tzīyā'tit que huan a'ntī pō'ktu lej
tzēhuanī't talhakā'nanī't, xlaca'n tahui'lāna' na ixchicca'n reyes.
9 Pues ¿a'chī' quīla'tit nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't?
¿Chu tū' quīla'tit para nalaktzī'nā'tit kalhatin
a'cta'sana'? Stu'ncua', ixlaktzī'ncu'tunā'tit kalhatin
a'cta'sana'.
10 Lā' huā'mā' a'cta'sana' ixtacuīni' Juan. Lā'
ixpālacata huā'mā' Juan tatzo'knī't chuntza' na ixtachihuīn Dios:

Na'icmacā'n qui'a'cta'sana' a'ntī napū'lani'yāni' para nacāxmāpī' mintej.

11 Stu'ncua' huā'mā' a'ntū iccāhuaniyāni' que
na ixlaclhni'ca'n tachi'xcuhuī't tintī' kalhatin
a'cta'sana' más xaka'tla' que Juan. Pero huan
a'ntī līhua'ca' xamakstancu a'nlhā Dios māpa'ksīkō'
ixlīhuāk, xla' más xaka'tla' que Juan.
12 ’Desde a'xni'ca' tzuculh a'cta'sana'n Juan
huan Mā'kpaxīni', maklhūhua' tatanūcu'tulh a'nlhā
Dios māpa'ksīkō' ixlīhuāk. Lā' hua'chilh palha'
talāpi'ta'mā'na para que natasātanū.
13 Ixlīhuākca'n huan a'cta'sana'nī'n
ixtalīchihuīna'mā'na a'nchī namin lakatin chi'chini'
a'xni'ca' Dios namāpa'ksīni'n huā'tzā' nac
cā'ti'ya'tna'. Lā' nā chuntza' tatzo'kni' na ixley
Moisés. Lā' talīchihuīna'lh hasta a'xni'ca' milh
Juan.
14 Lā' a'yuj tū' nakalhlaka'ī'cu'tunā'tit a'ntūn
taquilhchā'lh, pero huā'mā' Juan ū'tza' huan
a'cta'sana' Elías a'ntī ixka'lhīpā'na'ntit.
15 Cuenta catlahua'tit a'ntū kaxpatā'tit.
16 ’¿Chichū na'iccālīmālacastucāuj huan
chi'xcuhuī'n a'ntīn tahui'lāna' chuhua'j? Tatasu'yu
hua'chi camana' a'ntīn takamāna'mā'na nac
lītamāuj. Lā' cātā'ta'sa ixtā'camana' lā' tahuani:
17 “A'xni'ca' quina'n icmakata'sauj huan līskoli',
hui'xina'n tū' lakatītit lā' tū' lu'cxtit. Lā' a'xni'ca'
ictlī'uj hua'chi līlakaputzani', hui'xina'n tū' lakatītit
lā' tū' calhua'ntit. ¿Tuchū lacasqui'nā'tit?” tahuan.
18 Milh Juan lā' tū' ko'tli lā' a'katunu' tū' huā'yalh
tintacuj. Lā' hui'xina'n lē'ksa'nā'tit lā' hua'nā'tit
palh xla' ka'lhī huan tlajana'.
19 Lā' ā'calīstān quit icmilh. Quit huan
Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' icua' xcān lā' chuxatū
quimālacnūni'can lā' pō'ktu icuā'yan. Lā' nā
quilālē'ksa'nāuj lā' hua'nā'tit palh quit lhūhua'

icuā'yan lā' lej icko'ta. Lā' hua'nā'tit que quit ixamigoca'n huan mātā'jīni'nī'n impuestos lā' huan a'ntīn tatlahua talaclē'i'. Pero huan a'ntīn takalhlaka'ī', xlaca'n tamāchekxī que Dios macamilh Juan lā' nā quit —hualh Jesús.

Xalanī'n lakatu' cā'lacchicni' tū' ta'a'kahuāna'ni'lh Jesús

Lc. 10.13-15

20 Lā' tuncan Jesús tzuculh cālacaquilhnī huan xalanī'n huan tamā'na cā'lacchicni' a'nlhā tlahualh lhūhua' lē'cnīn. Cālacaquilhnīlh huan tachi'xcuhuī't como tū' ixtaxtāpalīcu'tun ixtapāstacna'ca'n. Lā' cāhuanilh:
21 —Xānti la'yā'tit hui'xina'n xalanī'n nac Corazín lā' xalanī'n nac Betsaida. Nalakaputzayā'tit porque tū' kalhlaka'ī'tit. Lej tlahuacanī't lē'cnīn na milaclhpu'nanca'n. Lā' palh ixcātlahuacancha' cahuā huā' tamā'na lē'cnīn nac huan cā'lacchicni' Tiro lā' nac Sidón, makāntza' ixtaxtāpalīlh ixtapāstacna'ca'n. Lā' xlaca'n ixtalhakā'lh tzi'tze'ke ixlu'xu'ca'n lā' ixcā'a'cpūmā'ca'ca lhca'ca'n lā' chuntza' ixtatasu'yulh que lej talakaputzalh ixpālacata ixtalaclē'i'ca'n.
22 Lā' iccāhuaniyāni' que a'xni'ca' Dios nalacāxtlahuakō', ā'chulā' nacācastigarlīyāni' hui'xina'n que xlaca'n xalanī'n nac Tiro lā' Sidón.
23 Lā' hui'xina'n xalanī'n nac Capernaum puhua'nā'tit palh napinā'tit nac a'kapūn. Tū' stū'ncua'. Napinā'tit nac pūpātīn. Palh ixcātlahuacancha' cahuā huan lē'cnīn nac huan cā'lacchicni' Sodoma a'ntū cātlahuacanī't na milaclhpu'nanca'n, ixtaxtāpalīlh ixtapāstacna'ca'n.

Lā' chuntza' Dios tū' ixmāsputūlh huan cā'lacchicni'.
24 Lā' iccāhuaniyāni' que a'xni'ca' Dios
nalacāxtlahuakō', ā'chulā' nacācastigarlīyāni'
hui'xina'n que xlaca'n xalanī'n nac Sodoma
lā' ā'makapitzīn cā'lacchicni' pajtzu nac Sodoma
—hualh Jesús.

Jesús hualh: Cata'ntit lā' quit na'iccāmājaxīyāni'
Lc. 10.21-22

25 Lā' tuncan Jesús kalhtō'ka'lh lā' hualh:

—QuinTāta', hui'x māpa'ksīni'na' nac a'kapūn lā' nac ti'ya't. Icmaxquī'yāni' pāxcatca'tzī como cāmāsu'ni'nī'ta' huan a'ntīn tasca'tcu'tun ū'tza' a'ntū ixcāmātzē'kni'nī'ta' huan a'ntī lej lakskalalhna'.
26 Chuntza' tla'hua' chu a'nchī mintapuhuān.

27 Lā' cāhuanilh huan tachi'xcuhuī't:

—QuinTāta' quimacamaxquī'kō'lh ixlīhuāk a'ntū a'nan. Lā' tintī' ca'tzī a'nchī huanī't ixO'kxa' Dios, xmān Dios xaTāta'. Lā' tintī' ca'tzī a'nchī huanī't quinTāta' Dios, xmān quit a'ntī ixO'kxa' icca'tzī. Nā nataca'tzī xlaca'n a'ntī na'iccāmālacsu'yu.
28 Cata'ntit milīhuākca'n hui'xina'n a'ntī
u'cxca'tzīyā'tit que tzi'nca huan tūn tū' tzey a'ntūn tlahuanī'ta'ntit lā' palha' scujpā'na'ntit para namakapāxua'yā'tit Dios. Cata'ntit lā' quit na'iccāmājaxīyāni'.
29 Caquilā'a'kahuāna'ni'uj lā' caquilāmaksca'tui.
Līlacatzucu na'iccāhuanilē'nāni' lā' quit tū' icka'tla'jca'tzī. Lā' quit tzē icmātza'ta'tī mi'a'clhcunucca'n.
30 Tū' jicslīhua' quilīmāsca'tīn lā' tzē
natlōkentaxtūyā'tit —hualh Jesús.

12

Huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan huan sca'txtunu'nī'n ta'ī'lh huan trigo

Mr. 2.23-28; Lc. 6.1-5

1 Lā' ā'calīstān Jesús ixtlā'huantēlha nac cā'tacuxtu.
Lā' huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan ixuanī't. Lā'
ī'sca'txtunu'nī'n ixtatzi'ncsa lā' tatzuculh ta'ī' mac-
stina'j huan trigo lā' tahua'lh.
2 Lā' a'xni'ca' huan fariseosnu' cālaktzī'lh,
tahuanilh Jesús:

—Cala'ktzi'. Tascujmā'na misca'txtunu'nī'n lā'
chuhua'j huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan. Tū'
ta'a'kahuāna'ni' huan ixley Moisés —tahuanilh.
3 Lā' Jesús cākalhtīlh lā' cāhuanilh:

—¿Chā tū' lakapūtle'kenī'ta'ntit a'ntūn tlahualh
David maktin huā? Ixtzi'ncsa xla' lā' a'ntī
ixcātā'a'mā'.
4 Lā' tatanūlh na ixchic Dios lā' tahua'lh huan
pāntzi a'ntū ixmālacnūni'canī't Dios. Lā' tū'
līmakuan ixtahua'lh huā'mā' pāntzi. Xmān huan
curasna' tzē natahua'.
5 Lā' ¿chā tū' lakapūtle'kenī'ta'ntit huan nac
ley a'ntūn tzo'kli Moisés? Huan palh huan
curasna' a'ntīn tascuja nac xaka'tla' lītokpān
pō'ktu tatlōkentaxtū ixlītlōtca'n. Lā' a'yuj tatlahua
a'ntūn tū' līmakuan tlahuacan huan chi'chini'
a'ntū pūjaxcan, lā' tū' puhuancan palh xlaca'n
tatlahua talaclē'i'. Lā' tū' puhuancan palh xlaca'n
tū' ta'a'kahuāna'ni' huan ley.
6 Lā' iccāhuaniyāni' que huā'tzā' a'nan catīhuā
a'ntī līhua'ca' tasqui'nī que huan xaka'tla' lītokpān.
7 Hui'xina'n tū' māchekxīnī'ta'ntit a'ntū
huanicu'tun a'nlhā tatzo'kni' na ixtachihuīn
Dios: “Quit lej iclacasqui'n nacālakalhu'manā'tit

ā'makapitzīn lā' tū' tanto iclacasqui'n naquilā'a'ksajuī'yāuj huan animalhna'". Palh ixmāchekxī'tit cahuā huā'mā' tachihuīn ixpālacata cālakalhu'mancan, tū' ixcālē'ksa'nīni'ntit quisca'txtunu'nī'n a'ntīn tū' tatlahuamā'na talaclē'i'.
8 Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' tzē na'icmāpa'ksī a'ntū natlahuacan huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan.

Huan chi'xcu' a'ntī ixpekescōhuanī't
Mr. 3.1-6; Lc. 6.6-11

9 Lā' tuncan Jesús taxtulh de a'ntza' lā' tanūlh nac lakatin ixlītokpānca'n israelitas.
10 Lā' ixuī' a'ntza' kalhatin chi'xcu' a'ntī ixpekescōhuanī't. Lā' como ixputzamā'ca a'nchī nalē'ksa'nīni'ncan Jesús, kalhasqui'nīca:
—¿Chā makxtekcan namātzeyīcan huan ī'tza'ca' huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan?
11 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Palh kalhatin de hui'xina'n ixka'lhī'tit mimborregoca'n a'ntū ixtojōlh huan nac pūlhmā'n taponkni', ¿chā tū' ixmāxtutit a'yuj huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan?
12 Lā' más ixtapalh kalhatin chi'xcu' que lakatin borrego. Chuntza' tzē tlahuani'can ā'kalhatin a'ntū xatzey lā' maktāyacan huan ā'kalhatin a'yuj huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan.
13 Lā' tuncan huanilh huan chi'xcu':
—Castu'ncti mimpeken.
Lā' a'xni'ca' stu'ncli ixpeken, ixtzeyanī'ttza' lā' ixtā'chuntza' ixuanī't kentin ixpeken.
14 Tuncan tataxtulh huan fariseosnu' lā' māni' ū'tunu'n tapāstacli a'nchī natalīmāmaknīnīni'n Jesús.

A'ntūn taquilhchā'lh ixpālacata Jesús

15 Lā' a'xni'ca' Jesús ixca'tzī a'ntū ixta-
puhuamā'na, lā' a'lh ā'lacatin lā' līlhūhua'
tastālani'lh. Lā' Jesús cāmātzeyīkō'lh huan
ī'tza'ca'nī'n
16 lā' cāmāpa'ksīlh que tū' catahualh tichū ū'tza'.
17 Chuntza' tlahualh para natlōkentaxtū a'nchī
a'cta'sana'lh huan profeta Isaías a'xni'ca' tzo'kli
a'ntū hualh Dios:
18 Huā'mā' quintasācua' a'ntī iclacsacli lā' lej
icpāxquī' lā' xla' lej quimakapāxuhua.
QuiEspíritu natā'a'n lā' nacāmāsu'ni' huan a'ntīn tū'
israelitas a'nchī xa'nca na'iclacāxtlahuakō'.
19 Xla' tū' nalacaquilhnīni'n lā' tū' nata'sa.
Lā' tū' palha' nachihuīna'n nac cā'tejen para que
cuenta natlahuacan xla'.
20 Xla' nacāmaktāya huan a'ntīn tū' lactli'hui'qui
a'ntī hua'chi xkoli' a'ntū xmū'tcanī't.
Lā' tū' nacālakmaka'n huan a'ntīn tū' xa'nca takalh-
laka'ī'.
Xlaca'n hua'chi pūmaksko a'ntūn tū' xa'nca maksko
lā' slam slam la.
Nacāmaktāya hasta a'xni'ca' xla' nacāmāpa'ksīkō'
ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't nac cā'ti'ya'tna'.
21 Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't nataka'lhītī para
nacāmaktāya.
Chuntza' tzo'kli huan profeta Isaías.

Ixuancan palh Jesús ixlīscuja ixlīmāpa'ksīn ko'ti'ti'
Mr. 3.19-30; Lc. 11.14-23; 12.10

22 Lā' tuncan lē'ni'ca Jesús kalhatin chi'xcu' a'ntī
lakatzī'n lā' kō'ko' ixuanī't porque ixka'lhī huan
tlajana'. Lā' Jesús mātzeyīlh lā' xa'nca ixlaktzī'n lā'
tzuculh chihuīna'n.

23 Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't talē'cnīlh lā'
tahualh:

—¿Chā ū'tza' huā'mā' ixtā'nat David a'ntī
xa'icka'lhīmā'nauj?

24 Lā' a'xni'ca' huan fariseosnu' takaxmatli
huā'mā' tachihuīn, tahualh:

—Huā'mā' chi'xcu' ka'lhī ixlīmāpa'ksīn huan
Beelzebú a'ntī xapuxcu' huan tlajana'nī'n. Lā'
ū'tza' cālīmāxtuni'lh huan tlajana'nī'n.

25 Jesús ixca'tzī a'ntū ixtapuhuamā'na lā'
cāhuanilh:

—Palh huan pūchihuīna'nī'n tatapitzi
lā' talāsta'la, tūla tamāpa'ksīni'n makān.
Natalāmāsputūkō'. Lā' palh xalanī'n lakatin
cā'lacchicni' o lakatin familia tatapitzi lā' talātucsa,
tū' catitatāyani'lh.
26 Lā' palh ixlīmāpa'ksīn huan xapuxcu' tla-
jana'nī'n a'ntū iclīmāxtu ā'lakatin tlajana', chuntza'
talacpitzi huan līmāpa'ksīn. Lā' tū' catitāyani'lh.
27 Hui'xina'n hua'nā'tit palh quit iccālīmāxtu
huan tlajana'nī'n con ixlīmāpa'ksīn huan Beelzebú.
Lā' ¿tichū ixlīmāpa'ksīn a'ntū cālīmāxtu huan tla-
jana'nī'n xlaca'n a'ntīn tatapa'ksī con hui'xina'n?
Chuntza' māni' xlaca'n tamāsu'yu palh tū' stu'ncua'
a'ntū quilālē'ksa'nīni'nāuj.
28 A'ntū quit iccālīmāxtu huan tlajana'nī'n, ū'tza'
ixlīmāpa'ksīn Espíritu Santo. U'tza' huanicu'tun
palh Dios cāmāsu'ni'yāni' a'nchīn tzuculhtza'
māpa'ksīni'n huā'tzā' nac cā'ti'ya'tna'.

29 ’Tūla tanūcan para namakka'lhancan catūhuā
na ixchic huan tli'hui'qui chi'xcu' palh tū' pū'la
nachī'can huanmā' chi'xcu'.

30 ’A'ntīn tū' tapa'ksīcu'tun con quit, xla'
quintā'ca'tza. Lā' a'ntīn tū' quintā'scuja, ū'tza'
lactlahuana'n.
31 ’U'tza' iccālīhuaniyāni' palh tzē
nacāmāsputūnu'ni'can ixlīhuākca'n ixtalaclē'i'ca'n
tachi'xcuhuī't lā' chuxatū tū' tzey a'ntūn tahuan.
Lā' palh catīhuā nahuan que tū' tzey a'ntūn tlahua
huan Espíritu Santo, xla' tūlalh catimāsputūnu'ni'ca.
32 Lā' palh catīhuā nalīchihuīna'n contra huan
Chi'xcu' xala' Tālhmā'n, namāsputūnu'ni'can. Lā'
palh catīhuā nahuan que tū' tzey a'ntūn tlahua
huan Espíritu Santo, xla' tū' catimāsputūnu'ni'ca
nīn huā'tzā' nac huā'mā' quilhtamacuj nīn a'ntza'
nac ā'lakatin quilhtamacuj a'ntū namin —hualh
Jesús.

Līlakapascan huan qui'hui' por ixtō'ca't
Lc. 6.43-45

33 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Palh tzey huan qui'hui', namāstā' tzey
ixtō'ca't. Lā' palh tū' tzey huan qui'hui', tū' tzey
nala ixtō'ca't. Chu a'nchī māstā' ixtō'ca't, chuntza'
līlakapascan huan qui'hui'.
34 Hui'xina'n hua'chi lūhua' a'ntūn tzēhuanī't
tasu'yu pero ka'lhī līlaknīn. ¿Chichū tzey nala
huan tachihuīn a'ntū cāquilhtaxtuyāni' a'xni'ca' tū'
tzey mintapāstacna'ca'n? Chu a'nchī pāstacā'tit,
chuntza' nachihuīna'nā'tit.
35 Tzey nala a'ntū nahuan kalhatin tzeyā
chi'xcu' como tzey ixtapāstacna'. Lā' tū' tzey
catihualh a'ntū nahuan kalhatin tū' tzeyā chi'xcu'
como ko'hua'jua' ixtapāstacna'.
36 Lā' iccāhuaniyāni' que namin lakatin chi'chini'
a'xni'ca' Dios nacālacāxtlahuakō'. Lā' a'xni'ca'

nala, maclacasqui'n ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't natahuani Dios tuchū ixpālacata chuxatūyā tachihuīn a'ntū chu tlakaj tahualh.
37 Chu a'nchī chihuīna'nī'ta'ntit, chuntza' nahuancan palh cātalīyāhuayāni' o palh lacuan hui'xina'n —hualh Jesús.

Tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' takalhlaka'ī'lh tasqui'ni'lh Jesús catlahualh lē'cnīn

Mr. 8.12; Lc. 11.29-32

38 Lā' tuncan makapitzīn fariseosnu' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley tahuanilh Jesús:

—Mākalhtō'kē'ni', quina'n iclaktzī'ncu'tunāuj lakatin ka'tla' lē'cnīn para naquilāmālacstū'ncni'yāuj palh stu'ncua' Dios macaminī'ta'ni'.
39 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' tzey lā' a'ntīn tū' takalhlaka'ī'cu'tun, xlaca'n tasqui'n lakatin ka'tla' lē'cnīn. Lā' xmān nacāmāsu'ni'can huan lē'cnīn hua'chi a'ntū pātle'keni'lh Jonás.
40 Lakatu'tun chi'chini' lā' lakatu'tun tzī'sa Jonás ixtojōma' na ixchakān huan ka'tla' squī'ti' lā' xalakahuan taxtulh. Nā chuntza' quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n nā na'ictachoko lakatu'tun chi'chini' lā' lakatu'tun tzī'sa na ixchakān huā'mā' ti'ya't.
41 Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' nalacāxtlahuakō'can. Lā' a'xni'ca' nala huā'mā', xlaca'n a'ntī ixtahui'lāna' huan nac cā'lacchicni' a'nlhā huanican Nínive natatāya lā' nacātalē'ksa'nīni'nāni' hui'xina'n a'ntī hui'lāna'ntit chuhua'j. Nacātalē'ksa'nīni'nāni' como xlaca'n taxtāpalīlh ixtapāstacna'ca'n a'xni'ca' milh Jonás lā' lī'a'cta'sana'lh ixtachihuīn Dios. Lā' hui'xina'n

tū' xtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n a'xni'ca' quit ica'cta'sana'lh. Lā' quit ā'chulā' ictasqui'nī que Jonás.
42 Lā' nā huan reina a'ntī ixmāpa'ksīni'n nac
Saba natāya lā' nacālē'ksa'nīni'nāni' a'xni'ca' namin huan chi'chini' a'ntū napūlacāxtlahuakō'. Nacālē'ksā'nīni'nāni' porque xla' kaxmatli a'ntū hualh Salomón. Makat ixuanī't ixchic huan reina lā' milh kaxmata Salomón. Quit ā'chulā' ictasqui'nī que Salomón lā' tū' quilākaxmatni'cu'tunāuj —hualh Jesús.

Ixpālacata huan tlajana' a'ntūn taspi'tli
Lc. 11.24-26

43 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' a'xni'ca' lakatin tlajana' nataxtu de huan chi'xcu', nalatā'kchoko a'nlhā cā'scōhua lā' naputza a'nlhā najaxa. Lā' a'xni'ca' tū' nakaksa a'nlhā najaxa, napuhuan:
44 “Na'ictaspi'tchokopala a'nlhā ictaxtulh”. Lā'
a'xni'ca' naquītaspi'ta, nakaksa huan chi'xcu' hua'chi lakatin chic a'ntū scaya'ncyā lā' xa'nca pa'lhnancanī't, lā' a'nlhā nīn tintī' a'nan.
45 Lā' tuncan na'a'n nacātē ā'kalhatojon
tlajana'nī'n lā' más xaca'tzanca'tzīnī'n. Lā' ixlīhuākca'n natatanū natalatahui'la na ixchakān huan chi'xcu'. Lā' chuntza' más ko'hua'jua' nala huan chi'xcu' que a'xni'ca' ixka'lhī xmān kalhatin tlajana'. Lā' nā chuntza' nacāpātle'keni' xlaca'n a'ntīn tū' tzey lā' tahui'lāna' chuhua'j.

Ixpālacata ixtzī't lā' ixtā'timīn Jesús
Mr. 3.31-35; Lc. 8.19-21

46 Lā' Jesús ixcātā'chihuīna'mā'cus huan
tachi'xcuhuī't a'xni'ca' tachā'lh ixtzī't lā' ixtā'timīn.
Ixtatachoko kēpūn lā' ixtatā'chihuīna'ncu'tun Jesús.
47 Lā' huanica Jesús:

—Tayāna' kēpūn mintzī't lā' mintā'timīn lā' mat tatā'chihuīna'ncu'tunāni'.
48 Lā' Jesús kalhtīlh huan a'ntī ixmāca'tzīnīnī't:

—¿Tichū quintzī't? Lā' ¿tichū quintā'timīn?

49 Lā' tuncan Jesús cāmacahuanilh ī'sca'txtunu'nī'n
lā' hualh:

—Huā' tamā'na, ū'tunu'n quintzī't lā' quintā'timīn.
50 Lā' ixlīhuākca'n a'ntī natatlahua a'ntū
lacasqui'n quinTāta' xala' nac a'kapūn, ū'tza'
quintā'tin lā' ū'tza' quintzī't.

13

Huan cha'nāna'
Mr. 4.1-9; Lc. 8.4-8

1 Huā'mā' chi'chini' Jesús taxtulh de huan nac
chic lā' a'lh na ixquilhtūn huan ka'tla' xcān.
2 Lā' como lhūhua' tachi'xcuhuī't tatakēstokli
a'nlhā ixuī', Jesús tojōlh nac lakatin barco lā'
tahui'lalh. Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't tata-
chokolh nac huan ixquilhtūn huan xcān.
3 Lā' tuncan cāhuanilh a'ntū hua'chi lītalacastuca
para nacāmāsu'ni'. Chuntza cāhuanilh:

—Ixuī' kalhatin cha'nāna' lā' taxtulh nacha'n ixti'ni'.
4 Lā' a'xni'ca' ī'xua'ya'maka'mā' ixti'ni',
makapitzīn tayujli nac tej. Lā' tamilh huan
spūnnu' lā' tasacua'lh.

5 Lā' ā'makapitzīn tayujli nac cā'chihuixni' a'nlhān
tū' lhūhua' ixka'lhī huan ti'ya't. Palaj pu'nli
huā'mā' ti'ni' como tū' lhūhua' ixka'lhī huan ti'ya't.
6 Lā' a'xni'ca' chi'chini'lh, xachi'tin scōhualh
como tūlalh tlahualh ixtankāxē'k lā' tīlh.
7 Lā' ā'makapitzīn ti'ni' huampala tayujli nac
cā'lhtucū'nnu'. Lā' huan lhtucū'n tastacli lā'
tamā'ktzī'lh.
8 Lā' ā'makapitzīn ti'ni' tayujli a'nlhā tzey huan
ti'ya't lā' lana'lh. Lā' makapitzīn ti'ni' tamāstā'lh
cien lā' ā'makapitzīn tamāstā'lh tu'tumpu'xam lā'
ā'makapitzīn tamāstā'lh pu'xamacāuj.
9 Palh kaxpatnī'ta'ntit, cuenta catlahua'tit
—hualh Jesús.

Jesús hualh a'chī' līmāsu'yulh a'ntū lītalacastuca
Mr. 4.10-12; Lc. 8.9-10

10 Lā' tuncan ī'sca'txtunu'nī'n talaktapajtzūlh
Jesús lā' takalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿a'chī' pō'ktu tā'mālacastuca' para
nacāmāsu'ni'ya' huan tachi'xcuhuī't?

11 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Dios cāmāsca'tīnī'ta'ni' hui'xina'n a'ntūn
tatzē'knī't ixpālacata a'nchī nala ixlīmāpa'ksīn Dios.
Pero xlaca'n tūlalh catitaca'tzīlh.
12 Lā' huan a'ntī natakalhlaka'ī', xlaca'n
natasca'ta lā' chuntza' natamāchekxī lā'
ā'chulā' natakalhlaka'ī'. Pero huan a'ntīn tū'
takalhlaka'ī'cu'tun, xlaca'n tū' catitasca'tli lā'
natapātza'nkā a'ntū ixtaca'tzī.
13 U'tza' iccālīmāsu'ni' a'ntū tā'mālacastuccan.
Xlaca'n talaktzī'n pero tū' tamāchekxī a'ntū
huanicu'tun a'ntūn talaktzī'n. Nā takaxmata
pero tū' tamāchekxī a'ntūn takaxmata.

14 Chuntza' xlaca'n tatlōkentaxtū chu a'nchī
hualh huan profeta Isaías a'nlhān tzo'kli chuntza':

Ixlīstu'ncua' que nakaxpa'tā'tit pero tū' catimāchekxī'tit.
Lā' ixlīstu'ncua' que nalaktzī'nā'tit pero tū' cuenta catitlahua'tit.
15 Huan tachi'xcuhuī't hua'chilh tū' taka'lhī ixtapāstacna'ca'n lā' cā'a'kachi'pacan lā' cālakachi'pacan.
Chuntza' tū' catitalacahuāna'lh lā' tū' catita'a'kahuāna'lh lā' tū' catitamāchekxīlh para nataxtāpalī huan ixtapāstacna'ca'n.
Lā' quit xa'iccāmāsputūnu'ni'lh lā' xa'iccāmātzeyīlh.

Chuntza' tzo'kli Isaías a'nchī Dios hualh.

16 Lā' Jesús huampā:

—Līpāxuhua'yā'tit como tzē lacahuāna'nā'tit lā' tzē a'kahuāna'nā'tit lā' nā tzē namāchekxī'yā'tit.
17 Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni' que huā'
tamā'na a'ntū cālaktzī'mpā'na'ntit, ū'tza'
ixtalaktzī'ncu'tun lhūhua' a'cta'sana'nī'n lā' lhūhua'
tzeyā tachi'xcuhuī't lā' tū' talaktzī'lh. Lā' nā
chuntza' huā' tamā'na a'ntū hui'xina'n kaxpa'tā'tit,
ū'tza' xlaca'n ixtakaxmatcu'tun lā' tū' takaxmatli.

Jesús māstū'ncli a'ntū huanicu'tun huan a'ntū tā'mālacastuccan

Mr. 4.13-20; Lc. 8.11-15

18 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Chuhua'j cakaxpa'ttit a'ntū huanicu'tun huan a'ntū tā'mālacastuccan ixpālacata huan cha'nāna'.
19 Huan a'ntīn takaxmata a'nchī nala a'xni'ca'
Dios namāpa'ksīni'n lā' tū' tamāchekxī, xlaca'n
hua'chi huan ti'ni' a'ntū yujli nac tej. Namin huan
ko'ti'ti' lā' nacāmāpātza'nkānī a'ntūn tasca'tli.

20 Lā' huan ti'ni' a'ntū yujli nac cā'chihuixni',
ū'tza' tasu'yu hua'chi huan a'ntīn takaxmata huan
tachihuīn lā' lej talakatī.
21 Huā'mā' ti'ni' tū' ixka'lhī pūlhmā'n ixtankāxē'k
lā' tū' tāyani'lh. Nā chuntza' huan tachi'xcuhuī't
a'ntīn tū' xa'nca tamāchekxī, xlaca'n tū' makān
tatāyani'. A'xni'ca' tapātī catūhuā o cāmacaputzacan
por ixpālacata a'ntūn takalhlaka'ī'lh, tū'tza' talakatī
lā' tamakxteka.
22 Lā' huan ti'ni' a'ntū yujli nac cā'lhtucū'nnu',
ū'tza' tasu'yu hua'chi huan a'ntīn takaxmata
lā' tamāchekxī. Pero lej tapāstaca a'nchī
natatlaja ixlīhua'tca'n lā' a'nchī ricosnu' natalīla.
Ixlīhuāk huā'mā' cāmāmakchuyī lā' tū' cāmakxteka
natapāstaca a'ntūn takaxmatli. Tū'tza' tatasu'yu
palh takalhlaka'ī' lā' ū'tza' huā'mā' hua'chi
a'xni'ca' huan lhtucū'n tamā'ktzī'lh huan ti'ni'.
23 Lā' huan ti'ni' a'ntū yujli a'nlhān tzey ti'ya't,
ū'tza' hua'chi huan a'ntīn takaxmata huan xatzey
tachihuīn lā' tamāchekxī. Lā' xa'nca tatasu'yu
palh takalhlaka'ī'. Ixlīhuākca'n taka'lhī a'ntū
natalīmāpāxuhuī Dios lā' makapitzīn lej taca'tzī
tamāpāxuhuī hua'chi huan ti'ni' a'ntū māstā'lh cien
ixtō'ca't —hualh Jesús.

A'ntū lītalacastuca huan tūn tū' tzey ti'ni' a'ntū xua'ya'maka'nca a'nlhā cha'nca xatzey ti'ni'

24 Lā' Jesús tā'mālacastucpā:
—A'nchī Dios cāmāpa'ksīkō' tachi'xcuhuī't nala
hua'chi a'xni'ca' kalhatin chi'xcu' cha'nli huan
ti'ni' na ixtacuxtu.
25 Lā' lakatin tzī'sa a'xni'ca' ī'lhtatamā' huan
chi'xcu', ixtā'ca'tza quīxua'ya'maka'lh huan tūn tū'
tzeyā ti'ni'.

26 Lā' a'xni'ca' ī'stacmā'tza' huan tacha'ni'
a'xni'ca' tasu'yulh huan tūn tū' tzey tacha'ni'.
27 Lā' tuncan talakmilh ixtasācua'nī'n huan
chi'xcu' lā' takalhasqui'nīlh huan ixpatronca'n:
"¿Chā tū' huāk xatzey ti'ni' cha'nti na mintacuxtu?
Lā' ¿chī līpu'nli huā'mā' tūn tū' tzeyā tacha'ni'?"
28 Lā' huan patrón cākalhtīlh: "Kalhatin
quintā'ca'tza quintlahuani'lh huā'mā'". Lā'
tuncan huan tasācua'nī'n takalhasqui'nīlh: "¿Chā
lacasqui'na' na'ica'nāuj na'iccāpu'lhuyāuj huan tū'
tzey chi'tin?"
29 Lā' xla' cākalhtīlh: "Tū', como lāsā'
nacāpu'lhu'yā'tit nā huan xatzey tacha'ni'.
30 Mejor nacāmakxtekāuj chu a'cxtim catasta-
cli hasta a'xni'ca' na'ī'can. Lā' na'iccāhuani huan
tasācua'nī'n a'ntī nata'ī' que pū'la natataya huan
tū' tzey chi'tin lā' natachī' pixtunu' para nalhcuyu-
can. Lā' ā'calīstān nata'ī' huan xatzey tacha'ni' lā'
natamāquī' na quimbodega".

Tā'mālacastucca ixpālacata xati'ni' mostaza
Mr. 4.30-32; Lc. 13.18-19

31 Lā' Jesús tā'mālacastucpā:
—A'nchī natalīlhūhua'n a'ntī natakalhlaka'ī'
Dios, ū'tza' nala hua'chi lakatin ti'ni' de mostaza
a'ntū cha'nli kalhatin chi'xcu' nac ti'ya't.
32 Huā'mā' ti'ni' stu'ncua' līhua'ca' xamactzi'na'j
que ixlīhuākca'n ā'makapitzīn ti'ni'. Lā' a'xni'ca'
nastackō', lej ka'tla' nala hasta ixtā'chuntza' a'katin
qui'hui'. Lā' huan spūnnu' natatlahua ixmāsekca'n
na ixpekenī'n.

Tā'mālacastucca ixpālacata huan levadura
Lc. 13.20-21

33 Lā' Jesús tā'mālacastucpā:

—A'nchī Dios nalīmāpa'ksīni'n nala hua'chi levadura a'ntū huan puscāt namojō nac maktu'tun xatapūlhcān harina. Lā' naxcu'tankō' huan tasquit.

Jesús līmāsu'yulh a'ntū lītalacastuca
Mr. 4.33-34

34 Huāk huā'mā' Jesús cāhuanilh huan
tachi'xcuhuī't lā' cālītā'chihuīna'lh a'ntū
tā'mālacastuccan. Lā' xmān chuntza'
ixcā'tā'chihuīna'n.
35 Chuntza' tlahualh lā' ū'tza' lītlōkentaxtūlh a'ntū
hualh huan profeta a'xni'ca' tzo'kli huā'mā':

Na'iccālītā'chihuīna'nāni' huan a'ntūn tā'mālacastuccan; na'icuan catūhuā a'ntūn tatzē'knī't desde a'xni'ca' tzuculh huā'mā' quilhtamacuj.

Jesús māstū'ncli ixpālacata huan tū' tzey ti'ni'

36 Lā' tuncan Jesús cāmakxtekli huan
tachi'xcuhuī't lā' xla' tanūlh huan nac chic. Lā'
ī'sca'txtunu'nī'n talaktapajtzūlh lā' tahuanilh:

—Caquilāhuaniuj tuchū huanicu'tun huan a'ntūn tā'mā'lacastucti huan tū' tzeyā ti'ni'.

37 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:

—Huan a'ntī cha'nli huan xatzey ti'ni', ū'tza'
huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n.
38 Lā' huan ixtacuxtu, ū'tza' huā'mā' quilhta-
macuj. Huan xatzey ti'ni' cāmālacastuca xlaca'n
a'ntīn tatapa'ksī con Dios. Lā' huan a'ntūn tū'
tzey ti'ni' cāmālacastuca xlaca'n a'ntīn tatapa'ksī
con huan ko'ti'ti'.
39 Huan tā'ca'tza a'ntī xua'ya'maka'lh huan tū'
tzeyā ti'ni', ū'tza' māni' huan ko'ti'ti'. Lā' a'xni'ca'
ī'can, ū'tza' huanicu'tun a'xni'ca' nasputa huā'mā'

quilhtamacuj. Lā' huan tasācua'nī'n a'ntī nata'ī' huan chi'tin, ū'tunu'n huan ángeles.
40 Lā' chu a'nchī nacātayacan huan tū' tzey chi'tin
lā' nacālhcuyucan, chu a'cxtim napātle'ke a'xni'ca' nasputa huā'mā' quilhtamacuj.
41 Huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n nacāmāpa'ksī
huan ixángeles para nacātaya ixlīhuākca'n huan a'ntīn tatlahua talaclē'i' lā' ixlīhuākca'n a'ntī tamāsu'ni' ā'makapitzīn natatlahua talaclē'i'. Lā' nacāmaxtukō' de a'nlhā xla' māpa'ksīni'n
42 lā' nacāmānū a'nlhā nacālhcuyucan. A'ntza'
natacalhuan lā' natalāxca ixtatzanca'n.
43 Lā' xlaca'n a'ntīn tatlahua ixlīmāpa'ksīn Dios,
xlaca'n natatasu'yu a'nlhā Dios māpa'ksīni'n. Lā' lej tzēhuanī't natatasu'yu hua'chi a'xni'ca' lej xkaka huan chi'chini'. Palh kaxpa'tā'tit, cuenta catlahua'tit —hualh Jesús.

A'ntū lītalacastuca huan tumīn a'ntū ixmā'cnūcanī't

44 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Huan tachihuīn ixpālacata a'nchī Dios cālīmāpa'ksī ixtachi'xcuhuī't tzē nalīmālacastuccan lhūhua' tumīn a'ntū mā'cnūcanī't nac ti'ya't. Lā' namin kalhatin chi'xcu' lā' nakaksa huā'mā' tumīn. Lā' xla' namā'cnūpala a'nlhā ixuī'. Lā' lej līpāxūj na'a'n nastā'kō' ixlīhuāk a'ntū ka'lhī para natamāhua huā'mā' ti'ya't a'nlhā mā'cnūca huan tumīn.

A'ntū lītalacastuca huan perla a'ntū lej tapala

45 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Nā huan tachihuīn ixpālacata a'nchī Dios līmāpa'ksīni'n, ū'tza' hua'chi kalhatin tamāhuana' a'ntī cāputzatēlha chihuix xalactzey a'ntū huanican perlas lā' a'ntū nacāstā'.

46 Lā' a'xni'ca' nakaksa lakatin a'ntū lej xatzey lā'
lej tapala, nastā'kō' ixlīhuāk a'ntū ka'lhī lā' na'a'n
natamāhua huanmā' perla.

A'ntū lītalacastuca huan pūxuākna'

47 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Nā a'nchī Dios cāmāpa'ksīkō' tachi'xcuhuī't
ū'tza' hua'chi lakatin pūxuākna' a'ntū mojōcan nac
mar lā' nacātaya tāpālhūhua' squī'ti'.
48 Lā' a'xni'ca' tzuma huan pūxuākna', huan
squī'ti'ni'nī'n natalē'n na ixquilhtūn mar lā' a'ntza'
natatahui'la lā' natalacsaca huan squī'ti'. Huan
xatzey squī'ti' nacāmojōcan nac chā'xta lā' huan
a'ntūn tū' taka'lhī ixtapalh, nacāmaka'ncan.
49 Chuntza' nala a'xni'ca' nasputa huā'mā'
quilhtamacuj. Natataxtu huan ángeles lā'
nacālaclhmāxtu huan tū' tzey tachi'xcuhuī't na
ixlaclhpu'nanca'n xalactzey.
50 Lā' huan tū' tzey tachi'xcuhuī't nacāmānūcan
a'nlhā nacālhcuyucan lā' a'ntza' natacalhuan lā'
natalāxca ixtatzanca'n —hualh Jesús.

Huan xasāsti' catūhuā ka'lhī ixtapalh lā' nā xakōlūhua' ka'lhī ixtapalh

51 Tuncan Jesús cākalhasqui'nīlh:
—¿Chā māchekxīyā'tit ixlīhuāk huā'mā' a'ntū
iccāhuanini'?
Lā' xlaca'n takalhtīlh:
—U'huē, Māpa'ksīni', iccāmāchekxīni'yāni'.
52 Lā' tuncan cāhuanilh:
—A'xni'ca' kalhatin xamākalhtō'kē'ni' huan ley
nala quisca'txtunu', xla' nala hua'chi kalhatin pa-
trón. Nala hua'chi kalhatin patrón a'ntī cāka'lhī
lhūhua' maclacasqui' lā' ca'tzī a'xni'ca' minī'ni'

namāxtu catūhuā xala' makān lā' a'xni'ca' minī'ni' namāxtu catūhuā a'ntū sāsti'cus para nacāmaktāya ixfamilia. Chuntza' nala kalhatin a'ntīn tū' namakxteka huan līmāsca'tīn a'ntū xakōlūhua' lā' xastu'ncua' lā' nā xla' nasca'ta quilīmāsca'tīn a'ntū xasāsti'.

Xalanī'n nac Nazaret talakmaka'lh Jesús
Mr. 6.1-6; Lc. 4.16-30

53 Lā' a'xni'ca' Jesús cāhuanikō'lh ixlīhuākca'n
huan a'ntū tā'mālacastuccan, a'lh ā'lacatin
54 lā' chā'lh nac Nazaret a'nlhā stacli. A'ntza'
ixmāsu'yu na ixlītokpānca'n israelitas. Lā' huan a'ntīn takaxmatli talē'cnīlh lā' talāhuanilh:
—Lā' huā'mā' chi'xcu', ¿lhachū sca'tli huā'mā' tapāstacna'? ¿Chichū tzē nacātlahua huā' tamā'na lē'cnīn?
55 U'tza' huā'mā' ixo'kxa' huan sitni' lā' nā María
ixtzī't. Lā' ixtā'timīn cāhuanican Jacobo lā' José lā' Simón lā' Judas.
56 Lā' ixlīhuākca'n ixtā'timīn xapuscan nā
huā'tzā' tahui'lāna' na quilaclhpu'nanca'n. ¿Lhachū sca'tli ixlīhuāk huā'mā'?
57 Lā' chuntza' talakmaka'lh Jesús, pero xla'
cāhuanilh:
—Kalhatin a'cta'sana' na'a'cnīni'ni'can chu xalhā na'a'n. Xmān xalanī'n na ixchic lā' xalanī'n ixā'lacchicni' tū' catita'a'cnīni'ni'lh.
58 Lā' a'ntza' na ixā'lacchicni' tū' lhūhua' lē'cnīn
tlahualh Jesús xmān porque tū' takalhlaka'ī'lh.

14

A'nchī nīlh Juan huan Mā'kpaxīni'
Mr. 6.14-29; Lc. 9.7-9

1 Lā' huā'mā' quilhtamacuj Herodes gober-
nador ixuanī't huan nac estado de Galilea. Lā'
māca'tzīnīca ixpālacata Jesús.
2 Lā' Herodes cāhuanilh ixpūchihuīna'nī'n:

—U'tza' huā'mā' Juan huan Mā'kpaxīni'. Lakahuanchokonī't ixlaclhpu'nanca'n nīnī'n. U'tza' līka'lhī līmāpa'ksīn a'ntū lītlahua huan lē'cnīn.

3 Herodes ixmāpa'ksīnī't que cachi'paca huan Juan lā' calē'nca nac pūlāchī'n para nachī'can. Chuntza' māpa'ksīlh ixpālacata huan Herodías a'ntī ixpuscāt ixtā'tin Felipe ixuanī't.
4 Juan ixuanimā' Herodes:

—Tū' tzey a'nchī lī'pini'ya' huan Herodías hua'chi mimpuscāt.

5 Lā' ū'tza' Herodes ixlīmaknīcu'tun huan Juan pero cājicua'ni'lh tachi'xcuhuī't como xlaca'n tapuhualh palh Juan ixa'cta'sana' Dios ixuanī't.

6 Lā' a'xni'ca' Herodes tlahuakō'lh ixcā'ta, tlahualh cā'tani'. Lā' ixtzu'ma'jāt Herodías lu'cxli na ixlacapūnca'n huan a'ntī ixcākantāyacanī't. Lej tanto makapāxualh huan Herodes
7 que lej huanilh palh ixmaxquī'lh huan tzu'ma'jāt chuxatū nasqui'ni'.
8 Lā' tuncan huan xatzī't maxquī'lh tapāstacna' lā' huan tzu'ma'jāt squi'ni'lh Herodes chuntza':

—Caquima'xqui' chuhua'j ixa'kxāk Juan huan Mā'kpaxīni'. Calī'ta' nac lakatin pulātu.

9 U'tza' līlakaputzalh huan Herodes. Lā' como lej mālacnūni'canī't huan tzu'ma'jāt lā' como huan a'ntī ixcākantāyacanī't takaxmatli a'ntū ixuani-canī't, lā' ū'tza' huan Herodes līmāpa'ksīni'lh que camaxquī'ca.

10 Lā' chuntza' macā'lh huan līmāpa'ksīn huan
nac pūlāchī'n lā' māmāyujūnīni'lh ixa'kxāk Juan.
11 Lā' tuncan līminca huan a'kxāk nac lakatin
pulātu lā' maxquī'ca huan tzu'ma'jāt lā' xla' maca-
maxquī'lh ixtzī't.
12 Lā' tuncan tamilh ī'sca'txtunu'nī'n Juan lā'
talē'lh ixmacni' lā' tamā'cnūlh. Lā' ā'calīstān ta'a'lh
tamāca'tzīnī Jesús.

Jesús cāmāhuī'lh lakaquitzis mil de chi'xcuhuī'n
Mr. 6.30-44; Lc. 9.10-17; Jn. 6.1-14

13 Lā' a'xni'ca' māca'tzīnīca Jesús, xla' tojōlh
nac lakatin barco lā' a'lh tintacut a'nlhā tintī'
ixa'nan. Lā' a'xni'ca' ca'tzīca a'nlhā ixuī', lhūhua'
tachi'xcuhuī't tataxtulh de ixā'lacchicni'ca'n lā'
tastālani'lh catojon na ixquilhtūn huan xcān.
14 Lā' a'xni'ca' Jesús tacutli de huan nac
barco, cālaktzī'lh huan lhūhua' tachi'xcuhuī't lā'
cālakalhu'malh. Lā' cāmātzeyīlh huan ī'tza'ca'nī'n
a'ntī ixcālīmini'canī't.
15 Lā' a'xni'ca' ī'smalanka'namā', ī'sca'txtunu'nī'n
Jesús talakmilh lā' tahuanilh:
—Kōtanūtza' lā' tū' nac cā'lacchicni' huā'tzā'.
Cacāmacapi huan tachi'xcuhuī't para nata'a'n
natatamāhua ixlīhua'tca'n nac huan cā'lacchicni'.
16 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Tū' maclacasqui'n nata'a'n; cacāmāhuī'tit
hui'xina'n.
17 Lā' xlaca'n tahuanilh:
—Quina'n tuntū' icka'lhīyāuj xmān macquitzis
pāntzi lā' tantu' squī'ti'.
18 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Cacālī'ta'ntit.
19 Lā' tuncan cāmāpa'ksīlh que catatahui'lalh
huan tachi'xcuhuī't nac cāseketni'. Lā' chu tuncan

Jesús cātayalh huan macquitzis pāntzi lā' huan
tantu' squī'ti' lā' talacayāhualh nac a'kapūn lā'
maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios. Lā' cāche'keni'lh
huan pāntzi lā' huan squī'ti' lā' cāmaxquī'lh
ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' xlaca'n tamālacpitzilh na
ixlaclhni'ca'n tachi'xcuhuī't.
20 Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't tahuā'yalh
lā' taka'sli. Lā' a'xni'ca' tahuā'yankō'lh huan
sca'txtunu'nī'n tamākēstokli lhūhua' xalacpitzin
hasta tatzumalh pācāujtu' chā'xta de huan a'ntū
a'katāxtūlh.
21 Lā' huan chi'xcuhuī'n a'ntīn tahuā'yalh xlaca'n
lakaquitzis mil lā' nā tahuā'yalh puscan lā' camana'.

Jesús kalhtlā'hualh na ixkalhni' huan xcān
Mr. 6.45-52; Jn. 6.16-21

22 Lā' chu tuncan Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n
catatojōlh huan nac barco lā' catapū'lani'lh
tintacut huan mar līhuan xla' cāmacā'lh huan
tachi'xcuhuī't.
23 Lā' a'xni'ca' ixcāmacā'nkō'nī't, Jesús ixa'cstu
tā'cxtunu'lh huan nac kēstīn para natā'chihuīna'n
Dios. Lā' a'xni'ca' tzī'sualh, ixa'cstu ixuī' a'ntza'
24 līhuan ī'sca'txtunu'nī'n ixtatētaxtumā'na huan
nac xcān nac barco. Lā' lej ū'nulh lā' xasipej xcān
ixtatā'kayāhuamā'na lā' tasno'kli huan barco.
25 Lā' a'xni'ca' tuncuīlh, Jesús ixcālaktapajtzūtēlha
xlaca'n. Ixkalhtlā'huantēlha huan xcān.
26 Lā' a'xni'ca' huan sca'txtunu'nī'n talaktzī'lh
kalhatin a'ntī ixkalhtlā'huantēlha huan xcān,
cāmakē'klhalh lā' tajicuani'lh lā' palha' tahualh:

—¡Lakachuyayāuj!

27 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Cahuixcāna'jca'tzītit lā' tū' cajicua'ntit. Xmān quit.
28 Lā' tuncan Pedro huanilh:
—Māpa'ksīni', palh stu'ncua' hui'x, caquihua'ni' na'ickalhtlā'huan huan xcān para na'icpāxtokāni'.
29 Lā' Jesús huanilh:
—Pues cata't.
Lā' tuncan Pedro tacutli de nac barco lā' tzuculh kalhtlā'huan huan xcān para napāxtoka Jesús.
30 Lā' a'xni'ca' cuenta tlahualh huan palha' ū'ni', tajicua'lh lā' tzuculh tā'cnū lā' palha' hualh:
—¡Caquimāpūtaxtu, Māpa'ksīni'!
31 Lā' chu tuncan Jesús makachi'palh lā' huanilh:
—Xmān macsti'na'j kalhlaka'ī'ya'. ¿A'chī' tū' quilīpāhua'na'?
32 Lā' a'xni'ca' xlaca'n tatojōlh nac barco, ca'cs lalh huan ū'ni'.
33 Lā' tuncan xlaca'n a'ntī ixtahui'lāna' nac barco tamācā'tanīlh Jesús lā' tahuanilh:
—Stu'ncua' hui'x ixO'kxa' Dios.

Jesús cāmātzeyīlh huan ī'tzaca'nī'n xalanī'n nac Genesaret
Mr. 6.53-56

34 Lā' ta'a'lh tintacut huan xcān lā' tachā'lh huan nac ti'ya't a'nlhā huanican Genesaret.
35 Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuhuī't xalanī'n a'ntza' talakapasli Jesús, tamāca'tzīnīni'lh chuxalhā nac huā'mā' ti'ya't. Lā' cālīmini'ca lhūhua' ī'tza'ca'nī'n a'nlhā ixuī' Jesús.
36 Lā' tasqui'ni'lh que cāmakxtekli xmān ixtaxa'malh ixtampān ixlu'xu'. Lā' tatzeyalh ixlīhuākca'n a'ntīn taxa'malh.

15

A'ntū stu'ncua' makapāxuhua Dios
Mr. 7.1-23

1 Lā' tuncan makapitzīn fariseosnu' lā'
xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley talaktapajtzūlh
Jesús. Ixtaminī'ta'ncha' de huan xcānsipej Jerusalén
lā' takalhasqui'nīlh:

2 —Lā' misca'txtunu'nī'n, ¿a'chī' tū'
ta'a'kahuāna'ni' ixtalanānca'n huan xana-
puxcu'nu' lītokpān xalanī'n makāntza'? Tū'
tamakacha'ka'n a'nchī maclacasquī'n a'xni'ca'
natahuā'yan —tahuanilh.

3 Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:

—Nā hui'xina'n, ¿a'chī' mākēnū'yā'tit
ixlīmāpa'ksīn Dios para nacātlōkentaxtūyā'tit
mintalanānca'n?
4 Dios hualh: "Nacā'a'kahuāna'ni'ya' mintāta' lā'
mintzī't". Lā' nā hualh: "Camāmaknīnīni'nca huan
a'ntī cāmacapūlhca ixtāta' o ixtzī't".
5 Lā' hui'xina'n xtunc hua'nā'tit. Lā' hui'xina'n
māsu'yu'yā'tit palh kalhatin chi'xcu' tzē nahuani
ixtāta' o ixtzī't: "Tūla icmaktāyayāni' como ixlīhuāk
a'ntū icka'lhī icmālacnūni'nī'ttza' Dios".
6 Lā' hui'xina'n māsu'yu'yā'tit que palh
kalhatin chuntza' nahuan, tū'tza' maclacasqui'n
xla' namaktāya ixtāta' o ixtzī't. Chuntza'
hui'xina'n māpānū'yā'tit ixlīmāpa'ksīn Dios para
natlōkentaxtūyā'tit mintalanānca'n.
7 ¡Tlahua'pā'na'ntit lakatu' milacanca'n! Stu'ncua'
a'nchī cālīchihuīna'ni' hui'xina'n huan profeta
Isaías a'xni'ca' tzo'kli huā'mā':

8 Huā' tamā'na tachi'xcuhuī't xmān tahuan palh
quinta'a'cnīni'ni' pero tū' tapāstaca a'ntū
iccālīmāpa'ksīlh.
9 Chu tlakaj quintamāca'tanī como a'ntūn
tamāsu'yu hua'chilh quilīmāpa'ksīn, ū'tza'
xmān ixtapuhuānca'n huan chi'xcuhuī'n.
Chuntza' tzo'kli Isaías a'nchī hualh Dios.
10 Lā' tuncan Jesús cāmāta'sīlh huan
tachi'xcuhuī't lā' cāhuanilh:
—Cakaxpa'ttit lā' camāchekxī'tit:
11 Huan a'ntū naquilhtanū huan chi'xcu' tū'
ū'tza' a'ntū nalīla ko'hua'jua'. Pero huan tūn
tū' tzey tachihuīn a'ntū quilhtaxtu huan chi'xcu',
ū'tza' nalīla ko'hua'jua'.
12 Lā' tuncan huan sca'txtunu'nī'n talaktapa-
jtzūlh lā' tahuanilh Jesús:
—¿Chā ca'tzīya' palh cālīmakā'kchipina' huan
fariseosnu' a'nchī hua'na'?
13 Lā' xla' cākalhtīlh:
—Chuxatūyā ti'ni' a'ntūn tū' cha'nli quinTāta'
xala' nac a'kapūn, ū'tza' napu'lhucan lā' con ix-
tankāxē'k.
14 Cacāma'kxtektit huan fariseosnu'. Xlaca'n
hua'chi lakatzī'nī'n a'ntīn talē'n ā'makapitzīn
lakatzī'nī'n. Lā' palh kalhatin lakatzī'n
namakachi'palē'n ixtā'lakatzī'n, ixtu'ca'n
natamokōsa a'nlhā ponknu'ncanī't.
15 Lā' tuncan Pedro huanilh Jesús:
—Caquilāhuaniuj a'ntū huanicu'tun huā'mā'
a'ntū tā'mālacastucti.
16 Lā' Jesús huanilh:
—¿Chā tū' māchekxī'yā'tit nīn hui'xina'n?

17 Ca'tzīyā'tit que chuxatū a'ntū
naquincāquilhtanūyāni', ū'tza' nayuja na
quimpānca'n lā' ā'calīstān nataxtu.
18 Lā' huan tachihuīn a'ntū
naquincāquilhtaxtuyāni', ū'tza' a'ntū pāstacnī'tauj
pū'la. Lā' ū'tza' nalītasu'yu palh tzey quina'n o tū'.
19 Chu a'nchī pāstacna'n huan chi'xcu', chuntza'
natlahua: namaknīni'n, o namakpuscatīni'n,
o naka'lhī ixtatā'chihuīn, o naka'lhāna'n, o
na'a'kxokonu'n, o na'a'ksa'nan.
20 Huāk huā' tamā'na palh ixtlahualh cahuā
huan chi'xcu', ū'tza' nalīla ko'hua'jua'. Pero palh
nahuā'yan a'xni'ca' tū' makacha'ka'nī't chu a'nchī
huan talanān, ū'tza' tūla nalīla ko'hua'jua'.

Huan puscāt a'ntī makatiyāti' kalhlaka'ī'lh Jesús
Mr. 7.24-30

21 Jesús taxtulh de a'ntza' lā' a'lh ā'lacatin a'nlhā
tahui'lāna' huan lakatu' cā'lacchicni' a'ntū huani-
can Tiro lā' Sidón.
22 Lā' ixui'lacha' kalhatin puscāt xala' nac
huanmā' ti'ya't a'nlhā huanican Canaán. Xla'
tū' israelita ixuanī't. Lā' lakmilh Jesús lā' huanilh:
—Māpa'ksīni', hui'x ixtā'nat David a'ntī
xa'icka'lhīmā'nauj; caquilakalhu'ma'nti.
Quintzu'ma'jāt ka'lhī huan tlajana' lā' lej palha'
pātīni'n.
23 Lā' Jesús nīn tuntū' kalhtīlh. Lā' tuncan tamilh
ī'sca'txtunu'nī'n lā' tasqui'nli:
—Cama'capi huan puscāt a'jnanu' como
quincāstālani'yāni' lā' ta'satēlha.
24 Lā' tuncan Jesús hualh:
—Dios quimacaminī't para na'iccāmāpūtaxtū
xmān a'ntī israelitas.

25 Lā' huan puscāt laktapajtzūlh lā'
tatzokostani'lh Jesús lā' huanilh:
—¡Māpa'ksīni', caquimaktāya'!
26 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Tū' līmakuan maklhtīcan ixlīhua'tca'n huan camana' lā' nacāmaxquī'can huan chichīn—chuntza' huanilh como huan israelitas tū' ixta'a'cnīni'ni' huan a'ntīn tū' israelitas lā' ixcāmāpācuhuī chichīn.
27 Lā' xla' huanilh:
—U'huē, ū'tza' icca'tzī, Māpa'ksīni'. Pero huan chichīn tzē natahua' huan lacpītzin a'ntū natamināchā' na ixmesa ixtēcu'ca'n.
28 Tuncan Jesús kalhtīlh:
—Lej kalhlaka'ī'ya', puscāt. Calalh hua'chi quisqui'ni'ya'.
Lā' huanmā' ka'tlā'tus tzeyalh ixtzu'ma'jāt.

Jesús cāmātzeyīlh lhūhua' ī'tza'ca'nī'n

29 Lā' Jesús taxtulh de a'ntza' lā' tētaxtulh ixquilhtūn huan lago Galilea. A'calīstān tā'cxtunu'lh nac kēstīn lā' a'ntza' tahui'lalh.
30 Lā' līlhūhua' tachā'lh a'nlhā ixuī' lā' talīmini'lh lū'ntū'lani'nī'n lā' lakatzī'nī'n lā' kō'ko'nī'n lā' huan a'ntī macamōcho lā' lhūhua' ā'makapitzīn ī'tza'ca'nī'n. Cāmāpī'ca nac ti'ya't pajtzu ixtojon Jesús lā' xla' cāmātzeyīlh ixlīhuākca'n.
31 Lā' huan tachi'xcuhuī't talē'cnīlh a'nchīn tachihuīna'lh huan a'ntī kō'ko' ixtahuanī't lā' a'nchī tzey ixtalanī't ixmacanca'n huan macamōcho. Lā' huan lū'ntū'lanī'n xa'nca tatlā'hualh lā' huan lakatzī'nī'n talacahuāna'lh. U'tza' talīlē'cnīlh huan tachi'xcuhuī't. Lā' tatzuculh tamācā'tanī Dios a'ntī nā ixDiosca'n israelitas.

Jesús cāmāhuī'lh lakatā'ti' mil chi'xcuhuī'n
Mr. 8.1-10

32 Lā' tuncan Jesús cāta'sani'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā'
cāhuanilh:
—Iccālakalhu'man huan tachi'xcuhuī't. Tu'tuma'jtza' quintatā'lahui'lāna' huā'tzā' lā' tū'tza' taka'lhī a'ntūn tahua'. Lā' palh na'icmacā'n na ixchicca'n lā' tū' tahuā'yanī't, tzēlasā' nataxlejua'nan nac tej.
33 Lā' tuncan ī'sca'txtunu'nī'n tahuanilh:
—¿Chichū nalīka'lhīyāuj līhua't a'ntū natalīka'sa? Lej lhūhua' tachi'xcuhuī't lā' tintī' lahuī' huā'tzā'.
34 Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:
—¿Lhā maclā't pāntzi ka'lhī'yā'tit?
Lā' xlaca'n takalhtīlh:
—Mactojon lā' makapitzīn ti'na'j squī'ti'.
35 Lā' tuncan Jesús cāmāpa'ksīlh que
catatahui'lalh huan tachi'xcuhuī't nac ti'ya't.
36 Xla' cātayalh huan mactojon pāntzi lā' huan
squī'ti' lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios. Lā' chu tun-
can cāmālacpitzini'lh lā' cāmaxquī'lh ī'sca'txtunu'nī'n
lā' xlaca'n cāmaxquī'lh huan tachi'xcuhuī't.
37 Lā' ixlīhuākca'n tahuā'yalh lā' taka'sli.
Lā' ā'calīstān xalacpītzin a'ntūn ta'a'katāxtūlh
cāmātzumalh pātojon chā'xta.
38 Huan a'ntīn tahuā'yalh, xlaca'n lakatā'ti' mil
chi'xcuhuī'n. Lā' nā tahuā'yalh puscan lā' camana'.
39 Lā' ā'calīstān Jesús cāmacā'lh huan
tachi'xcuhuī't lā' tojōlh huan nac barco lā' a'lh
nac lakatin ti'ya't a'nlhā huanican Magdala.

16

Huan fariseosnu' lā' huan saduceosnu' tasqui'nli lē'cnīn

Mr. 8.11-13; Lc. 12.54-56

1 Huan fariseosnu' lā' huan saduceosnu'
talaka'lh Jesús. Lā' como ixtalīlaktzī'ncu'tun,
tasqui'nli lakatin lē'cnīn a'ntū lītasu'yu que Jesús
xala' nac a'kapūn.
2 Lā' xla' cākalhtīlh:
—A'xni'ca' tā'cnūmā' huan chi'chini', hui'xina'n
hua'nā'tit: "Tū' catimilh xcān como spi'nenke'
huan a'kapūn".
3 Lā' palh tzi'sāt, hua'nā'tit: "Chuhua'j namin
xcān como spi'nenke' huan a'kapūn lā' pucsuī'".
¡Hui'xina'n tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n! Tzē
naquilhchipinā'tit palh namin xcān a'xni'ca' lak-
tzī'nā'tit huan a'kapūn. Lā' a'yuj laktzī'nā'tit huan
lē'cnīn a'ntū ictlahua, pero tū' kalhlaka'ī'yā'tit que
Dios quimacamilh.
4 Huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tahui'lāna' chuhua'j
tū' tzey lā' tū' takalhlaka'ī' lā' xlaca'n tasqui'n
lē'cnīn. Lā' tū' nacāmāsu'ni'can lē'cnīn; xmān
naquimpātle'keni' hua'chi a'ntū pātle'keni'lh huan
Jonás —hualh Jesús.
Lā' cāmakxtekli lā' a'lh.

Jesús cāmāsu'ni'lh ī'sca'txtunu'nī'n que catatamak-taka'lhli huan fariseosnu' lā' huan saduceosnu'
Mr. 8.14-21

5 Lā' a'xni'ca' huan sca'txtunu'nī'n ta'a'lh tinta-
cut huan lago, tū' talē'lh pāntzi. Tapātza'nkālh.
6 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:
—Catamaktaka'lhtit de ixlevaduraca'n huan
fariseosnu' lā' huan saduceosnu'.
7 Huan sca'txtunu'nī'n tatzuculh talāhuani:
—Chuntza' hualh como tū' līmiuj pāntzi.
8 Lā' Jesús ixca'tzī a'ntū ixtalāhuanimā'na lā'
cāhuanilh:

—¿A'chī' cāpāta'layāni' ixpālacata huan
pāntzi a'ntūn tū' līta'ntit? ¡Xmān macsti'na'j
kalhla'ka'ī'yā'tit!
9 ¿Chā tūna'j machekxī'yā'tit? ¿Chā tū'tza'
pāstacā'tit huan macquitzis pāntzi a'ntū
iccāmālacpitzini'lh na ixlaclhpu'nanca'n
lakaquitzis mil chi'xcuhuī'n? Lā' ¿lhām pālā't
chā'xta cālīmātzumaca huan xalacpītzin?
10 Lā' capāstactit huan mactojon pāntzi a'ntū
iccāmālacpitzini'lh na ixlaclhpu'nanca'n huan
lakatā'ti' mil chi'xcuhuī'n. Lā' ¿lhām pālā't chā'xta
cālīmātzumaca huan xalacpītzin?
11 ¿A'chī' tū' māchekxī'yā'tit palh tū'
xa'icuanicu'tun pāntzi a'xni'ca' iccāhuanini'
ixtamaktaka'lhtit de ixlevaduraca'n huan
fariseosnu' lā' huan saduceosnu'?
12 Lā' tuncan tamāchekxīlh que Jesús tū'
ixcāhuaninī't que ixtamaktaka'lhli huan
ixlevadura pāntzi. Ixcāhuanicu'tun palh
ixtamaktaka'lhli ixlīmāsca'tīnca'n huan
fariseosnu' lā' huan saduceosnu'.

Pedro hualh palh Jesús ū'tza' huan Cristo
Mr. 8.27-30; Lc. 9.18-21

13 Lā' a'xni'ca' Jesús chā'lh a'nlhā huanican Ce-
sarea de Filipo, cākalhasqui'nīlh ī'sca'txtunu'nī'n:
—Lā' huan tachi'xcuhuī't, ¿chichū tahuan quimpālacata quit a'ntī huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n?
14 Xlaca'n takalhtīlh:
—Makapitzīn tahuan palh hui'x Juan huan Mā'kpaxīni'. Lā' ā'makapitzīn tahuan palh hui'x huan Elías. Lā' ā'makapitzīn huampala tahuan palh hui'x Jeremías o ā'kalhatin a'cta'sana'.

15 Lā' tuncan cākalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿chī hua'nā'tit? ¿Tichū quit?
16 Lā' tuncan Simón Pedro huanilh:
—Hui'x huan Cristo a'ntī xa'icka'lhīmā'nauj lā' ixO'kxa' huan scana'nca Dios.
17 Lā' Jesús kalhtīlh:
—Līpāxūj hui'x, Simón ixo'kxa' Jonás. Huā'mā' tapāstacna' tū' tamāsu'ni'ni' chi'xcuhuī'n. Xmān Dios māca'tzīnīni'.
18 Lā' quit icuaniyāni' que hui'x Pedro lā' ū'tza' mintacuīni' huanicu'tun "chihuix". Lā' hui'x nala hua'chi huan chihuix a'ntū xalītzucuni' huan quilītokpān. Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn takalhlaka'ī' chuntza', tū' caticātlajaca; nīn huan līnīn tūla nacātlaja.
19 Quit na'icmaxquī'yāni' līmāpa'ksīn lā' nacāmāpa'ksī'ya' xlaca'n a'ntīn tatapa'ksī con Dios. Lā' a'ntū hui'x makxteka tlahuacan na ixlaclhpu'nanca'n a'ntīn takalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj, nā nac a'kapūn nā chuntza' nahuancan. Lā' a'ntū hui'x tū' makxteka tlahuacan na ixlaclhpu'nanca'n a'ntīn takalhlaka'ī' ixtachihuīn Dios huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj, nā nac a'kapūn nā chuntza' nahuancan.
20 Lā' tuncan Jesús cāmāpa'ksīlh ī'sca'txtunu'nī'n que tū' catitahuanilh nīn tintī' palh ū'tza' huan Cristo a'ntī ixka'lhīmā'ca.

Jesús hualh ixpālacata a'nchī nanī
Mr. 8.31—9.1; Lc. 9.22-27

21 Lā' tuncan Jesús tzuculh cāmāsu'ni' ī'sca'txtunu'nī'n chuntza':
—Maclacasqui'n na'ica'n nac Jerusalén. Lā' a'ntza' huan xanapuxcu'nu' lītokpān

lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley, xlaca'n lej naquintamāpātīnī. Lā' naquintamaknī. Lā' ixlīlakatu'tun chi'chini' na'iclakahuanchoko.
22 Lā' tuncan Pedro lē'lh lacachuna'j lā' tzuculh
tā'lāsta'la lā' tzē'k huanilh:

—¡Māpa'ksīni', tū' camakxtekli Dios! ¡Tū' catipātle'keni'ni' chuntza'!

23 Pero Jesús talakspi'tli lā' huanilh Pedro:

—¡Catakēnu'! Hui'x puhua'na' hua'chi huan ko'ti'ti'. Lā' hui'x quimāmakchu'yī'ya'. Hui'x tū' puhua'na' hua'chi Dios lacasqui'n; puhua'na' chuntza' hua'chi chi'xcuhuī'n tapuhuan.

24 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Palh catīhuā tapa'ksīcu'tun con quit, tūlatza' pāstaca xmān a'nchī xla' lacasqui'n. Calīhui'līlh natlahua quintapuhuān a'yuj capātīni'lh hua'chi quit na'icpātīni'n lā' caquistālani'lh.
25 Huan a'ntīn tapūtaxtucu'tun de huan a'ntū nat-
apātīni'n por quimpālacata, tū' catitaka'lhīlh ixquilhtamacuj para pō'ktu. Lā' huan a'ntī natapātīni'n a'yuj natanī por quimpālacata, xlaca'n nataka'lhī ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.
26 Lā' palh huan chi'xcu' ixtlajalh cahuā ixlīhuāk
xala' huā'mā' quilhtamacuj, tuntū' ixtapalh palh tū' ka'lhī ixquilhtamacuj para pō'ktu. Tū' a'nan a'ntū xla' tzē namāstā' para naka'lhī ixquilhtamacuj para pō'ktu.
27 Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā'
na'icmimpala con ixlīmāpa'ksīn xaTāta' lā' lej na'icxkaka hua'chi quinTāta' nac a'kapūn lej xkaka. Lā' naquintatā'min qui'ángeles. Lā' a'xni'ca'

na'icmin, chā'tunu' namāpala chu a'nchī tlahuanī't palh tzey o tū' tzey.
28 Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. A'nan makapitzīn a'ntīn tahui'lāna' huā'tzā' chuhua'j lā' xlaca'n tū' catitanīlh a'xni'ca' tūna'j naquilaktzī'ncan quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n a'xni'ca' na'icmimpala para na'icmāpa'ksīni'n.

17

Taxtāpalīlh Jesús lā' xtunc a'nchī tasu'yulh
Mr. 9.2-13; Lc. 9.28-36

1 Lā' ixlīlakachāxan chi'chini' a'xni'ca' Jesús cālē'lh Pedro lā' Jacobo lā' Juan a'ntī ixtā'tin Jacobo lā' a'lh. Xmān ixkalhatā'ti'ca'n ta'a'lh nac lakatin kēstīn tālhmā'n lā' tā'cxtulh.
2 Lā' a'ntza' taxtāpalīlh Jesús lā' xtunc ixtasu'yu na ixlacapūnca'n. Ixlacan Jesús lā' ixlu'xu' taxkakalh hua'chi xkaka huan chi'chini'.
3 Lā' chu tuncan cātasu'yuni'lh Moisés lā' Elías a'ntī ixtatā'chihuīna'mā'na Jesús.
4 Lā' tuncan Pedro huanilh Jesús:

—Māpa'ksīni', xalītzey hui'lāna'uj huā'tzā'. Palh lacasqui'na', quina'n na'icyāhuayāuj lakatu'tun mū'xta'ka'. Lakatin nala mila' lā' lakatin nala ixla' Moisés lā' ā'lakatin nala ixla' Elías.
5 Ixchihuīna'mā'cus Pedro lā' milh lakatin poklhnu' a'ntū slamama lā' cālītamacxti'li'lh. Lā' kaxmatca lakatin tachihuīn nac poklhnu' lā' hualh:

—U'tza' huā'mā' qui'O'kxa' lā' lej icpāxquī'. Lā' xla' lej quimakapāxuhua. Cakaxpa'ttit a'ntū huan.
6 A'xni'ca' huan sca'txtunu'nī'n takaxmatli huā'mā' tachihuīn, lacataj tatamā'lh lā' lej tajicua'lh.

7 Lā' tuncan Jesús cālaktapajtzūlh lā' cāxa'malh lā'
cāhuanilh:

—Catāquī'tit lā' tū' cajicua'ntit.

8 Lā' a'xni'ca' tatāquī'lh lā' talaktzī'lh, nīn tintī'
ixa'nan, xmān Jesús.

9 Lā' a'xni'ca' ixta'a'mā'na na ixtatokopūn huan
kēstīn, Jesús cāmāpa'ksīlh:

—Tū' catihua'ni'tit nīn tintī' a'ntū laktzī'ntitcus.
Tū' catihua'ntit hasta a'xni'ca' tū' nalakahuan-
choko de na ixlaclhpu'nanca'n nīnī'n huan
Chi'xcu' xala' Tālhmā'n.

10 Lā' tuncan huan sca'txtunu'nī'n
takalhasqui'nīlh Jesús:

—Lā' ¿a'chī' tahuan huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n
huan ley palh huan Elías ka'lhī napū'lani' huan
a'ntī Dios namacamin?

11 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Stu'ncua' huā'mā'. Pū'la namin Elías lā'
nacāxtlahuakō' ixlīhuāk.

12 Lā' iccāhuaniyāni' palh milhtza' huan Elías
lā' tū' lakapascanī't. Tū' ta'a'kahuāna'ni'lh lā'
tamaknīlh. Lā' nā chuntza' huan Chi'xcu' xala'
Tālhmā'n namāpātīnīcan ixpālacataca'n xlaca'n
—cāhuanilh.

13 Lā' tuncan huan sca'txtunu'nī'n tamāchekxīlh
que a'xni'ca' Jesús hualh ixminī'ttza' Elías,
ixlīchihuīna'mā' Juan huan Mā'kpaxīni'.

Jesús mātzeyīlh kalhatin ka'hua'chu a'ntī ixka'lhī huan tlajana'

Mr. 9.14-29; Lc. 9.37-43

14 Lā' a'xni'ca' tachā'lh a'nlhā ixtahui'lāna' huan
tachi'xcuhuī't, kalhatin chi'xcu' laktapajtzūlh lā'
tatzokostani'lh Jesús lā' huanilh:

15 —Māpa'ksīni', calakalhu'ma'nti quincaman.
Lej xtacnānī lā' lej palha' pātīni'n. Maklhūhua'tza'
tapū' nac macscut o tojō nac xcān.
16 Iccālīmini'lh misca'txtunu'nī'n pero tūlalh
tamātzeyīlh.
17 Lā' Jesús cāhuanilh:

—¡Hui'xina'n tachi'xcuhuī't a'ntīn tū' xa'nca pāstacna'nā'tit lā' tū' kalhlaka'ī'yā'tit! ¿Hasta lhānīn na'iccātā'latahui'layāni' hui'xina'n para que namāchekxī'yā'tit? Lā' ¿hasta lhānīn na'iccātāyani'yāni' hui'xina'n a'nchī huanī'ta'ntit? Caquilī'ta'ni' huan ka'hua'chu.

18 Lā' tuncan Jesús lacaquilhnīlh huan tlajana'
lā' tuncan taxtuni'lh huan ka'hua'chu. Lā' chu
līmaktin tzeyalh.
19 Lā' ā'calīstān huan sca'txtunu'nī'n ixa'cstuca'n
ixtatā'chihuīna'mā'na Jesús lā' takalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿a'chī' tūlalh quina'n icmāxtuni'uj huan ka'hua'chu huan tlajana'?

20 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Como hui'xina'n tū' lej kalhlaka'ī'yā'tit. Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Palh kalhlaka'ī'yā'tit con ixlīhuāk mi'a'clhcunucca'n a'yuj tzucupā'na'ntitcus kalhlaka'ī'yā'tit, tzē ixua'ni'tit huā'mā' kēstīn: “Catapānu' de huā'tzā' lā' capit ā'lacatin”, lā' huan kēstīn natapānū. Tū' a'nan nīn tuntū' a'ntūn tūla catitlahua'tit palh stu'ncua' kalhlaka'ī'yā'tit.
21 Huan tlajana' hua'chi huā'mā' tūla māxtucan.
Xmān tzē māxtucan palh natlahua'yā'tit oración
lā' palh nalīhui'līyā'tit namakxtekā'tit de
nahuā'yanā'tit.

Huampala Jesús hualh a'nchī nanī
Mr. 9.30-32; Lc. 9.43-45

22 Līhuan ixtalatlā'huantēlha nac estado de
Galilea, Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Naquimacamāstā'can quit, huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n, lā' naquimacamaxquī'can ixlīmāpa'ksīnca'n chi'xcuhuī'n.
23 Lā' xlaca'n naquintamaknī pero ixlīlakatu'tun
chi'chini' na'iclakahuanchoko —cāhuanilh.

Lā' huā'mā' tachihuīn lej cāmālakaputzīlh xlaca'n.

A'nchī Jesús līmāpalalh ixcuota huan lītokpān

24 Lā' a'xni'ca' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n tachā'lh
huan nac cālacchicni' Capernaum, talakmilh Pedro huan a'ntī ixtamātā'jīni'n ixpālacata lītokpān. Lā' takalhasqui'nīlh:

—¿Chā tū' māpala ixcuota lītokpān mimākalhtō'kē'ni'?
25 Lā' Pedro cākalhtīlh:

—U'huē, māpala.

Lā' tuncan a'xni'ca' Pedro tanūlh huan nac chic, Jesús pū'la chihuīna'lh lā' huanilh:

—¿Chī puhua'na', Simón? Huan reyes xalanī'n huā'mā' quilhtamacuj, ¿tichū cāmātā'jī huan impuesto lā' huan cuota? ¿Chā cāmātā'jī huan a'ntīn tatapa'ksī con xlaca'n o cāmātā'jī huan makatiyāti'?
26 Lā' Pedro kalhtīlh:

—Mātā'jīcan huan makatiyāti'.

Lā' Jesús huanilh:

—Lā' tū' tamāpala xlaca'n a'ntīn tatapa'ksī con huan rey. Lā' quinTāta' nac a'kapūn hua'chi huan rey. Lā' quina'n tapa'ksīyāuj con xla'.

27 Lā' como tū' cāmakā'kchā'ncu'tunāuj a'ntīn tamātā'jīni'n, capit huan nac lago lā' camojo' milīmā'kslokotuī'n. Lā' huan squī'ti' a'ntū pū'la namācutuya', namākalhpitziya' lā' nakaksa' lakatin tumīn. U'tza' na'a'cchā'n para huan cuota. Calī'pi lā' nalīmāpala'ya' para quintu'ca'n.

18

Tuyā chi'xcu' līhua'ca' tasqui'nī
Mr. 9.33-37; Lc. 9.46-48

1 Lā' tuncan huan sca'txtunu'nī'n talaktapa-
jtzūlh Jesús lā' takalhasqui'nīlh:
—¿Tichū līhua'ca' tasqui'nī a'nlhā Dios māpa'ksīkō' ixlīhuāk?
2 Lā' tuncan Jesús māta'sīlh kalhatin ti'na'j
ka'hua'chu lā' yāhualh na ixlaclhpu'nanca'n
3 lā' hualh:
—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Palh hui'xina'n tū' taxtāpalī'yā'tit lā' nala'yā'tit hua'chi kalhatin ti'na'j ka'hua'chu, tū' catitanū'tit a'nlhā Dios māpa'ksīkō' ixlīhuāk.
4 Lā' chuntza' chuxatī a'ntī līhua'ca' tasqui'nī
a'nlhā Dios māpa'ksīkō' ixlīhuāk, ū'tza' huā'mā' a'ntīn tū' ka'tla'jca'tzī lā' nakalhlaka'ī' hua'chi camana' takalhlaka'ī'.
5 Lā' chuxatī a'ntīn tapa'ksī con quit lā'
ū'tza' nalīpāxquī' kalhatin ti'na'j ka'hua'chu hua'chi huā'yā, ū'tza' chu a'cxtim hua'chilh ixquimpāxquī'lh.

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'ntīn tamā'a'kxokotlahuī talaclē'i' ā'makpitzīn
Mr. 9.42-48; Lc. 17.1-2

6 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Palh catīhuā chihuīna'maxquī' kalhatin ti'na'j ka'hua'chu a'ntī quinkalhlaka'ī' lā' ū'tza' huan ka'hua'chu nalītlahua talaclē'i', huā'mā' chi'xcu' tū' tzey. Xalītzey palh pū'la ixpixchī'hua'ca'ca lakatin ka'tla' chihuix lā' ixmojōca nac mar a'nlhā lej pūlhmā'n para que najicsua'. Chuntza' tūlalh ixa'kxokolh huan ka'hua'chu.
7 ¡Xānti tala tachi'xcuhuī't xalanī'n huā'mā'
quilhtamacuj ixpālacata huan tū' tzey a'ntū
cālīlaktzī'n! Pō'ktu a'nan a'ntū nacāmātonkopū
tachi'xcuhuī't. Pero ¡xānti tala xlaca'n a'ntīn
tamātonkopū ā'makapitzīn lā' tamātlahuī talaclē'i'!
8 'Lā' chuntza' palh ixtlahua' talaclē'i'
ixpālacata mimacan o ixpālacata mintojon, mejor ixmacacā'taya'ca' o ixtantucā'taya'ca' lā' tū' ixtlahua' talaclē'i' ixpālacataca'n mimacan o mintojon. Līhua'ca' tzey palh naka'lhī'ya' minquilhtamacuj para pō'ktu a'yuj macamōcho hui'x; lā' tū' tzey palh namacapinca'na' nac macscut para pō'ktu.
9 Lā' palh milakastapun nalaktzī'n catūhuā
lā' chuntza' natlahuacu'tuna' a'ntūn tū' tzey, tū' catitlahua' a'ntū lacasqui'n milakastapun. Mejor ixmā'xtu lā' ixmaka' lā' tū' ixtlahua' talaclē'i' ixpālacata milakastapun. Līhua'ca' tzey palh naka'lhī'ya' minquilhtamacuj para pō'ktu a'yuj lakaxō'ko' hui'x; lā' tū' tzey palh namacapinca'na' nac macscut para pō'ktu con lakatu' milakastapun —hualh Jesús.

A'ntū lītalacastuca huan borrego a'ntū ixtza'nkānī't

Lc. 15.3-7

10 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Tū' catilakmaka' nīn kalhatin ti'na'j ka'hua'chu. Iccāhuaniyāni' que nac a'kapūn ixángelesca'n huan camana' pō'ktu tatāya na ixlacapūn quinTāta' xala' nac a'kapūn.
11 Lā' quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' icmilh iccāmāpūtaxtū huan a'ntīn tū' ixtaka'lhī ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. Xlaca'n hua'chi borregos a'ntū xatza'nkān ixtahuanī't.
12 ’¿Chichū puhua'nā'tit? Palh kalhatin chi'xcu' cāka'lhī cien borregos lā' palh lakatin natza'nkā, ¿tuchū natlahua? Nacāmakxteka huan ā'makapitzīn noventa y nueve a'nlhā tahuā'yamā'na nac cā'seketni'. Lā' na'a'n naputza huan borrego a'ntūn tza'nkālh.
13 Lā' a'xni'ca' nakaksa, stu'ncua' līhua'ca' nalīpāxuhua ixpālacata huā'mā' borrego a'ntū kaksli que ā'makapitzīn huan noventa y nueve a'ntūn tū' tatza'nkālh.
14 Lā' minTāta'ca'n xala' nac a'kapūn nā chuntza' tū' lacasqui'n natza'nkā nīn kalhatin ti'na'j ka'hua'chu. Lacasqui'n nataka'lhī ixquilhtamacuj para pō'ktu —hualh Jesús.

Jesús māsu'yulh que tasqui'nī natalāmāsputūnu'ni' a'ntīn takalhlaka'ī'

Lc. 17.3

15 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Palh mintā'tin tlahuani'yāni' a'ntūn tū' tzey, catā'chihuīna' ixa'cstu lā' namāca'tzīnī'ya'. Palh xla' cuenta tlahua, chuntza' hui'x maktāyanī'ta' para que tū' natlahuapala a'ntūn tū' tzey.
16 Pero palh mintā'tin tū' cuenta tlahua a'xni'ca' tā'chihuīna'na', cacāmāta'si' ā'kalhatin ā'kalhatu' a'ntī

nacātā'lakpina' lā' natakaxmata tuchū ixpālacata lītā'chihuīna'na' mintā'tin.
17 Lā' palh tūna'j cuenta tlahua, nacāhuani'ya'
xlaca'n a'ntīn takalhlaka'ī' a'xni'ca' tatakēstoka. Lā' palh nīn chuntza' tū' cuenta natlahua, macla-casqui'n nalaktzī'na' hua'chi kalhatin a'ntīn tū' kalhlaka'ī' Dios o hua'chi kalhatin a'kxokonu' mātā'jīni' de impuestos.

18 'Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. A'ntū
hui'xina'n tū' namakxtekā'tit natlahuacan huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj, nā chuntza' nahuancan nac a'kapūn. Lā' a'ntū hui'xina'n namakxtekā'tit natlahuacan huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj, nā chuntza' nahuancan nac a'kapūn.

19 'Nā iccāhuanipalayāni' que palh kalhatu' de
hui'xina'n huā'tzā' nac ti'ya't lā' chu a'cxtim puhua'nā'tit a'ntū nasqui'ni'yā'tit Dios a'xni'ca' nakalhtō'ka'yā'tit, quinTāta'ca'n Dios xala' nac a'kapūn nacāmaxquī'yāni' a'ntū squi'ni'yā'tit.
20 Lā' chuntza' a'nlhā natatakēstoka kalhatu'
o kalhatu'tun por quimpālacata, a'ntza' quit na'ictahui'la na ixlaclhpu'nanca'n —hualh Jesús.

21 Lā' tuncan Pedro laktapajtzūlh Jesús lā'
kalhasqui'nīlh:

—Māpa'ksīni', ¿lhā maklā't na'icmāsputūnu'ni' quintā'tin a'xni'ca' naquintlahuani' a'ntūn tū' tzey? ¿Chā maktojon na'icmāsputūnu'ni'?

22 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Quit tū' icuaniyāni' xmān maktojon; quit icuaniyāni' maklhūhua' namāsputūnu'ni'ya', hasta maktu'tumpu'xamacāuj por maktojon.

Jesús cāhuanilh a'ntū lītalacastuca huan tasācua' a'ntīn tū' māsputūnu'ni'lh ā'kalhatin

23 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' chuntza' a'nchī Dios nalīmāpa'ksīni'n tzē natā'mālacastuccan hua'chi kalhatin rey a'ntī cāmāpalacu'tulh ixtasācua'nī'n.
24 Ixtzucumā'cus a'xni'ca' līmini'ca kalhatin a'ntī ixlaclē'ni' lej lhūhua' tumīn.
25 Lā' como huan tasācua' tū' ixka'lhī a'ntū nalīmāpala, huan rey māpa'ksīlh cacāstā'maxquī'ca ā'kalhatin ixtēcu' huan tasācua' lā' ixpuscāt lā' ix-camana' lā' ixlīhuāk a'ntū ixka'lhī. Lā' chuntza' ixa'nan a'ntū nalīmāpala a'ntū ixlaclē'n.
26 Lā' tuncan huan tasācua' tatzokostani'lh ix-patrón lā' squi'ni'lh: “Caquilakalhu'ma', quimpa-trón, lā' na'icmāpalana'ni'kō'yāni'”.
27 Lā' huan ixpatrón lakalhu'malh lā' māsputūnu'ni'lh ixtalaclē'i' lā' makxtekli ca'a'lh.

28 ’Lā' xmān taxtulh huan tasācua' lā' pāxtokli ixtā'tasācua' a'ntī ixlaclē'ni' xmān macsti'na'j tumīn. Lā' tzuculh pixpi'ta' lā' huanilh: “¡Caquimā'pala'ni' a'ntū quilaclī'pini'ya'!”
29 Lā' tuncan huan a'ntī ixtā'tasācua' tatzokostani'lh lā' squi'ni'lh: “Caquilakalhu'ma' lā' na'icmāpalana'ni'yāni'”.
30 Lā' huan ā'kalhatin tū' lacasqui'lh lā' mālacapū'lh lā' māmānūnīni'lh nac pūlāchī'n hasta namāpalakō' huan talaclē'i'.
31 Lā' ā'makapitzīn tasācua'nī'n lej tamāmakchuyīlh a'xni'ca' talaktzī'lh a'nchīn tlahualh ixtā'tasācua'. Lā' ta'a'lh tamāca'tzīnīkō' ixpatronca'n a'nchī pātle'kelh.

32 Lā' tuncan huan patrón māta'satīnīni'lh
ixtasācua' lā' huanilh: “¡Hui'x ca'tzanca'tzīni'yā
tasācua'! Quit icmāsputūnu'ni'kō'ni' ixlīhuāk
huanmā' mintaclē'i' como quisqui'ni'.
33 Nā hui'x ixlakalhu'ma' mintā'tasācua' chu
a'nchī quit iclakalhu'mani'”.
34 Lā' tanto a'kchā'lh huan ixpatrón que
māpa'ksīni'lh que namāpātīnīcan nac pūlāchī'n
hasta a'xni'ca' namāpalakō' ixlīhuāk a'ntū
ixlaclē'ni'.
35 Lā' Jesús a'xmān hualh:

—Nā chuntza' quinTāta' xala' nac a'kapūn nacātlahuani'yāni' palh hui'xina'n tū' cāmāsputūnu'ni'yā'tit mintā'tinca'n con tapāxuhuān.

19

Jesús māsu'yulh que tū' tzey makxtekcan huan puscāt

Mr. 10.1-12; Lc. 16.18

1 Lā' a'xni'ca' Jesús chihuīna'nkō'lh, taxtulh de
nac Galilea lā' a'lh huan nac ti'ya't a'nlhā huanican
Judea. U'tza' a'ntū hui'lacha' tintacut huan pūxka
Jordán, a'ntza' na ixquilhtūn a'nlhā tā'cxtuyacha'
huan chi'chini'.
2 Līlhūhua' tastālani'lh lā' xla' cāmātzeyīlh
ixlīhuākca'n a'ntza'.
3 Lā' tuncan makapitzīn fariseosnu'
talaktapajtzūlh Jesús. Ixtalīlaktzī'ncu'tun lā' ū'tza'
talīkalhasqui'nīlh:

—¿Chā tzē makxtekcan quimpuscātca'n lā' xapacan ixtacuīni' ixpālacata chuxatūya catūhuā?

4 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—¿Chā tū' lakapūtle'kenī'ta'ntit na ixtachihuīn Dios? Chuntza' huan: “Dios cātlahualh chi'xcu' lā' puscāt”. Lā' chuntza' tlahualh a'xni'ca' tzuculh huā'mā' quilhtamacuj.
5 Nā huan: “U'tza' nacālīmakxteka ixtāta' lā' ixtzī't
kalhatin chi'xcu'. Lā' natā'takēxtimī ixpuscāt lā'
ixtu'ca'n natala hua'chilh xmān kalhatin”.
6 Chuntza' tū'tza' kalhatu' xlaca'n; xmān
kalhatin. Lā' chuntza' tū' līmakuan palh chi'xcuhuī'n cālāmāmakxtekē a'ntī Dios cātlahualh chu lakatin.
7 Lā' tuncan takalhasqui'nīlh:
—Lā' ¿a'chī' māpa'ksīlh Moisés que catzo'kca ca'psnat lā' chuntza' tzē namakxtekāuj quimpuscātca'n?
8 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Chuntza' tlahualh Moisés ixpālacata mintapāstacna'ca'n a'ntūn tū' tzey. Tū' chuntza' ixuanī't a'xni'ca' tzuculh huan quilhtamacuj.
9 Lā' quit iccāhuaniyāni' que chu a'ntī
namakxteka ixpuscāt lā' palh xla' tū' ka'lhī ixtatā'chihuīn, lā' palh natā'tapūchahua ā'kalhatin puscāt, huā'mā' chi'xcu' makpuscātīni'n. Lā' huan a'ntī natā'tapuchahua kalhatin puscāt a'ntī makxtekcanī't, nā xla' makpuscātīni'n.
10 Lā' tuncan ī'sca'txtunu'nī'n tahuanilh:
—Palh chuntza' naquincāpātle'keni'yāni' ixpālacata quimpuscātca'n, tū' quincāminī'ni'ya'ni' natapūchahuayāuj.
11 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Ixlīhuākca'n tūla catitamāchekxīlh huā'mā'. Xmān tamāchekxī xlaca'n a'ntī Dios nacāmāsu'ni'.
12 Huan a'ntīn tū' tapūchahua ca'tzī a'chī'
tū' catitapūchahualh. A'nan a'ntī ixlaktaca'n

tū' catitatapūchahualh; ā'makapitzīn tū' catitatapūchahualh ixpālacata a'ntū cātlahuani'ca ixmacni'ca'n, lā' ā'makapitzīn tū' catitatapūchahualh como tatā'scujcu'tun Dios. A'ntīn tzē namāchekxī huā'mā', camāchekxīlh.

Jesús cāsicua'lanālīlh huan camana'
Mr. 10.13-16; Lc. 18.15-17

13 Lā' tuncan cālīmini'ca Jesús makapitzīn camana' para nacā'a'cpūxa'ma lā' natlahua oración. Lā' huan sca'txtunu'nī'n tatzuculh talacaquilhnī a'ntī ixtalīmin.
14 Pero Jesús hualh:
—Cacāmakxtektit caquintalakmilh huan camana' lā' tū' cacāmāmakchuyī'tit como huan a'ntī natatapa'ksī con Dios a'nlhā māpa'ksīni'n, xlaca'n a'ntī naquintalīpāhuan hua'chi huan tamā'na camana'.
15 Lā' Jesús cā'a'cpūxa'malh huan camana' lā' ā'calīstān a'lh ā'lacatin.

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan o'kxa' a'ntī rico ixuanī't
Mr. 10.17-31; Lc. 18.18-30

16 Lā' kalhatin o'kxa' laka'lh Jesús lā' kalhasqui'nīlh:
—Hui'x tzeyā Mākalhtō'kē'ni'. Lā' ¿tuchū maclacasqui'n na'ictlahua a'ntū lej tzey para na'icka'lhī quinquilhtamacuj para pō'ktu?
17 Lā' Jesús huanilh:
—¿A'chī' quihuani'ya' palh tzey quit? Xmān kalhatin a'ntī xatzey lā' ū'tza' māni' Dios. Lā' palh ka'lhīcu'tuna' minquilhtamacuj para pō'ktu, nacā'a'kahuāna'ni'ya' ixlīmāpa'ksīn Dios.
18 Lā' huan o'kxa' kalhasqui'nīlh:

—¿Tuchūyā līmāpa'ksīn?

Lā' Jesús kalhtīlh:

—Tū' timaknī'ni'na'; tū' timakpuscātīni'na'; tū' tika'lhāna'na'; tū' tilīchihuīna'na' ā'kalhatin a'ntūn tū' stu'ncua;

19 cacā'a'kahuā'na'ni' mintāta' lā' mintzī't; lā' cacāpāxqui' ā'makapitzīn chu a'nchī pāxquī'ca'na' mē'cstu.

20 Lā' huan o'kxa' kalhtīni'lh:

—Huāk huā' tamā'na ictlōkentaxtūkō'nī'ttza' desde quilīti'na'j. ¿Tuchū quisputni'cus?

21 Lā' Jesús huanilh:

—Palh la'cu'tuna' lej tzey, capit lā' nastā'kō'ya' ixlīhuāk a'ntū ka'lhī'ya' lā' nacāmāpitzini'ya' huan pobresni' lā' chuntza' naka'lhī'ya' a'nchī rico nalīla'ya' nac a'kapūn. Lā' cata't lā' caquistāla'ni'.

22 Lā' a'xni'ca' huan o'kxa' kaxmatli huā'mā' tachihuīn, līlakaputzalh lā' a'lh como lej rico ixu-anī't.

23 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:

—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Lej jicslīhua' natatā'tapa'ksī con Dios xlaca'n a'ntī lej lacricosnu'.

24 Iccāhuanipalayāni' que lej jicslīhua' natanū lakatin camello na ixtani' līxtokon. Más jicslīhua' natanū kalhatin rico a'nlhā māpa'ksīni'n Dios.

25 A'xni'ca' takaxmatli huā'mā' tachihuīn, huan ī'sca'txtunu'nī'n lej talē'cnīlh lā' talākalhasqui'nīlh ixlaclhpu'nanca'n:

—Lā' ¿tichū tzē namāpūtaxtūcan?

26 Lā' Jesús cālakalaktzī'lh lā' cākalhtīlh:

—Huan chi'xcuhuī'n tūlalh catitatlahualh nīn tuntū' para natapūtaxtu; xmān Dios tzē nacāmāpūtaxtū.

27 Lā' tuncan Pedro huanilh:

—Māpa'ksīni', quina'n ica'kxtekui'līkō'uj ixlīhuāk a'ntū xa'icka'lhīyāuj lā' iccāstālani'mā'ni'. Lā' ¿tuchū na'icka'lhīyāuj?

28 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' nala xasāsti' quilhtamacuj lā' a'xni'ca' quit a'ntī huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n na'ictahui'la a'nlhā māpa'ksīni'ncan. Lā' quit na'icmāpa'ksīni'n. Lā' hui'xina'n a'ntī quilāstālani'nī'taujtza' nā naquilātā'māpa'ksīni'nāuj. Kalhatunu' natahui'layā'tit a'nlhā namāpa'ksīni'nā'tit. Lā' nahua'nā'tit palh tzey o tū' tzey huan xalanī'n huan kalhacāujtu' tribu a'ntī israelitas.

29 Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn ta'a'kxtekui'līlh ixchicca'n o ixtā'timīnca'n o ixtāta'ca'n o ixtzī'tca'n o ixpuscātca'n o ixcamana'ca'n o ixti'ya'tca'n, lā' palh ta'a'kxtekui'līlh por quimpālacata, ā'chulā' nataka'lhī. Chuxatū a'ntū ta'a'kxtekui'līlh por quimpālacata, ā'chulā' nataka'lhī. Hua'chi cien veces līhua'ca' nataka'lhī lā' nataka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n a'ntū natāyani' para pō'ktu.

30 Lā' lhūhua' a'nan a'ntī lej tatasqui'nī huā'tzā'; pero a'nlhā Dios māpa'ksīni'n, tū' lej natatasqui'nī. Lā' lhūhua' a'nan a'ntīn tū' tatasqui'nī huā'tzā'; pero a'nlhā Dios māpa'ksīni'n, lej natatasqui'nī —hualh Jesús.

20

Huan tamālacastuc ixpālacata huan makscujnī'n

1 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' a'nchī Dios līmāpa'ksīni'n tzē natā'mālacastuccan hua'chi kalhatin ixtēcu' pū'uva.

Cā'cuhuīni' taxtulh cāputza tasācua' a'ntī natapu'xa
uvas.
2 Cāhuanilh palh natatlaja ixchi'chini'ca'n lā'
cāmacā'lh natascuja na ixpū'uva.
3 Lā' ā'calīstān taxtupā hua'chi makna'jās
cuhuīni'. Lā' cālaktzī'lh ā'makapitzīn nac lītamāuj
a'ntīn tū' ixtakaksnī't ixlīmakscujatca'n.
4 Lā' cāhuanilh: "Nā capintit nascujā'tit
na quimpū'uva lā' na'iccāmāpalayāni' a'nchī
natlaja'yā'tit". Lā' xlaca'n ta'a'lh.
5 Lā' huampala taxtulh hua'chi tastu'nūta lā' nā
huampala hua'chi maktu'tun kōtanū lā' cāmacā'lh
huan tasācua'nī'n nac huan pū'uva para natascuja.
6 Lā' hua'chi makquitzis kōtanū a'mpā nac
lītamāuj lā' cāpāxtokli ā'makapitzīn a'ntīn tū' ixtas-
cujmā'na. Lā' cāhuanilh: "Lā' ¿a'chī' xmān tāya'yā'tit
tintacuj lā' tū' scujpā'na'ntit?"
7 Lā' takalhtīni'lh: "Tū' icka'lhīyāuj quimpa-
tronca'n". Lā' tuncan cāhuanilh: "Capintit nā
hui'xina'n lā' nascujā'tit na quimpū'uva lā' quit
na'iccāmāpalayāni' a'nchī tlajacan".
8 Lā' a'xni'ca' tā'cnūlh huan chi'chini',
huan patrón huanilh xapuxcu' tasācua'nī'n:
"Cacāmāta'satīnīni' huan tasācua'nī'n lā'
cacāmāpala'. Pū'la nacāmāpala'ya' huan a'ntī
chū'cus tatanūlh lā' ā'calīstān nacāmāpala'ya' huan
a'ntī xapū'latza' tascujmā'na".
9 Lā' tuncan tatakextimīlh xlaca'n a'ntīn tatzu-
culh tascuja hua'chi makquitzis lā' tatlajalh ix-
chi'chini'ca'n.
10 Lā' ā'calīstān a'xni'ca' tatakextimīlh xlaca'n
a'ntīn tatzuculh tascuja tzi'sāt, tapuhualh
palh līhua'ca' ixtatlajca'n. Lā' xmān tatlajalh
ixchi'chini'ca'n.

11 Lā' a'xni'ca' tamaklhtīni'lh ixtumīnca'n, tatzu-
culh ta'a'ksa'n huan patrón
12 lā' tahualh: "Huan tamā'na kōtanūtza' tamilh;
xmān tascujli lakatin hora. Lā' chu a'cxtim
cāmāpalacanī't hua'chi quina'n. Lā' quina'n icscu-
jui tintacuj nac chi'chini'".
13 Lā' huan patrón kalhtīlh kalhatin de xlaca'n
lā' huanilh: "Qui'amigo, quit tū' ictlahuani'ni' nīn
tuntū' a'ntūn tū' līmakuan. ¿Chu tū' icuanini' palh
natlaja'ya' minchi'chini'?
14 Calī'pi mintumīn lā' capit. Quit icmāpalacu'tun
huanyā chi'xcu' a'ntī chū'cus tanūlh chu a'cxtim
hua'chi icmāpalayāni' hui'x.
15 ¿Chā tū' quila' huan tumīn? Lā' tzē na'icmāpala
chu a'nchī quintapāxuhuān. ¿Chā hui'x a'kchipina'
ixpālacata quit tū' tampi'lh?"
16 'Chuntza' huan a'ntī ā'xmān ixtahuanī't, na-
tala xapū'la. Lā' huan a'ntī xapū'la ixtahuanī't,
xlaca'n natala xamakstancu —hualh Jesús.

Huampala Jesús cāhuanilh palh nanī
Mr. 10.32-34; Lc. 18.31-34

17 Lā' a'xni'ca' Jesús ixtā'cxtunu'mā' nac
Jerusalén, cālē'lh ī'sca'txtunu'nī'n lacachuna'j lā'
ixa'cstuca'n cāhuanilh:
18 —Ca'tzīyā'tit que a'mā'nauj para nac Jerusalén.
Lā' a'ntza' quit a'ntī huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n
naquintamacamāstā' con huan xanapuxcu'nu'
curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. Lā'
xlaca'n natahuan que caquimaknīca.
19 Lā' nā xlaca'n naquintamacamaxquī'
huan makatiyātī'n. Lā' naquintalakapala, lā'
naquintakēsnoka lā' naquintaxtokohua'ca'. Lā'

ixlīlakatu'tun chi'chini' na'iclakahuanchoko de na ixlaclhpu'nanca'n huan nīnī'n —hualh Jesús.

Ixpālacata a'ntū squi'nli ixtzī'tca'n huan Jacobo lā' Juan

Mr. 10.35-45

20 Lā' tuncan laktapajtzūlh Jesús ixtzī'tca'n Ja-
cobo lā' Juan, ixo'kxa'n Zebedeo. Lā' huan
puscāt cālīmilh ixo'kxa'n na ixlacapūn Jesús lā' tat-
zokostani'lh lā' squi'ni'lh lakatin talakalhu'mān.
21 Lā' Jesús kalhasqui'nīlh:
—¿Tuchū lacasqui'na'?
Lā' huan puscāt huanilh:
—Camāpa'ksi' que huā' tamā'na kalhatu' quincamana' natapāxtūtahui'layāni' a'nlhā namāpa'ksī'ni'na', kalhatin na mimpāxtūcāna'j lā' ā'kalhatin na mimpāxtūxuc.
22 Lā' Jesús cākalhtīlh:
—Hui'xina'n tū' māchekxī'yā'tit a'ntū quilāsqui'ni'mā'nauj. ¿Chā tzē natāyani'yā'tit palh napātīni'nā'tit hua'chi quit na'icpātīni'n? Ū'tza' hua'chilh pōko'tnū'nā'tit quintaza.
Lā' xlaca'n tahualh:
—Tzē na'ictāyani'yāuj.
23 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Stu'ncua' que napātīni'nā'tit hua'chi quit. Pero ū'tza' huā'mā' naquilāpāxtūtahui'layāuj, quit tūla icmāpa'ksī. Xmān quinTāta' ca'tzī tichū naquimpāxtūtahui'la. Huā'mā' pūtahuī'lh cāxui'līni'lh xmān para huan a'ntī Dios lacsacli.
24 Lā' a'xni'ca' huan kalhacāuj sca'txtunu'nī'n
taca'tzīlh a'ntū kalhasqui'nīca Jesús, xlaca'n
ta'lī'a'kchā'ni'lh huan kalhatu' tā'timīn ixpālacata
huan pūtahuī'lh.

25 Lā' Jesús cāmāta'satīnīni'lh ixlīhuākca'n lā'
cāhuanilh:
—Hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'nchīn tahuanī't huan
a'ntīn tamāpa'ksīnī'n nac cā'ti'ya'tna'. Xlaca'n
hua'chi ixtēcu'ca'n a'ntīn tatapa'ksī con xlaca'n. Lā'
lej palha' tamāpa'ksī.
26 Tū' chuntza' catilalh na milaclhpu'nanca'n.
Chuxatī a'ntī lacu'tun xapuxcu' na mila-
clhpu'nanca'n, maclacasqui'n que xla' nala
hua'chi ixmaktāyana' ā'makapitzīn.
27 Lā' chuxatī a'ntī naputza a'nchī līhua'ca'
natasqui'nī na milaclhpu'nanca'n, maclacasqui'n
que xla' nala hua'chi ixtasācua'ca'n ā'makapitzīn de
hui'xina'n.
28 Lā' chuntza' nacāmaktāya ā'makapitzīn
chuntza' hua'chi quit huan Chi'xcu' xala'
Tālhmā'n. Quit tū' icmilh para na'icla hua'chi
xapatrón; quit icmilh para na'icscuja lā' para
na'iccāmaktāya ā'makapitzīn. Lā' na'icmacamāstā'
quinquilhtamacuj para na'iccāmāpūtaxtū līlhūhua'
—hualh Jesús.

Jesús cāmātzeyīlh kalhatu' lakatzī'nī'n
Mr. 10.46-52; Lc. 18.35-43

29 Lā' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n ixtataxtumā'na
de nac Jericó. Lā' lhūhua' tachi'xcuhuī't ix-
tastālani'mā'na.
30 Lā' ixtahui'lāna' pajtzu nac tej kalhatu'
lakatzī'nī'n. Lā' a'xni'ca' takaxmatli a'nchī
ixpātle'kemā'cha' Jesús, xlaca'n tatzuculh tata'sa lā'
tahualh:
—Māpa'ksīni', hui'x ixtā'nat David a'ntī
xa'icka'lhīmā'nauj. ¡Caquilālakalhu'mauj!

31 Lā' huan tachi'xcuhuī't talacaquilhnīlh lā'
tahuanilh que cataquilhca'cslalh. Lā' xlaca'n
ā'chulā' tata'salh lā' tahuampā:

—Māpa'ksīni', hui'x ixtā'nat David a'ntī
xa'icka'lhīmā'nauj. ¡Caquilālakalhu'mauj!

32 Lā' tuncan Jesús tāyalh lā' cāmāta'sīlh huan
lakatzī'nī'n lā' cākalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū lacasqui'nā'tit na'iccātlahuani'yāni'?

33 Lā' xlaca'n takalhtīni'lh:

—Māpa'ksīni', iclacahuāna'ncu'tanāuj.

34 Lā' tuncan Jesús cālakalhu'malh lā' cāxa'mani'lh
ixlakastapunca'n. Lā' chu tuncan lacapalh huan
lakatzī'nī'n talacahuāna'lh lā' tastālani'lh Jesús.

21

Jesús tanūlh huan nac Jerusalén
Mr. 11.1-11; Lc. 19.28-40; Jn. 12.12-19

1 Lā' a'xni'ca' ixtatapajtzūtēlhamā'natza' nac
Jerusalén, tachā'lh huan nac cā'lacchicni' a'nlhā
ixuanican Betfagé. A'ntza' pajtzu huan o'kspū'n
a'nlhā huanican Olivos. Lā' Jesús cāmāpū'līlh
kalhatu' ī'sca'txtunu'nī'n
2 lā' cāhuanilh:

—Capintit huan nac cā'lacchicni' a'ntūn tasu'yu
na milacapūnca'n. A'ntza' nalaktzī'nā'tit lakatin
burro xatzī't a'ntū chī'yāhuacanī't lā' nā yā ixca-
man. Caxcuttit lā' caquilālīmini'uj.

3 Lā' palh catīhuā nacākalhasqui'nīyāni': "¿A'chī'
xcutpā'na'ntit?", nahuaniyā'tit: "Huan Māpa'ksīni'
cāmaclacasqui'n". Lā' chuntza' nacāmakxtekāni'.

4 Chuntza' pātle'kelh para natlōkentaxtū ixtachi-
huīn huan profeta a'nlhān tzo'kcanī't chuntza':

5 Cacāhua'ni' xalanī'n huan nac xcānsipej a'nlhā huanican Sión: "Calaktzī'ntit. Mimā' miR-eyca'n. Xla' tū' ka'tla'jca'tzī. Kēhuī' huan burro mimā'. Kēhuī' ixcaman huan animal a'ntū mācu'quī'can".

6 Lā' tuncan huan sca'txtunu'nī'n ta'a'lh lā' tat-
lahualh a'ntū Jesús cālīmāpa'ksīlh.
7 Talīmini'lh huan xatzī't burro lā' ixcaman lā'
talīkētlapalh ixtakēnu'ca'n lā' Jesús kētahuī'lh.
8 Lā' lhūhua' tachi'xcuhuī't ixa'nan. Lā'
xlaca'n taxta'nka'lh ixtakēnu'ca'n nac tej. Lā' makapitzīn tacā'lh xalacti'na'j ixpeken qui'hui' lā' taquilhmāpī'lh nac tej.
9 Lā' a'ntī ixtapū'lani'tēlha lā' a'ntī
ixtastālani'tēlha tatzuculh tata'sa lā' tahualh:

—¡Camācā'tanīca ixtā'nat huan rey David a'ntī ixkalhīmā'nauj! ¡Dios casicua'lanālīlh a'ntī mimā' por ixlīmāpa'ksīn huan Māpa'ksīni'! ¡Camācā'tanīca Dios!
10 Lā' a'xni'ca' Jesús tanūlh huan nac
Jerusalén, ixlīhuākca'n a'ntī ixtahui'lāna'ncha' tatamakchuyīkō'lh lā' takalhasqui'nīni'lh:

—¿Tichū ū'tza' huā'mā'?
11 Lā' tachi'xcuhuī't cākalhtīlh:

—Huā'mā' huan a'cta'sana' Jesús a'ntī xala' nac Nazaret nac estado de Galilea.

Jesús tanūlh huan nac xaka'tla' lītokpān
Mr. 11.15-19; Lc. 19.45-48; Jn. 2.13-22

12 Lā' ā'calīstān Jesús a'lh huan nac
xaka'tla' lītokpān lā' tanūlh lā' cātlakaxtukō'lh ixlīhuākca'n a'ntī ixtastā'namā'na lā' huan a'ntī ixtatamāhuana'mā'na na ixtanquilhni' lītokpān. Lā' cāmakpūspi'tni'kō'lh ixmesaca'n huan a'ntī ixtaxtāpalīmā'na ixtumīnca'n tachi'xcuhuī't. Lā'

nā cāmakpūspi'tni'lh ixpūtahuī'lhca'n huan a'ntī ixtastā'mā'na pālumax.
13 Lā' cāhuanilh:
—Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: “Quinchic namāpācuhuī'can: Chic a'nlhā Tlahuacan Oración”. Lā' a'nchīn tlahuapā'na'ntit, hui'xina'n tlahuanī'ta'ntit hua'chi ixpūtatzē'kni'ca'n ka'lhāna'nī'n.
14 Lā' a'ntza' huan nac lītokpān talaktapajtzūlh Jesús makapitzīn lakatzī'nī'n lā' lū'ntū'lanī'n. Lā' xla' cāmātzeyīlh.
15 Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley a'xni'ca' talaktzī'lh huan lē'cnīn a'ntū Jesús cātlahualh, xlaca'n ta'a'kchā'lh. Lā' nā ta'a'kchā'lh ixpālacata a'nchī huan camana' na ixchakān lītokpān tata'salh lā' tahualh: “¡Camācā'tanīca ixtā'nat huan rey David a'ntī ixka'lhīmā'nauj”!
16 Lā' xlaca'n tahuanilh Jesús:
—¿A'chī' tū' cālacaquilhni'ya' huā' tamā'na camana'? ¿Chā tū' kaxpa'ta' a'ntūn tahuanimā'ni'?
Lā' Jesús cākalhtīlh:
—U'huē, ickaxmata. Lā' ¿chu hui'xina'n tū' lakapūtle'kenī'ta'ntit na ixtachihuīn Dios ixpālacata huā'mā'? Chuntza' tatzo'kni':
Hui'x cāmāsu'ni'nī'ta' huan lakska'tā'n lā' huan a'ntīn tatzi'quī'cus a'nchī lej xa'nca natamāca'tanīni'n.
17 Lā' tuncan Jesús cā'akxtekui'līlh lā' taxtulh de huan xcānsipej lā' a'lh nac Betania a'nlhā tachokolh huanmā' tzī'sa.

Jesús mātīhuīlh huan xaqui'hui' higo
Mr. 11.12-14, 20-26

18 Lā' ixlīlakalī a'xni'ca' ixminchokopā nac
Jerusalén, Jesús ixtzi'ncsa.
19 Lā' laktzī'lh a'katin xaqui'hui' higo na
ixquilhtūn tej lā' tapajtzūlh huan nac qui'hui'.
Lā' huan qui'hui' tū' ixka'lhī ixtō'ca't; xmān
ixka'lhī xachi'tin. Lā' tuncan Jesús huanilh huan
xaqui'hui' higo:

—¡Tū'tza' ā'maktin catitō'ca'!

Lā' chu līmaktin tīlh huan xaqui'hui' higo.
20 Lā' a'xni'ca' huan sca'txtunu'nī'n talaktzī'lh
huā'mā', lej talē'cnīlh lā' takalhasqui'nīlh Jesús:

—¿A'chī' lej palaj tīlh huan qui'hui'?

21 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Palh xa'nca nakalhlaka'ī'yā'tit lā' palh tū' napuhua'nā'tit que Dios tūla natlahua, nā tzē natlahua'yā'tit chu a'cxtim hua'chi quit ictlahuani'lh huan qui'hui'. Lā' nā tzē nahuaniyā'tit huā'huī' kēstīn: "Catapānu' de ā'tzā' lā' catojo' nac xcān"; lā' nā chuntza' napātle'ke.
22 Lā' ixlīhuāk a'ntū nasqui'ni'yā'tit
a'xni'ca' tā'chihuīna'mpā'na'ntit Dios, ixlīhuāk namaklhtīni'nā'tit, xmān calīpāhua'ntit Dios.

Kalhasqui'nīca Jesús ixpālacata ixlīmāpa'ksīn
Mr. 11.27-33; Lc. 20.1-8

23 Lā' tuncan Jesús tanūlh huan nac xaka'tla'
lītokpān. Lā' līhuan ixmāsu'yumā', talaktapajtzūlh huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan xanapuxcu'nu' israelitas. Lā' xlaca'n takalhasqui'nīlh:

—¿Tichū ixquilhtampān cālītlahua'pā't huā' tamā'na catūhuā? ¿Tichū maxquī'ni' huā'mā' līmāpa'ksīn?

24 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Lā' quit nā na'iccākalhasqui'nīyāni' catūhuā. Lā'
palh naquilākalhtīyāuj, nā quit na'iccāhuaniyāni'
tichū ixquilhtampān iccālītlahuamā' huā' tamā'na
catūhuā.
25 ¿Tichū ixquilhtampān ixlīmā'kpaxīni'n
Juan? ¿Ixquilhtampān Dios o ixquilhtampānca'n
tachi'xcuhuī't? Caquilākalhtīuj.

Lā' xlaca'n tatzuculh talacchihuīna'n xmān
ixa'cstuca'n lā' talāhuanilh:

—¿Chichū nahuaniyāuj? Palh nahuaniyāuj
que Dios māpa'ksīlh huan Juan,
naquincākalhasqui'nīyāni': "Lā' ¿a'chī' tū'
kalhlaka'ī'nī'ta'ntit?"
26 Lā' tūla nahuaniyāuj que chi'xcuhuī'n
tamāpa'ksīlh, como cājicua'ni'yāuj tachi'xcuhuī't
como ixlīhuākca'n takalhlaka'ī' palh Juan stu'ncua'
ixa'cta'sana' Dios ixuanī't.
27 Lā' ū'tza' talīkalhtīlh Jesús:

—Tū' icca'tzīyāuj tichū ixquilhtampān.

Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:

—Nīn quit tū' icticāhuanini' tichū ixquilhtampān
iccālītlahuamā' huā'mā' catūhuā.

Jesús māsu'yulh ixpālacata kalhatu' o'kxa'n

28 Lā' Jesús cāhuanilh:

—¿Tuchū puhua'nā'tit? Ixuī' kalhatin chi'xcu'
lā' ixka'lhī kalhatu' ixo'kxa'n. Lā' huanilh huan
xapuxcu': "Jayi', capit scu'ja' na quimpū'uva
chuhua'j".
29 Lā' huan ixo'kxa' kalhtīlh: "Tū' ica'ncu'tun".
Lā' ā'calīstān līlakaputzalh ixpālacata a'nchī
ixkalhtīnī't ixtāta' lā' a'lh scuja.

30 Lā' ā'calīstān huan xatāta' laka'lh xastancu
ixo'kxa' lā' chu a'cxtim huanilh. Lā' huā'mā'
kalhtīlh: "Tzey, tāta', na'ica'n". Pero tū' a'lh.
31 Lā' ¿chichū puhua'nā'tit hui'xina'n? ¿Tichūyā
o'kxa' tlahualh ixtapuhuān ixtāta'?

Lā' xlaca'n tahualh:

—Huan a'ntī pū'la chihuīna'lh.

Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:

—Lā' quit iccāhuaniyāni' huā'mā'. Huan mātā'jīni'nī'n impuestos lā' huan puscan xalanī'n nac cā'tejen, xlaca'n chō'la natatanū a'nlhā Dios māpa'ksīni'n. Lā' hui'xina'n tūlalh catitanū'tit.
32 Chuntza' iccāhuaniyāni' como Juan huan
Mā'kpaxīni' milh lā' cāmāsu'ni'ni' a'nchī maclacasqui'n nalatā'kchokoyā'tit lā' tū' kalhlaka'ī'nī'ta'ntit. Lā' huan mātā'jīni'nī'n impuestos lā' huan puscan xalanī'n nac cā'tejen takalhlaka'ī'nī't. Lā' a'yuj laktzī'nī'ta'ntit a'nchīn takalhlaka'ī'lh xlaca'n, pero hui'xina'n tū' xtāpalīnī'ta'ntit mintapāstacna'ca'n lā' tū' kalhlaka'ī'nī'ta'ntit —hualh Jesús.

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan tū' tzey tasācua'nī'n

Mr. 12.1-12; Lc. 20.9-19

33 Lā' Jesús cāhuanilh:

—Cakaxpa'ttit huā' ā'lakatin a'ntū tā'mālacastuccan: Ixuī' kalhatin ixtēcu' huan ka'tla' ti'ya't lā' cācha'nli mayāc a'ntū māstā' uvas na ixti'ya't. Lā' līcorralhui'līlh chihuix ixti'ya't lā' cāxtlahualh ixpūchi'tni' lā' yāhualh lakatin torre a'ntū napūmaktaka'lha ixpū'uva.

’Lā' ā'calīstān cāmāsācua'nīlh huan ti'ya't huan tasācua'nī'n para natascuja i'tātna'. Lā' xla' a'lh tachoko makat.
34 Lā' a'xni'ca' chilhtza' ixpūlani' uvas, cāmacā'lh ā'makapitzīn tasācua'nī'n na ixpū'uva. Ta'a'lh tasqui'ni' huan tasācua'nī'n cacāmaxquī'ca uvas a'ntū ixla' ixtēcu' huan ti'ya't.
35 Lā' huan tasācua'nī'n nac pū'uva tachi'palh huan a'ntīn ixta'a'nī't lā' lej tatucsli kalhatin lā' tamaknīlh ā'kalhatin lā' talīta'lalh chihuix ā'kalhatin.
36 Lā' huan ixtēcu' ti'ya't cāmacā'mpā ā'makapitzīn tasācua'nī'n lā' más lhūhua' cāmacā'lh que pū'la. Lā' chu a'cxtim cātlahuani'ca.
37 ’Lā' ā'xmān macā'lh māni' ixo'kxa'. Lā' puhualh: “Ka'lhī que na'a'cnīni'ni'can qui'o'kxa'”.
38 Lā' a'xni'ca' chā'lh nac pū'uva huan o'kxa', huan tasācua'nī'n talāhuanilh ixa'cstuca'n: “U'tza' huan a'ntī nalītachoko ixlīhuāk a'ntū ka'lhī ixtāta'. Camaknīuj lā' chuntza' quilaca'n nala huan pū'uva”.
39 Lā' chuntza' tachi'palh lā' tamāxtulh nac huan pū'uva lā' tamaknīlh.

40 Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:

—A'xni'ca' na'a'nācha' ixtēcu' huan ti'ya't, ¿tuchū nacātlahuani' huan tamā'na a'ntīn tamaksācua'lh? ¿Chī puhua'nā'tit?

41 Lā' tahuanilh:

—Stu'ncua' nacāmaknī. Lā' nacāmāsācua'nī huan pū'uva ā'makapitzīn xtunc tasācua'nī'n. Lā' xlaca'n a'xni'ca' natapu'xa huan uva, natamacamaxquī' a'ntū ixla' nala huan ixtēcu'.
42 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:

—¿Chā tū' maktin lakapūtle'kenī'ta'ntit na ixtachihuīn Dios ixpālacata ixO'kxa'? Xla' hua'chi huan chihuix a'ntū lītzo'kcanī't lā' chuntza' huan:

Huan xakana'nī'n talakmaka'lh huan chihuix lā' māni' ū'tza' huanmā' chihuix a'ntū más tasqui'nī.
Chuntza' tlahualh huan Māpa'ksīni' lā' quina'n iclīlē'cnīyāuj.

43 Lā' chuntza' iccāhuaniyāni' que a'ntū mila' ixu-
anī't a'nlhā Dios māpa'ksīni'n, nacātamaklhtīyāni' lā'
nacāmaxquī'can ā'makapitzīn a'ntī natatlahua ixta-
puhuān Dios.
44 Lā' a'ntīn tū' xa'nca tamāchekxī quintachihuīn,
xlaca'n hua'chi a'ntīn tapū'a'kchekxlalh huan chi-
huix lā' chuntza' tatakāhuī'lh. Lā' a'ntīn tū'
takalhlaka'ī' quintachihuīn, xlaca'n hua'chi a'ntī
cā'a'klhta'lalh huan ka'tla' chihuix lā' cāka'nkxli lā'
tanīlh —hualh Jesús.
45 Lā' a'xni'ca' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā'
huan fariseosnu' takaxmatli a'ntū tā'mālacastucli
Jesús, tamāchekxīlh que Jesús ixcālīchihuīna'mā'
māni' xlaca'n.
46 Lā' chuntza' titachi'pacu'tulh Jesús pero
tajicua'ni'lh tachi'xcuhuī't como tachi'xcuhuī't
tapuhualh palh Jesús ixa'cta'sana' Dios ixuanī't.

22

A'ntū lītalacastuca a'xni'ca' tapūchahuacan

1 Lā' Jesús tzucupā cātā'chihuīna'n a'ntū
tā'mālacastuccan lā' cāhuanilh:
2 —A'xni'ca' Dios nacāmāpa'ksīkō' tachi'xcuhuī't,
ū'tza' nala hua'chi a'xni'ca' kalhatin rey tlahualh
huan cā'tani' a'xni'ca' tapūchahualh ixo'kxa'.

3 Cāmacā'lh ixtasācua'nī'n lā' ta'a'lh cāmāta'sī
huan a'ntī ixcākantāyanī't, pero xlaca'n tū'
ixta'a'ncu'tun.
4 Lā' cāmacā'mpā ā'makapitzīn tasācua'nī'n lā'
cāhuanilh: "Cacāhua'ni'tit huan a'ntī iccākantāyanī't
palh cāxni'jtza' huī' huan tahua'. Iccāmaknīlhtza'
lhūhua' huācax lā' huan xako'ntin xaska'ta' huācax
lā' iccāxtlahualīkō'lhtza' para natapūchahuacan.
Catamilh huan qui'amigos".
5 Lā' huan a'ntī ixcākantāyanī't tū' cuenta tat-
lahualh. Kalhatin a'lh na ixā'tacuxtu lā' ā'kalhatin
a'lh stā'nan.
6 Lā' ā'makapitzīn cāchi'palh ixtasācua'nī'n huan
rey. Tatu'csli lā' tamaknīlh.
7 Lā' tuncan lej a'kchā'lh huan rey lā' cāmacā'lh
huan tropa para nacāmaknī huan maknīni'nī'n lā'
mālhcuyunīni'lh ixā'lacchicni'ca'n.
8 Lā' tuncan cāhuanilh ixtasācua'nī'n: "Ixlīhuāk
cāxni'jtza' huī' para natapūchahua qui'o'kxa' pero
tasu'yu que xlaca'n a'ntī iccākantāyanī't tū' lacuan
a'nchī maclacasqui'n para natamin.
9 Capintit chuhua'j nac cā'tejen lā' cacākantāya'tit
ixlīhuākca'n a'ntī nacāpāxtokā'tit. Catamilh como
natapūchahua qui'o'kxa'".
10 Huan tasācua'nī'n tataxtulh lā' ta'a'lh
nac cā'tejen. Lā' ixlīhuakca'n a'ntīn tapāxtokli
tatakēstokli lā' huan a'ntī xatzey lā' a'ntīn tū'
xatzey. Lā' chuntza' lītatzumaca huan chic.
11 'Lā' tuncan tanūlh huan rey lā' cālaktzī'lh
huan a'ntīn tamilh. Lā' laktzī'lh kalhatin chi'xcu'
a'ntīn tū' ixlhakā'na'nī't hua'chi minī'ni' a'nlhā
tapūchahuamā'ca.
12 Lā' huanilh: "Qui'amigo, ¿a'chī' tanū'nī'ta'
huā'tzā' lā' tū' lhakā'nī'ta' huan lu'xu' a'ntū

minī'ni?" Lā' xla' tuntū' huanilh; xmān ca'cs tāyalh.
13 Lā' tuncan huan rey cāhuanilh huan a'ntī ixta-
maktāyamā'na: "Camacachī'tit lā' catantūchī'tit lā'
camāxtutit kēpun a'nlhā cā'pucsua'. A'ntza' nacal-
huan lā' nalāxca ixtatzan".
14 Lā' Jesús huampā:

—Līlhūhua' a'ntī cāmāta'sīca lā' tū' lhūhua' a'ntī cālacsacca.

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan a'ntū ixmāta'jīni'ncan

Mr. 12.13-17; Lc. 20.20-26

15 Lā' tuncan huan fariseosnu' ta'a'lh lā' ta-
lacchihuīna'lh a'nchīn tzē ixtalē'ksa'nīni'lh Jesús ixpālacata a'ntū hualh.
16 Chuntza' cāmacā'lh makapitzīn ixchi'xcuhuī'n
lā' tatā'a'lh ixchi'xcuhuī'n Herodes a'ntī rey ixu-
anī't. Talaka'lh Jesús lā' tahuanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', icca'tzīyāuj palh hui'x hua'na' a'ntū stu'ncua' lā' nā xa'nca māsu'yu'ya' a'nchī Dios lacasqui'n. Hui'x tū' cātlahua'ni'ya' cuenta a'nchī talīchihuīna'nāni' tachi'xcuhuī't. Lā' chu a'cxtim cālaktzī'na' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't.
17 ¿Tuchū puhua'na' ixpālacata huan a'ntū
māta'jīni'n huan emperador romano? ¿Chā tzey palh na'icmāpalayāuj o tū' tzey?
18 Lā' Jesús ixca'tzī que xmān ixtalīlaktzī'ncu'tun
lā' cāhuanilh:

—Hui'xina'n tlahua'pā'na'ntit lakatu' milacanca'n. Lā' ¿a'chī' quilālīlaktzī'ncu'tunāuj?
19 Caquilāmāsu'ni'uj huan tumīn a'ntū
līmāpalacan a'ntū māta'jīni'ncan.

Lā' līmini'ca lakatin denario a'ntū ixtumīnca'n.

20 Lā' a'xni'ca' Jesús laktzī'lh huan tumīn,
cākalhasqui'nīlh:
—¿Tichū ixlacan tasu'yu nac huā'mā' tumīn lā'
tichū ixtacuīni' tatzo'kni'?
21 Lā' takalhtīlh:
—Ixla' huan emperador.
Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:
—Camacamaxquī'tit huan emperador a'ntū
ixla' lā' camacamaxquī'tit Dios a'ntū ixla'.
22 Lā' a'xni'ca' takaxmatli huā'mā' tachihuīn,
talē'cnīlh. Lā' tamakxtekli lā' ta'a'lh.

Kalhasqui'nīca Jesús ixpālacata a'ntī natalakahuanchoko

Mr. 12.18-27; Lc. 20.27-40

23 Lā' māni' huā'mā' chi'chini' makapitzīn sa-
duceosnu' talakmilh Jesús. Lā' huan saduceosnu'
ixtahuan que tū' catilakahuanchokoca. Lā' ū'tza'
talīhuanilh chuntza':
24 —Mākalhtō'kē'ni', huan Moisés māsu'yulh palh
nanī kalhatin chi'xcu' a'ntīn tapūchahuanī'ttza' lā'
palh tū' ka'lhī ixcaman, tasqui'nī que ī'stancu
natā'tapūchahua huan lakapūt. Lā' huan xapū'la
o'kxa' a'ntī nalacatuncuī nala ixo'kxa' huan xa-
puxcu' a'ntī nīnī'ttza'.
25 Ixa'nan na quilaclhpu'nanca'n kalhatojon
lītā'timīn. Lā' huan xapuxcu' tapūchahualh lā'
ā'calīstān nīlh. Lā' como tū' ixka'lhī ixcaman,
māchokoni'lh huan lakapūt huan ī'stancu.
26 Lā' nā xla' nīlh lā' tū' ixka'lhī ixcaman. Lā'
chuntza' pātle'keni'lh ā'kalhatin xastancu lā' nā
ā'kalhatin hasta ā'xmān xastancu. Lā' nā xla' nīlh
lā' tū' ixka'lhī ixcaman.
27 Lā' a'xni'ca' ixtanīkō'nī'ttza' huan lītā'timīn,
ā'xmān nīlh huan puscāt.

28 Lā' a'xni'ca' nalakahuanchokocan, ¿tichū ixla' nala huan puscāt? Ixkalhatojonca'n ixtatā'tō'lanī't.
29 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Hui'xina'n tā'kxokonī'ta'ntit mē'cstuca'n como tū' ca'tzīyā'tit a'ntūn tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios lā' nīn tū' māchekxī'yā'tit chī huanī't ixlīmāpa'ksīn.
30 Lā' a'xni'ca' huan nīnī'n natalakahuanchoko, tū' catitapūchahuaca lā' nīn tū' catitamāstā'lh ixtzu'ma'janca'n para natatapūchahua. Xlaca'n natala hua'chi ixángeles Dios xala' nac a'kapūn.
31 ¿Chā tū' lakapūtle'kenī'ta'ntit a'ntū māni' Dios cāhuanini' ixpālacata huan a'ntī natalakahuanchoko? Chuntza' hualh:
32 "Quit ixDiosca'n Abraham lā' Isaac lā' Jacob", hualh. U'tza' huanicu'tun que xlaca'n lakahuan a'yuj tanīlh makāntza' lā' Dios ū'tza' ixDiosca'n xalakahuan lā' tū' huan xanīnī'n.
33 Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuhuī't takaxmatli huā'mā' tachihuīn, ixlīhuākca'n talē'cnīlh ixpālacata ixlīmāsca'tīn Jesús.

Huan līmāpa'ksīn a'ntū más tasqui'nī
Mr. 12.28-34; Lc. 10.27

34 Lā' huan fariseosnu' tatakēxtimīlh a'xni'ca' takaxmatli a'nchī Jesús cāmāca'cslīlh huan saduceosnu'.
35 Lā' kalhatin de xlaca'n xamākalhtō'kē'ni' huan ley ixuanī't. Lā' xla' ixca'tzīcu'tun palh Jesús ixca'tzī huan ixley Moisés lā' kalhasqui'nīlh:

36 —Mākalhtō'kē'ni', ¿tuchūyā līmāpa'ksīn más tasqui'nī de a'ntū māsu'yulh Moisés?
37 Lā' Jesús huanilh:

—“Capāxqui' huan Māpa'ksīni' a'ntī minDios con ixlīhuāk mi'a'clhcunuc lā' con ixlīhuāk mintapāstacna'”.
38 U'tza' huā'mā' huan līmāpa'ksīn a'ntū līhua'ca' xaka'tla' lā' a'ntū más tasqui'nī.
39 Lā' ā'lakatin casi chu a'cxtim a'nchī lej tasqui'nī lā' huan: “Capāxqui' ā'kalhatin chu a'cxtim mē'cstu pāxquī'ca'na'”.
40 Ixtuca'n līmāpa'ksīn hua'chi ixlītzucuni' huan ixley Moisés lā' ixlīmāsca'tīnca'n huan a'cta'sana'nī'n xalanī'n makāntza'.

Kalhasqui'nīni'nca ixpālacata ī'xū'yāpapna' huan Cristo

Mr. 12.35-37; Lc. 20.41-44

41 Lā' huan fariseosnu' tūna'j ixta'a'n.
42 Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū līpāstacā'tit Cristo a'ntī ka'lhīpā'na'ntit? ¿Tichū ī'xū'yāpapna'?

Lā' tahuanilh:

—Xla' ī'xū'yātā'nat David.

43 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh:

—Lā' ¿a'chī' David māpācuhuīlh Māpa'ksīni' chu a'nchī māsu'ni'lh huan Espíritu Santo? David hualh:
44 Huan Māpa'ksīni' Dios huanilh quiMāpa'ksīni':
“Catahui'la' quimpāxtūcāna'j hasta a'xni'ca'
na'iccātlajakō' ixlīhuākca'n mintā'ca'tza”.
45 Lā' palh Cristo xmān ī'xū'yātā'nat David ixuanī't, tū' ixmāpācuhuīlh Māpa'ksīni'. Chuntza' līca'tzīyāuj que Cristo nā ixMāpa'ksīni' ixuanī't —Jesús cāhuanilh.

46 Lā' nīn tintī' tzē ixkalhtī lā' nīn lakatin tachi-
huīn. Lā' desde huā'mā' chi'chini' nīn tintī' tzē
ixlīhui'lī kalhasqui'nīpala nīn tuntū'.

23

A'nchī ixtahuanī't huan fariseosnu' lā' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley

Mr. 12.38-40; Lc. 11.37-54; 20.45-47

1 Lā' tuncan Jesús cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n lā'
huan tachi'xcuhuī't:
2 —Huan mākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley lā' huan
fariseosnu' taka'lhī talacasqui' para natahuan
a'ntū huanicu'tun ixley Moisés.
3 Lā' chuntza' tasqui'nī natlahua'yā'tit a'ntūn
tahuan lā' nacā'a'kahuāna'ni'yā'tit. Lā' hui'xina'n,
tū' catitlahua'tit a'nchī xlaca'n tatlahua como
tahuan catūhuā lā' xtunc tatlahua.
4 Xlaca'n hua'chi a'ntīn tacāxtlahualh huan
tacu'ca'. Lej tzinca huan tacu'ca' lā' tintī' tzē
natāyani'. Lā' xlaca'n nīn tū' tacāxtlahuacu'tun para
que tzē nacu'ca'can.
5 Talacasqui'n que tachi'xcuhuī't natalaktzī'n
ixlīhuāk a'ntūn tatlahua. Cātankāmā'ca'canī't lā'
cāpekxtūmāca'canī't lakpēka'tla'n cintaj a'nlhā
tatzo'knī't macsti'na'j ixtachihuīn Dios. Lā' nā
līhua'ca' lhmā'n taka'lhī ixquini' na ixtampān
ixlu'xu'ca'n que ā'makapitzīn.
6 Talacasqui'n cacā'a'cnīni'ni'ca xlaca'n a'nlhā
tlahuamā'ca cā'tani'. Lā' na ixlītokpānca'n
israelitas, xlaca'n taputza pūtahuī'lhni' a'ntū
quilhpū'layāna'n.
7 Lā' talacasqui'n que nacātā'chihuīna'ncan
lā' nacā'a'cnīni'ni'can nac cā'tejen lā'
nacāmāpācuhuīcan mākalhtō'kē'ni'nī'n.

8 ’Lā' hui'xina'n tū' maclacasqui'nā'tit que
nacātamāpācuhuīyāni' mākalhtō'kē'ni'nī'n como
chu a'cxtim milīhuākca'n lā' lītā'timīn lanī'ta'ntit
lā' xmān kalhatin miMākalhtō'kē'ni'ca'n lā' ū'tza'
māni' Cristo.
9 Lā' huā'tzā' nac cā'ti'ya'tna', tū' catihua'ni'tit
mintā'chi'xcu': “Quintāta'”, como xmān kalhatin
minTāta'ca'n lā' ū'tza' māni' a'ntī hui'lacha' nac
a'kapūn.
10 Lā' tū' catimakxtektit nacātamāpācuhuīyāni'
māpa'ksīni'nī'n, como xmān Cristo ixlī'a'cstu
miMāpa'ksīni'ca'n.
11 Lā' huan a'ntī na'a'kapalhkā a'nchī xla'
tasqui'nī na milaclhpu'na'nca'n, maclacasqui'n
nala hua'chi tasācua'.
12 Chuxatī a'ntī ixa'cstu putza a'nchī lej
tasqui'nī, xla' namāmāxanī'can. Lā' huan a'ntīn
tū' ka'tla'jca'tzī', ū'tza' na'a'cnīni'ni'can.

13 ’Nalakaputzayā'tit hui'xina'n fariseosnu'
lā' hui'xina'n xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley.
¡Hui'xina'n tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n!
Hua'chilh mālacchōnī'ta'ntit huan mākalhcha
a'nlhā lactanūcan a'nlhā Dios cāmāpa'ksīkō'
tachi'xcuhuī't. Lā' hui'xina'n tū' tanū'yā'tit nīn
tū' cāmakxtekā'tit natatanū ā'makapitzīn.

14 ’Nalakaputzayā'tit hui'xina'n fariseosnu'
lā' hui'xina'n xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley.
¡Hui'xina'n tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n!
Hui'xina'n a'kxokomaklhtīyā'tit ixchicca'n huan
lakapūtnu' lā' ā'calīstān lej xlīt kalhtō'ka'yā'tit
a'nlhā tzē cātalaktzī'nāni' lā' chuntza'
lī'a'kxokonu'nā'tit. U'tza' nacātalīcastigarlīyāni' lej
palha'.

15 ’Nalakaputzayā'tit hui'xina'n fariseosnu'
lā' hui'xina'n xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley.
¡Hui'xina'n tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n!
Hui'xina'n tlahua'yā'tit chuxatū para
namākalhlaka'ī'nī'yā'tit ā'kalhatin milīmāsca'tīnca'n.
Lā' nā pinā'tit tintacut mar lā' nac xtunc ti'ya't. Lā'
a'xni'ca' nakalhlaka'ī', hui'xina'n namātlahuī'yā'tit
ā'chulā' a'ntūn tū' tzey que hui'xina'n.

16 ’Nalakaputzayā'tit hui'xina'n a'ntī hua'chi
lakatzī'nī'n lā' cāhuanilīpincu'tunā'tit ā'makapitzīn.
Hua'nā'tit: “Palh catīhuā natlahua ixpromesa
ixpālacata huan xaka'tla' lītokpān, tuntū'
catipātle'keni'lh a'yuj tū' tlōkentaxtū. Lā' palh
natlahua ixpromesa ixpālacata huan ixoro huan
lītokpān, xla' nasātlahua para natlōkentaxtū”.
17 Lej lacxumpi hui'xina'n lā' tū' māchekxī'yā'tit.
Līhua'ca' tasqui'nī huan lītokpān. U'tza' ixpālacata
līsicua'lanālanī't huan oro. Chuntza' maclacasqui'n
que nasātlōkentaxtū huan promesa a'ntūn
tlahualh ixpālacata huan xaka'tla' lītokpān.
18 Lā' nā hua'nā'tit: “Palh catīhuā natlahua ix-
promesa ixpālacata huan pūmacamāstā'n, tuntū'
catipātle'keni'lh a'yuj tū' tlōkentaxtū. Lā' palh
natlahua ixpromesa ixpālacata huan lē'ksajuī'n
a'ntū huī' nac pūmacamāstā'n, xla' nasātlahua para
natlōkentaxtū”.
19 Hui'xina'n tū' māchekxī'yā'tit. Līhua'ca'
tasqui'nī huan pūmacamāstā'n. U'tza' ixpālacata
līsicua'lanālanī't huan lē'ksajuī'n a'ntū huī' a'ntza'.

20 Chuntza' huan a'ntī natlahua ixpromesa
ixpālacata huan pūmacamāstā'n nā natlahua
ixpālacata ixlīhuāk huan lē'ksajuī'n a'ntū huī' nac
pūmacamāstā'n lā' tasqui'nī que nasātlōkentaxtū.

21 Kalhatin a'ntī nahuan que stu'ncua'
ixpromesa como hualh ixpālacata huan lītokpān,
xla' tū' xmān līchihuīna'n huan lītokpān. Nā
līchihuīna'n Dios a'ntī huī' nac huan lītokpān.
22 Lā' nā kalhatin a'ntī nahuan huan ixpromesa
ixpālacata huan a'kapūn, xla' tū' xmān līchihuīna'n
huan a'kapūn. Nā līchihuīna'n ixpūtahuī'lh Dios
a'nlhā māpa'ksīni'n lā' nā ixpālacata Dios a'ntīn
tahui'la huan nac pūtahuī'lhni'.

23 'Nalakaputzayā'tit hui'xina'n fariseosnu'
lā' hui'xina'n xamākalhtō'ke'ni'nī'n huan ley.
¡Hui'xina'n tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n!
Hui'xina'n cuenta tlahua'yā'tit lā' maca-
maxquī'yā'tit Dios macsti'na'j milīhua'tca'n
hua'chi ā'lhmūhuēn lā' anís lā' cominos. Lā'
chuntza' tasqui'nī. Lā' tū' cuenta tlahua'yā'tit
huan ixlīmāsca'tīn huan ley lā' ū'tza' līhua'ca'
tasqui'nī. Lā' huan ley māsu'yu que līlacatejtin
nalatā'kchokoyā'tit, lā' tū' na'a'kxokonu'nā'tit.
Nā huan ley māsu'yu que nacālakalhu'ma'nā'tit
ā'makapitzīn. Lā' tasqui'nī que tachi'xcuhuī't tzē
natakalhlaka'ī' a'ntū hua'nā'tit hui'xina'n. Lā'
tasqui'nī namāstā'yā'tit huan macsti'na'j līhua't
lā' nā maclacasqui'n natlōkentaxtūyā'tit huan
līmāsca'tīn a'ntū tasqui'nī.
24 Hui'xina'n hua'chi lakatzī'nī'n a'ntī
cālē'ncu'tun ā'makapitzīn. Hua'chilh mācutuyā'tit de
na milīhua'tca'n huan ti'na'j kosnu' lā' tū' cuenta
tlahua'yā'tit huan ka'tla' xumpepe.

25 'Nalakaputzayā'tit hui'xina'n fariseosnu'
lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. ¡Hui'xina'n
tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n! Hui'xina'n
hua'chi a'ntī xmān makche'kē' huan vaso lā'

pulātu. Tasu'yu palh tzeyā chi'xcuhuī'n hui'xina'n
pero ko'hua'jua' mintapāstacna'ca'n. Hui'xina'n
tampi'lhlīni'nā'tit lā' ka'lhāna'nā'tit.
26 Hui'xina'n fariseosnu' lakatzī'nī'n, pū'la
napūche'kē'yā'tit huan pulātu lā' chuntza'
nā namakche'kē'yā'tit ixmacni'. Lā' palh
tzey mintapāstacna'ca'n, natasu'yu palh tzeyā
chi'xcuhuī'n hui'xina'n.
27 ’Nalakaputzayā'tit hui'xina'n fariseosnu'
lā' nā hui'xina'n xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley.
¡Hui'xina'n tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n!
Hui'xina'n hua'chi taponkni' a'ntū cālīmanīcanī't
kaxtaj. Lej smu'yonko' lā' tzēhuanī't tatasu'yu lā'
na ixchakānca'n huāk ixlucutca'n nīnī'n lā' a'ntū
ko'hua'jua'.
28 Nā hui'xina'n chu a'cxtim. Na ixlacapūnca'n
tachi'xcuhuī't tasu'yu'yā'tit palh tzey hui'xina'n
a'yuj ko'hua'jua' mintapāstacna'ca'n. Lā' chuntza'
hui'xina'n pō'ktu a'kxokonu'nā'tit.
29 ’Nalakaputzayā'tit hui'xina'n fariseosnu'
lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. ¡Hui'xina'n
tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n! Hui'xina'n
cācāxtlahua'yā'tit ixa'cchicca'n huan a'cta'sana'nī'n
lā' cācāxtlahualī'yā'tit ixtaponkni'ca'n huan nīnī'n
a'ntīn tzeyā chi'xcuhuī'n ixtahuanī't.
30 Lā' hua'nā'tit: “Palh quina'n xa'ictahui'lauj
cahuā a'xni'ca' ixtahui'lāna' quixū'yāpapna'ca'n,
quina'n tū' xa'iccāmaktāyauj a'xni'ca' tamaknīlh
huan a'cta'sana'nī'n”.
31 Lā' chuntza' māni' hui'xina'n hua'nā'tit palh
hui'xina'n ixtā'natna'ca'n huan a'ntīn tamaknīlh
huan a'cta'sana'nī'n.
32 Catlahua'tit huā'mā' a'ntū xlaca'n talītzuculh
lā' tūlalh tatlahuakō'lh, como tasu'yu que ū'tza'

a'ntū hui'xina'n tlahuacu'tunā'tit.
33 ’Hui'xina'n hua'chi lūhua' a'ntū lej tzēhuanī't tasu'yu lā' ka'lhī līlaknīn. ¿Chichū nalīpūtaxtuyā'tit de huan pūpātīn?
34 Chuntza' iccāmacamini'yāni' huan a'cta'sana'nī'n lā' chi'xcuhuī'n a'ntī lej taca'tzī lā' mākalhtō'kē'ni'nī'n. Makapitzīn nacāmaknī'yā'tit lā' nacāxtokohua'ca'yā'tit. Lā' ā'makapitzīn nacākēsnokā'tit na milītokpānca'n lā' nacāmacaputzayā'tit pūtunu' cā'lacchicni'.
35 Lā' nalī'pinā'tit cuenta ixpālacata xlaca'n. Nā hui'xina'n ca'tzīyā'tit que Abel tū' tlahualh talaclē'i' lā' xla' maknīcanī't. Lā' ca'tzīyā'tit a'nchī maknīcanī't huan Zacarías a'ntī ixo'kxa' huan Berequías ixuanī't. Maknīcanī't ixpu'nan huan lītokpān lā' na ixlacapūn huan pūmacamāstā'n. Lā' hui'xina'n nalī'pinā'tit cuenta ixpālacata ixlīhuākca'n xatzey chi'xcuhuī'n a'ntī cāmaknīca desde a'xni'ca' maknīcanī't huan Abel hasta a'xni'ca' maknīcanī't huan Zacarías. Nalī'pinā'tit cuenta como hui'xina'n tlahua'yā'tit hua'chi tatlahualh xlaca'n a'ntīn tamaknīlh.
36 Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Hui'xina'n a'ntī hui'lā'na'ntit chuhua'j nalī'pinā'tit cuenta ixpālacata ixlīhuākca'n xlaca'n a'ntī cāmaknīcanī't —hualh Jesús.

Jesús calhualh ixpālacata xalanī'n nac Jerusalén
Lc. 13.34-35

37 Lā' Jesús cāhuanipā:

—¡Xānti la'yā'tit hui'xina'n xalanī'n nac Jerusalén! Hui'xina'n cāmaknī'yā'tit huan a'cta'sana'nī'n lā' cāmūta'la'yā'tit huan ixlacscujni'nī'n Dios a'ntī cāmacamini'yāni'.

Maklhūhua' xa'iccāmākēstokcu'tunāni' para
na'iccāmaktaka'lhāni' hua'chi lakatin caxli
cā'a'ktlapa con ixpeken ī'scamanīn. Lā' hui'xina'n
tū' lacasqui'ntit.
38 Stu'ncua' nacā'a'kxtekyāhuacan minchicca'n lā'
ca'cs natatāyana'n.
39 Lā' nā iccāhuaniyāni' que tū'
naquilālaktzī'mpalayāuj hasta a'xni'ca' tū'
namin huan chi'chini' a'xni'ca' nahua'nā'tit:
"Sicua'lanālanī't huan a'ntī min por ixlīmāpa'ksīn
huan Māpa'ksīni' Dios" —hualh Jesús.

24

Jesús hualh que namālakuanīcan huan xaka'tla' lītokpān

Mr. 13.1-2; Lc. 21.5-6

1 Lā' Jesús taxtulh de nac huan lītokpān.
Lā' ixa'mā' ā'lacatin a'xni'ca' talaktapajtzūlh
ī'sca'txtunu'nī'n. Lā' xlaca'n tatzuculh tahuani
que cuenta ixtlahualh a'nchī ixyāhuacanī't huan
lītokpān.
2 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Calaktzī'ntit ixlīhuāk huā'mā' a'ntū ixla' huan
lītokpān. Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Tū'
catitachokolh nīn lakatin chihuix nac taxaka.
Ixlīhuākca'n natapa'nckō' lā' huan taxaka nalacla.

A'nchī nalīca'tzīcan palh palaj nasputa huan quil-htamacuj

Mr. 13.3-23; Lc. 21.7-24; 17.22-24

3 Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n ta'a'lh nac o'kspū'n
a'nlhā huanican Olivos. Lā' a'xni'ca' Jesús
ixui'lacha', talaka'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā' tzē'k
tahuanilh:

—Quina'n iclacasqui'nāuj naquilāhuaniyāuj lhānīn napātle'ke huā' tamā'na. ¿Chichū na'iclīca'tzīyāuj palh hui'x palaj nata'mpala'ya' lā' nasputa huan quilhtamacuj?

4 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Catamaktaka'lhtit para que tintī' nacā'a'kxokoyāni'.
5 Lhūhua' chi'xcuhuī'n natahuan palh taka'lhī
quilīmāpa'ksīn. Lā' chā'tunu' natahuan: “Quit huan Cristo a'ntī Dios lacsacui'līlh”, lā' chuntza' līlhūhua' nacā'a'kxokocan.
6 Nakaxpa'tā'tit a'nchī sā'nan pajtzu a'nlhā
tlahuamā'ca guerra lā' nacātamāca'tzīnīyāni' a'nchīn tlahuamā'ca guerra makat. Tū' catijicua'ntit; chuntza' ka'lhī napātle'ke. Lā' tuna'j cati'a'ksputli.
7 Lā' kalhatin gobierno natā'kaquī' contra
ā'lakatin lā' lakatin país natlahua guerra contra ā'lakatin. Na'a'nan tatzi'ncsta lā' ta'jatat lā' natachiqui ti'ya't. Lā' nā lakachu nala nac cā'quilhtamacuj.
8 Lā' ixlīhuāk huā'mā' xmān ixlītzucuni' a'nchī
napātīni'ncan.

9 ’Lā' nacātamacamaxquī'yāni' para
nacātamāpātīnīyāni'. Lā' nacātamaknīyāni' lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't chuxalhā nac quilhtamacuj nacātaca'tzalaktzī'nāni' lā' xmān por quimpālacata.
10 Lā' a'xni'ca' namin huanmā' quilhtamacuj,
lhūhua' natataxtutāya na ixtej Dios lā' natalāca'tzalaktzī'n lā' natalāmacamāstā'.
11 Lā' natala lhūhua' a'cta'sana'nī'n a'ntī
nata'a'kxokonu'n. Natahuan palh tachihuīna'n

ixpālacata Dios lā' nata'a'kxoko lhūhua' tachi'xcuhuī't.
12 Lā' huan tūn tū' tzey na'a'kahuan chuxalhā lā'
ū'tza' tū'tza' natalālīpāxquī' lhūhua' tachi'xcuhuī't.
13 Lā' huan a'ntīn tū' catitataxtutāyalh na ix-
tej Dios lā' chuntza' natatachoko hasta a'xni'ca'
na'a'ksputa, xlaca'n nacāmāpūtaxtūcan.
14 Lā' huan xatzey tachihuīn ixpālacata a'nchī
nala a'nlhā Dios namāpa'ksīni'n, ū'tza' huā'mā'
nalī'a'cta'sana'ncan chuxalhā nac cā'quilhtamacuj
para que ixlīhuākca'n xalanī'n nac cā'quilhtamacuj
natamāchekxī. Lā' ā'calīstān a'xni'ca' na'a'ksputa.

15 'Huan a'cta'sana' Daniel tzo'kli ixpālacata
catūhuā a'ntū hua'chi jalhmanīni'n lā'
tū' tzey līlacan. Lā' nac lugar a'nlhā
ixsicua'lanālīcanī't, a'ntza' nalaktzī'nātit huanmā'
catūhuā a'nchī tayāna'. Quit a'ntī ictzo'kmā'
huā'mā', quit iccāhuaniyāni' hui'xina'n a'ntī
lakapūtle'kepā'na'ntit que cuenta catlahua'tit.
16 A'xni'ca' nalaktzī'nā'tit huanmā', a'xni'ca'
maclacasqui'n que natatzā'la hasta nac o'kspūn
xlaca'n a'ntīn tahui'lāna' nac estado de Judea.
17 Lā' huā'mā' chi'chini' a'xni'ca' natayuja
a'ntīn tahui'lāna' na ixa'kstīn ixchicca'n, tū'
catatanūlh huan nac chic para natamaxtu
ixmaclacasqui'ca'n.
18 Lā' huan a'ntīn tascujmā'na nac cā'tacuxtu,
tū' catataspi'tli para na ixchicca'n para natataya
ixtakēnu'ca'n.
19 Xānti tala huan puscan huanmā'na chi'chini'
palh tacamalanī't o palh tamātzi'quī'nincus.
20 Casqui'ni'tit Dios que tū' tasqui'nī
natzā'la'yā'tit a'xni'ca' lonknu'n lā' nīn huan

chi'chini' a'ntū pūjaxcan.
21 Lā' lej napātīni'ncan a'xni'ca' nala huā'mā'.
Desde a'xni'ca' tzuculh huan quilhtamacuj, tū'
maktin pātīni'ncanī't a'nchī napātīni'ncan huanmā'
chi'chini'. Lā' tū' maktin catilalh ixtā'chuntza'
ā'calīstān.
22 Lā' palh Dios tū' ixmāti'na'jīlh huanmā'
tiempo, tū' ixtapūtaxtulh nīn tintī'. Dios
namāti'na'jī como lej cālakalhu'man xlaca'n a'ntī
cālacsacnī't.
23 ’Lā' a'xni'ca' namin huanmā' līpātīn lā' palh
catīhuā ixcāhuanini': “Chā cala'ktzī'ntit. A' huī'
huan Cristo a'ntī Dios lacsacui'līlh”, tū' cakalh-
laka'ī'tit. Lā' palh catīhuā ixcāhuanini': “Chā
cala'ktzī'ntit. A'j huī' xla'”, tū' cakalhlaka'ī'tit.
24 Natamin lhūhua' a'kxokonu'nī'n lā'
makapitzīn natahuan que māni' xlaca'n
Cristo. Lā' ā'makapitzīn natahuan que māni'
xlaca'n ixa'cta'sana'nī'n Dios. Lā' xlaca'n nā
natatlahua lē'cnīn como nata'a'kxokocu'tun
māni' huan xlaca'n a'ntīn Dios cālacsacli. Tūlalh
catita'a'kxokolh a'ntīn Dios cālacsacli, pero
nacā'a'kxokocan ā'makapitzīn.
25 Iccāhuanini'tza' huā'mā' para que tū'
nacāta'a'kxokoyāni'.
26 Chuntza' palh nacātahuaniyāni': “Cala'ktzī'ntit.
A'ntza' huī' Cristo nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't”, tū'
capintit. Lā' palh nacātahuaniyāni': “Cala'ktzī'ntit.
A'tzā' huī' nac huan cuarto”, tū' cakalhlaka'ī'tit.
27 A'xni'ca' quit na'icmimpala, nala hua'chi huan
makli'pni' a'ntū māxkakēkō' huan nac a'kapūn
desde a'nlhā tā'cxtu hasta a'nlhān tā'cnū huan
chi'chini'. Lā' quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n.
28 Chuxalhā naca'tzīcan a'xni'ca' na'icmin

hua'chi huan chū'ni' taca'tzī a'nlhā mā' catūhuā a'ntū nīnī't —hualh Jesús.

A'nchī namin huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n
Mr. 13.24-37; Lc. 21.25-33; 17.26-30, 34-36

29 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' xmān capātle'kekō'lh huā'mā' līpātīn, huan chi'chini' lā' huan mālhcuyu' tū' catitamāxkakēni'lh. Lā' huan sta'cu nataminācha' de nac a'kapūn lā' māni' huan a'kapūn natachiqui.
30 Lā' nalaktzī'ncan nac a'kapūn lakatin señal
a'ntū quila' quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Lā' xalanī'n ixlīhuākca'n huā' cā'lacchicni' huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj, xlaca'n natacalhuan. Lā' naquintalaktzī'n quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n a'nchī na'ictaxtu de nac a'kapūn lā' na'icpūmin huan poklhnu'. Lej na'icka'lhī līmāpa'ksīn lā' lej tzēhuanī't na'icxkaka.
31 Lā' a'xni'ca' lej namacasā'nan huan līskoli',
na'iccāmacamin qui'ángeles lā' natamākēstoka huan a'ntīn cālacsaccanī't. Natamin a'ntī cālacsaccanī't xalanī'n chuxalhā nac cā'quilhtamacuj.

32 ’Camaksca'ttit catūhuā de huan xaqui'hui'
higo: A'xni'ca' tza'la'nka' ixpeken lā' tzucumā'na tapu'n xachi'tin, hui'xina'n ca'tzīyā'tit que tapajtzumā'tza' a'xni'ca' lej naxu'nu.
33 Lā' chuntza' a'xni'ca' napātle'ke ixlīhuāk
huā'mā' a'ntū iccāhuaniyāni', naca'tzīyā'tit palh tapajtzūmā'tza' a'xni'ca' nasputa huan quilhtamacuj. Tapajtzūmā'tza' hua'chi a'xni'ca' kalhatin a'ntī ka'lhīmā'ca lā' yātza' na ixlacapūn mākalhcha.

34 Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Xlaca'n a'ntīn
tahui'lāna'cus tū' catitanīkō'lh hasta a'xni'ca' tū'
napātle'ke ixlīhuāk huā'mā' a'ntū iccāhuanini'.
35 Nasputa huan a'kapūn lā' nasputa huan
ti'ya't pero tū' maktin catisputli quintachihuīn;
natlōkentaxtūkō'can.
36 ’Nīn tintī' ca'tzī lhānīn namin huā'mā'
chi'chini' lā' huā'mā' hora; nīn huan ángeles
xalanī'n nac a'kapūn tū' taca'tzī. Lā' nā ixO'kxa'
Dios tū' ca'tzī. Xmān Dios xaTāta' ca'tzī lhānīn
mero napātle'ke.
37 ’Lā' chu a'nchī pātle'kelh a'xni'ca' ixui' Noé, nā
chuntza' napātle'ke a'xni'ca' namin huan Chi'xcu'
xala' Tālhmā'n.
38 A'xni'ca' tūna'j ixmin huan lakuat de
xcān, huan tachi'xcuhuī't ixtahuā'yamā'na lā'
ixtako'tnūmā'na. Lā' ixtatapūchahua lā' ixtamāstā'
ixtzu'ma'janca'n para natatapūchahua hasta
a'xni'ca' Noé tanūlh huan nac barco. Tū'
ixtapuhuan palh namin lakuat,
39 lā' tū' cuenta tatlahualh hasta a'xni'ca' milh
huan xcān lā' cālē'nkō'lh. Chuntza' nala a'xni'ca'
namin huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n.
40 A'xni'ca' namin huanmā' chi'chini', palh
talamā'na kalhatu' chi'xcuhuī'n nac cā'tacuxtu,
nalē'ncan kalhatin lā' namāchokocan kalhatin.
41 Lā' palh tatanūma' kalhatu' puscan a'ntīn
tasquitimā'na, nalē'ncan kalhatin lā' namāchokocan
ā'kalhatin.
42 ’Skalalh cala'tit como tū' ca'tzīyā'tit lhānīn
namin miMāpa'ksīni'ca'n.
43 Lā' caca'tzītit huā'mā': Palh ixtēcu' huan chic
ixca'tzīlh cahuā tuyā hora cā'tzī'sa nachā'n huan
ka'lhāna', ixka'lhīlh lā' tū' ī'lhtatalh lā' tū' ixmakx-
tekli natanū naka'lhāna'n na ixchic.

44 Nā chuntza' hui'xina'n cāxni'j catahui'la'tit
como namin huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n a'xni'ca'
tū' puhua'nā'tit —hualh Jesús.

Jesús māsu'yulh ixpālacata a'nchī huanī't huan xatzey tasācua'

Lc. 12.41-48

45 Lā' Jesús cāhuanipā:

—¿Chī huanī't huan xatzey tasācua' a'ntī
xa'nca māchekxī? Xla' ū'tza' a'ntī huan patrón
nalīmāmacū' huan chic para nacāmāhuī'
ixtā'tasācua'nī'n a'xni'ca' maclacasqui'n.
46 Nalīpāxuhua huan tasācua' palh tlōkentaxtūmā'
ixlītlōt a'xni'ca' nataspi'ta ixpatrón.
47 Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Huan patrón
nalīmāmacū' huā'mā' tasācua' ixlīhuāk a'ntū ka'lhī.
48 Lā' palh tū' tzey huā'mā' tasācua', xla' na-
puhuan que natakoxī huan ixpatrón.
49 Lā' chuntza' natzucu cālactucsa ā'makapitzīn
tasācua'nī'n lā' natā'huā'yan lā' nacātā'ko'ta huan
ka'chīnī'n.
50 Lā' chu līmaktin nataspi'ta huan patrón.
Namin lakatin chi'chini' a'xni'ca' huan tū' tzeyā
tasācua' tū' ca'tzī lā' tū' ka'lhīmā'.
51 Lā' huan patrón lej palha' nacastigarlī
huan tasācua' lā' namāpātīnī hua'chi natapātīni'n
xlaca'n a'ntī līhua tahuan palh takalhlaka'ī'. Lā'
xla' nacalhuan lā' nalāxca ixtatzan —hualh Jesús.

25

Jesús māsu'yulh ixpālacata huan kalhacāuj tzu'ma'jan

1 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' a'xni'ca' na'icmimpala a'xni'ca' Dios natzucu namāpa'ksīkō' ixlīhuāk nac huā'mā' cā'ti'ya'tna'. Lā' nala hua'chi a'xni'ca' kalhacāuj tzu'ma'jan ixta'a'mā'na a'nlhā natapūchahuacan. Ixtalē'mā'na ixpūmakskoca'n lā' ta'a'lh taka'lhī huan squi'nīni'.
2 Lā' kalhaquitzis lakskalalh ixtahuanī't lā' ā'kalhaquitzis tū'.
3 Huan a'ntīn tū' lakskalalh xmān talē'lh
ixpūmakskoca'n lā' tū' tapāstacli natalē'n macsti'na'j
gas para natamojō na ixpūmakskoca'n.
4 Lā' huan a'ntī lakskalalh, xlaca'n talē'lh
ixpūmakskoca'n lā' nā talē'lh ā'macsti'na'j gas.
5 Lā' como takoxīlh huan squi'nīni', ixlīhuākca'n
ixtalakalhtatahui'lāna' lā' ā'calīstān talhtatalh.
6 Lā' hua'chi i'tāt tzī'sa takaxmatli a'nchī
kalhatin ta'salh lā' hualh: "¡Mimā' huan squi'nīni';
capintit pāxtokā'tit!"
7 Lā' ixlīhuākca'n huan tzu'ma'jan talakahualh.
Tatā'kaquī'lh lā' tacāxtlahualh ixpūmakskoca'n.
8 Lā' tuncan huan kalhaquitzis a'ntīn tū'
talīmilh gas tahuanilh huan ā'kalhaquitzis:
"Caquilāmaxquī'uj macsti'na'j mingasca'n como
tamixmā'na huā' quimpūmakskoca'n".
9 Lā' huan a'ntī lakskalalh takalhtīlh: "O tū',
como chuntza' tū' cati'a'cchā'lh para quina'n nīn
para hui'xina'n. Mejor capintit tamāhua'yā'tit
a'nlhā stā'can".
10 Lā' līhuan huan kalhaquitzis ixta'a'mā'na
tatamāhua huan gas, chilh huan squi'nīni'.
Lā' huan tzu'ma'jan a'ntī cāxni'j ixtahui'lāna'
tatā'tanūlh huan squi'nīni' nac chic lā'
mālacchahuaca huan mākalhcha.
11 Lā' ā'calīstān tachā'lh huan ā'kalhaquitzis

tzu'ma'jan lā' tahualh: “Māpa'ksīni', caquilāmālaquī'ni'uj”.
12 Lā' xla' cākalhtīlh: “Quit tū' iccālakapasāni'”.
13 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Skalalh catahui'la'tit como tū' ca'tzīyā'tit tuyā hora nīn tuyā chi'chini' na'icmimpala quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n.

Jesús māsu'yulh ixpālacata kalhatu'tun tasācua' lā' huan tumīn

14 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' a'nchī huanī't a'nlhā Dios nacāmāpa'ksīkō' huan tachi'xcuhuī't, ū'tza' hua'chi kalhatin chi'xcu' a'ntī ixa'mā' ā'lacatin. Lā' cāmāta'sīlh ixtasācua'nī'n lā' cāmacamaxquī'lh ixtumīnca'n.
15 ’Chu a'nchī ixlīskalalhca'n chā'tunu', chuntza' maxquī'ca. Lakaquitzis mil maxquī'ca kalhatin lā' lakatu' mil maxquī'ca ā'kalhatin lā' lakatin mil huan ā'kalhatin. Lā' tuncan a'lh makat.
16 Huan tasācua' a'ntī ixmaxquī'canī't huan lakaquitzis mil, xla' ixtamāhuana'mā' lā' ī'stā'namā' lā' chuntza' tlajalh ā'lakaquitzis mil huampala.
17 Lā' huan a'ntī maklhtīni'lh lakatu' mil, nā chu a'cxtim tlajalh ā'lakatu' mil.
18 Lā' huan a'ntī maklhtīni'lh lakatin mil, xla' a'lh lā' ponknu'lh lā' mātzē'kli ixtumīn huan ixpatrón.
19 ’Lā' makān takoxīlh huan patrón. Lā' a'xni'ca' taspi'tli, ixtlahuacu'tun ixcuenta.
20 Pū'la lakmilh huan a'ntī ixmaklhtīni'nī't lakaquitzis mil lā' nā macamaxquī'lh ixpatrón huan ā'lakaquitzis mil a'ntū ixtlajanī't. Lā' huanilh: “Quimpatrón, hui'x quimaxqui' lakaquitzis mil lā' ā' iclīmimpala ā'lakaquitzis mil a'ntū ictlajanī't”.

21 Lā' huan patrón huanilh: "Tzey. Lej tzeyā
tasācua' hui'x. Xa'nca tlahua' milītlōt. Lā'
como xa'nca scujti con huā'mā' tumīn, chuhua'j
nalītō'ca'ya' lā' ā'chulā' na'icmaxquī'yāni'. Cata't lā'
naquintā'pāxuhua'ya'".

22 'Lā' ā'calīstān lakmilh huan tasācua' a'ntī ix-
maklhtīni'nī't lakatu' mil lā' huanilh: "Quimpa-
trón, hui'x quimaxqui' lakatu' mil lā' ā' iclīmimpala
ā'lakatu' mil a'ntū ictlajanī't".
23 Lā' huan patrón huanilh: "Tzey. Lej tzeyā
tasācua' hui'x. Xa'nca tlahua' milītlōt. Lā'
como xa'nca scujti con huā'mā' tumīn, chuhua'j
nalītō'ca'ya' lā' ā'chulā' na'icmaxquī'yāni'. Cata't lā'
naquintā'pāxuhua'ya'".

24 'Lā' ā'calīstān lakmilh huan tasācua' a'ntī
ixmaklhtīni'nī't lakatin mil. Lā' xla' huanilh
ixpatrón: "Quimpatrón, xa'icca'tzī palh hui'x
ca'tzanca'tzīn. Hui'x ī'ya' a'nlhā tū' cha'nti lā'
nacā'ya a'nlhā tū' xua'ya'ma'ka'.
25 U'tza' iclījicua'ni'ni' lā' quit icponknu'lh nac
ti'ya't lā' icmā'cnūlh mintumīn. Lā' ā' iclīmin a'ntū
mila' ixuanī't".
26 Lā' huan patrón kalhtīlh: "Tū' tzey hui'x.
Lej lhquitit tasācua' hui'x. Hui'x puhua'na' palh
quit ic'ī' a'nlhā tū' iccha'nli lā' iccā' a'nlhā tū'
icxua'ya'maka'n.
27 Como chuntza' puhua'na', ixmā'nu'
quintumīn nac banco lā' a'xni'ca' xa'ictaspi'tli
xa'icmaklhtīni'lh quintumīn lā' huan xaska'ta'".
28 Lā' cāhuanilh huan a'ntī ixtayāna'ncha': "Ca-
maklhtītit huan lakatin mil a'ntū ka'lhī lā' ca-
maxquī'tit huan a'ntī ka'lhī lakacāuj mil".

29 Lā' Jesús cāhuanipā:

—A'chulā' namaxquī'can huan a'ntī ka'lhī lā' na'a'katāxtūni'. Lā' huan a'ntīn tū' ka'lhī, namaklhtīcan huan macsti'na'j a'ntū ixka'lhī.
30 Lā' huā'mā' tasācua' a'ntīn tū' tzey, catamacaxtutit a'nlhā cā'pucsua'. A'ntza' nacalhuan lā' nalāxca ixtatzan.

Huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n nacālacāxtlahua ixlīhuākca'n xalanī'n nac cā'quilhtamacuj

31 Lā' Jesús huampā:

—Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Lā' a'xni'ca' na'ictanū quilīRey, qui'ángeles naquintalītamacxti'li'. Lā' quit na'ictahui'la na quimpūtahuī'lh a'nlhā na'iclacāxtlahua lā' na'icmāpa'ksīni'n.
32 Lā' tachi'xcuhuī't xalanī'n chuxalhā nac cā'quilhtamacuj natatakēxtimī na quilacapūn. Lā' quit na'iccāmā'kapitzī hua'chi huan pastor cāmā'kapitzī huan borregos lā' huan chivos.
33 Lā' na'iccāhui'lī huan borregos na quimpāxtūcāna'j lā' na'iccāhui'lī huan chivos na quimpāxtūxuc.
34 Lā' quit huan Rey na'iccāhuani huan a'ntīn tahui'lāna' na quimpāxtūcāna'j: "Cata'ntit hui'xina'n. QuinTāta' Dios cāsicua'lanālīnī'ta'ni'. Camaklhtītit huan līmāpa'ksīn a'ntū mila'ca'n nala. Cāxtlahuacanī't para hui'xina'n desde a'xni'ca' Dios tlahualh huan quilhtamacuj.
35 Dios cāsicua'lanālīnī'ta'ni' como hui'xina'n quilāmāhuī'uj a'xni'ca' quit xa'ictzi'ncsa. Lā' hui'xina'n quilātā'hua'uj mixcānca'n a'xni'ca' quit xa'ickalhpūtī. Hua'chi makatiyāti' quit lā' quilāmānūj na minchicca'n.

36 Tū'tza' tzey ixuanī't quilu'xu' lā' hui'xina'n
quilāmaxquī'uj xasāsti'. Lā' xa'ic'ī'tza'ca'n lā'
quilāmaktāyauj. Lā' tachī'n xa'icuanī't lā'
quilālakpaxialhna'uj”. Chuntza' na'iccāhuani.
37 Lā' huan a'ntī xalacuan natahuan:
“Māpa'ksīni', ¿lhānīn iccālaktzī'ni' a'xni'ca'
ixtzi'ncsa' lā' iccāmāhuīni'? Lā' ¿lhānīn
iccātā'hua'ni' xcān a'xni'ca' ixkalhpūtīya'?
38 Lā' ¿lhānīn iccāmānūni' na quinchicca'n
a'xni'ca' ixlatlā'hua'na' hua'chi makatiyāti'? Lā'
¿lhānīn iccāmaxquī'ni' milu'xu'?
39 Lā' ¿lhānīn iccāmaktāyani' a'xni'ca' ixī'tza'ca'na'
o tachī'n ixua'nī'ta'?”
40 ’Lā' māni' quit huanmā' Rey na'iccākalhtī:
“Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Catūhuā a'ntūn
tlahua'ni'tit kalhatin quintā'timīn, a'yuj más xa-
makstancu xla', ū'tza' hua'chilh quilātlahuani'uj
quit”.
41 ’Lā' quit huanmā' Rey na'iccāhuani huan
a'ntīn tahui'lāna' na quimpāxtūxuc: “Catapānū'tit.
Hui'xina'n cātamālaclē'nīnī'ta'ni'. Capintit
a'nlhā tūlalh catimixli huan macscut. Capintit
a'nlhā cāxtlahuacanī't para huan ko'ti'ti' lā'
ixmaktāyana'nī'n.
42 Cātamālaclē'nīnī'ta'ni' como tū' quilāmāhuī'uj
a'xni'ca' quit xa'ictzi'ncsa. Lā' tū' quilātā'hua'uj
mixcānca'n a'xni'ca' xa'ickalhpūtī.
43 Quit hua'chi makatiyāti' xa'iclatlā'huan lā'
hui'xina'n tū' quilāmānūj na minchicca'n. Tū'tza'
tzey ixuanī't quilu'xu' lā' tū' quilāmaxquī'uj
xasāsti'. Xa'ic'ī'tza'ca'n lā' tachī'n xa'icuanī't.
Lā' hui'xina'n tū' quilālakpaxialhna'uj”. Chuntza'
na'iccāhuani.

44 Lā' xlaca'n natahuan: “Māpa'ksīni', ¿lhānīn
iccālaktzī'ni' a'xni'ca' ixtzi'ncsa', o ixkalhpūtīya', o
hua'chi makatiyāti' lā' quina'n tū' iccāmaktāyani'?
Lā' ¿lhānīn iccālaktzī'ni' a'xni'ca' tū'tza' tzey ixu-
anī't milu'xu' o ixī'tza'ca'na' o tachī'n ixua'nī'ta' lā'
quina'n tū' iccāmaktāyani'?”
45 ’Lā' quit huanmā' Rey na'iccākalhtī:
“Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Catuhuā a'ntūn
tū' tlahua'ni'tit kalhatin quintā'timīn, a'yuj
más xamakstancu xla', chuntza' hua'chilh tū'
quilātlahuani'uj quit”.
46 Lā' Jesús cāhuanipā:
—Lā' tuncan huā' tamā'na nata'a'n nac pūpātīn
para pō'ktu. Lā' huan xalacuan nataka'lhī ixquilh-
tamacujca'n para pō'ktu.

26

Lacchihuīna'nca para natamaknī Jesús
Mr. 14.1-2; Lc. 22.1-2; Jn. 11.45-53

1 Lā' a'xni'ca' Jesús cāhuanikō'lh huā'mā',
cāhuanilh ī'sca'txtunu'nī'n:
2 —Hui'xina'n ca'tzīyā'tittza' que sputacus
lakatu' chi'chini' a'xni'ca' nala cā'tani' de pascua.
Lā' quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n. Lā'
iccāhuaniyāni' que naquimacamāstā'can para
naquixtokohua'ca'can —hualh Jesús.
3 Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan
xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley lā' huan xana-
puxcu'nu' israelitas, xlaca'n tatakēstokli na ixtan-
quilhni' huan ixpalacio Caifás. Xla' mero a'ntī
xapuxcu' curasna' ixuanī't.

4 Lā' a'ntza' talacchihuīna'lh a'nchī tzē
nata'a'kxoko Jesús para natachi'pa lā' chuntza'
natamāmaknīnīni'n.
5 Lā' ixtalāhuani:
—Palh natlahuayāuj catūhuā līhuan lamā' cātani',
huan tachi'xcuhuī't natatā'kaquī'.

Kalhatin puscāt mūmā'ca'lh aceite Jesús
Mr. 14.3-9; Jn. 12.1-8

6 Jesús ixuī' nac Betania na ixchic Simón.
Lā' huā'mā' Simón ixmasni'mā' ixquinīt lā'
ixtzeyanī'ttza'.
7 Lā' kalhatin puscāt laktapajtzūlh Jesús.
Ixlē'mā' pātin frasco a'ntū ixtzuma de aceite
a'ntū lej xatapala lā' lej mu'csa. Lā' līhuan Jesús
ixuā'yamā', huan puscāt mūmā'ca'lh Jesús huan
aceite.
8 Lā' a'xni'ca' huan sca'txtunu'nī'n talaktzī'lh
a'ntū tlahualh, ta'a'kchā'lh lā' tatzuculh talāhuani:
—Lā' ¿a'chī' pāxca't lanī't huā'mā' aceite?
9 Tzē ī'stā'ca como lej tapala lā' huan tumīn tzē
ixcāmaxquī'ca huan pobresni'.
10 Lā' Jesús ixca'tzī a'ntū ixtalīchihuīna'mā'na lā'
cāhuanilh:
—Lā' ¿a'chī' mājiclhuī'yā'tit huā'mā' puscāt?
Quintlahuani'lh a'ntū lej tzey.
11 Pō'ktu na'a'nan pobresni' na mi-
laclhpu'nanca'n pero quit tū' pō'ktu
na'iccātā'latahui'layāni'.
12 Lā' chu a'nchī huā'yā puscāt quimūmā'ca'lh
huā'mā' aceite, ū'tza' hua'chilh ixquincāxtlahualīlh
para naquimā'cnūcan.
13 Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Chuxalhā
nac cā'quilhtamacuj a'nlhā namāca'tzīnīni'ncan

huan xatzey tachihuīn ixpālacata Cristo, a'ntza' nahuancan a'ntū tlahualh huā'mā' puscāt. Lā' ixlīhuākca'n natapāstaca xla'.

Judas hualh palh namacamāstā' Jesús
Mr. 14.10-11; Lc. 22.3-6

14 Lā' kalhatin de huan kalhacāujtu'
sca'txtunu'nī'n xla' ixuanican Judas Iscariote. Xla'
a'lh cātā'chihuīna'n huan xanapuxcu'nu' curasna'
15 lā' cāhuanilh:

—¿Lhānchula' naquilāmāpalayāuj palh na'iccāmacamaxquī'yāni' Jesús?

Lā' xlaca'n tamāpalalh pu'xamacāuj tumīn de plata.

16 Lā' desde a'xni'ca', Judas putzalh a'nchīn tzē
nacāmacamaxquī' Jesús.

Jesús cātā'huā'yalh huan sca'txtunu'nī'n para huan pascua
Mr. 14.12-25; Lc. 22.7-23; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26

17 Lā' milh huan xapū'lh chi'chini' huan cā'tani'
a'ntū huanican Pascua a'xni'ca' hua'can pāntzi a'ntūn tū' ka'lhī levadura. Lā' huā'mā' xapū'lh chi'chini' huan sca'txtunu'nī'n talaktapajtzūlh Jesús lā' takalhasqui'nīlh:

—¿Lhachū lacasqui'na' na'iccāxtlahualīyāuj para nahua'yāuj xalīhua't huan cā'tani'?

18 Lā' xla' cāhuanilh:

—Capintit huan nac xcānsipej lā' natanū'yā'tit na ixchic chā'tin chi'xcu' lā' nahuaniyā'tit: “Huan Mākalhtō'kē'ni' huan: Pajtzutza' quimpūnīn lā' icua'cu'tun huan xalīhua't cā'tani' na minchic. Lā' na'iccātā'huā'yan quisca'txtunu'nī'n”.

19 Lā' huan sca'txtunu'nī'n ta'a'lh lā' tatlahualh
chu a'nchī Jesús cāmāpa'ksīlh lā' tacāxtlahualīlh
huan xalīhua't cā'tani'.
20 Lā' a'xni'ca' ixtzī'suamā', Jesús lā' huan
kalhacāujtu' ī'sca'txtunu'nī'n ixtahuā'yahui'lāna'
nac mesa.
21 Lā' līhuan ixtahuā'yamā'na, Jesús cāhuanilh:

—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Kalhatin de hui'xina'n naquimacamāstā'.

22 Lā' xlaca'n talakaputzalh lā' tatzuculh
takalhasqui'nī chā'tunu':

—¿Chu quit, quiMāpa'ksīni'?

23 Lā' Jesús cākalhtīlh:

—U'tza' a'ntī quintā'pūhuā'yan pulātu, ū'tza' naquimacamāstā'.

24 Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā'
naquimpātle'keni' ixlīhuāk chu a'nchī tzo'kcanī't
quimpālacata na ixtachihuīn Dios. Pero
xānti la huan chi'xcu' a'ntī naquimacamāstā';
nalīlakaputza. Más tzey para xla' palh tū'
ixlacatuncuīlh.
25 Lā' Judas, ū'tza' a'ntī namacamāstā', lā' xla'
huanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', ¿chu tzēlasā' quit?

Jesús kalhtīlh:

—Chuntza' hui'x hua'nī'ta'.

26 Lā' līhuan ixtahuā'yamā'na, Jesús tayalh huan
pāntzi lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios. Lā' a'xni'ca'
che'kelh, cāmaxquī'lh ī'sca'txtunu'nī'n lā' cāhuanilh:

—Cahua'tit. U'tza' huā'mā' quimacni'.

27 Lā' tuncan tayalh huan taza lā' maxquī'lh
pāxcatca'tzī Dios. Lā' macasti'n cāmaxquī'lh xlaca'n
lā' cāhuanilh:

—Cahua'tit macasti'n chā'tunu'

28 como ū'tza' huā'mā' quinka'lhni'. Lā'
ū'tza' a'ntū līcāxtlahuaca huan xasāsti' convenio
ixpālacata a'nchī Dios nacālīmāpūtaxtū
tachi'xcuhuī't. Lā' quinka'lhni' ū'tza'
a'ntū na'icmaka'n para nacāmāsputūnu'ni'
ixtalaclē'i'ca'n lhūhua' tachi'xcuhuī't.
29 Lā' iccāhuaniyāni' que tū' ictihua'lh xaxcān uva
hasta a'xni'ca' na'iccātā'hua'yāni' ā'tāpātin xaxcān
uva xasāsti' a'nlhā ixlīhuāk catūhuā xasāsti' lā'
xtunc a'nlhā namāpa'ksīni'n quinTāta' Dios.

Jesús hualh palh Pedro nakalhtatzē'ka
Mr. 14.26-31; Lc. 22.31-34; Jn. 13.36-38

30 Lā' a'xni'ca' ixtatlī'nī't lakatin himno, tatax-
tulh lā' ta'a'lh huan nac o'kspū'n a'nlhā huanican
Olivos.
31 Lā' Jesús cāhuanilh:
—Huā'mā' tzī'sa milīhuākca'n
naquilā'a'kxtekmaka'nāuj ixpālacata a'ntū
naquimpātle'keni' como tatzo'kni' na
ixtachihuīn Dios: “Na'icmaknī huan pastor lā'
nata'a'kahuankō' huan borregos”, tatzo'kni'.
32 Lā' a'xni'ca' naquimālakahuanīchokocan, pū'la
na'ica'n que hui'xina'n nac estado de Galilea.
33 Lā' Pedro huanilh:
—A'yuj ixlīhuākca'n ā'makapitzīn
nata'a'kxtekmaka'nāni', pero quit tū' maktin
ictimakxtekni'.
34 Lā' Jesús huanilh:
—Stu'ncua' a'ntū icuaniyāni': Huā'mā'
tzī'sa a'xni'ca' tūna'j nata'sa huan gallo, hui'x
naquinkalhtatzē'ka' maktu'tun.
35 Lā' Pedro huanilh:
—A'yuj naquintā'maknīca'na', pero quit tū' ic-
tikalhtatzē'kni'.

Lā' chu a'cxtim tahualh ixlīhuākca'n huan sca'txtunu'nī'n.

Jesús kalhtō'ka'lh a'nlhā huanican Getsemaní
Mr. 14.32-42; Lc. 22.39-46

36 Lā' Jesús lā' ī'sca'txtunu'nī'n tachā'lh nac
lakatin lugar a'nlhā huanican Getsemaní. Lā'
xla' cāhuanilh:
—Catahui'la'tit hui'xina'n huā'tzā' līhuan quit
na'ica'n na'ictā'chihuīna'n Dios a'jnanu'.
37 Lā' cālē'lh lacachuna'j Pedro lā' kalhatu'
ixo'kxa'n Zebedeo lā' tzuculh lej lakaputza lā' lej
ixpāta'lamā'.
38 Lā' cāhuanilh:
—Lej iclakaputza hasta tzē na'iclaknī
huan talakaputzīt. Catachokotit huā'tzā' lā'
naquilā'o'kska'lhīyāuj. Tū' calhtatatit.
39 Lā' Jesús a'lh lacachuna'j lā' tatzokostalh nac
ti'ya't lā' lej squi'ni'lh Dios lā' huanilh:
—QuinTāta', palh tzē na'icpūtaxtu de huā' a'ntū
na'icpātīni'n, camakxtekti chuntza' nala. Pero
calalh a'ntū hui'x lacasqui'na' lā' tū' calalh a'ntū
xmān quit iclacasqui'n.
40 Lā' tuncan taspi'tli a'nlhā ixcāmāchokonī't
huan sca'txtunu'nī'n lā' cālaktzī'lh xlaca'n ixtalh-
tatahui'lāna'. Lā' huanilh Pedro:
—¿Chā mintu'tunca'n tūlalh tāyani'tit mintalhtat-
aca'n nīn lakatin hora?
41 Lakahuan catahui'la'tit lā' casqui'ni'tit
Dios para que tū' nacātatlajayāni' a'xni'ca'
cātalīlaktzī'nāni'. Stu'ncua' mi'a'clhcunucca'n
tatlahuacu'tun xatzey pero mimacni'ca'n tū'
taka'lhī tahuixcān —cāhuanilh.
42 Lā' ixlīmaktu' Jesús a'lh lā' squi'ni'lh Dios
chuntza':

—QuinTāta', palh tasqui'nī na'icpātīni'n para na'ictlōkentaxtū mintapuhuān, chuntza' calalh.
43 Lā' tuncan taspi'tpā a'nlhā cāmāchokolh huan sca'txtunu'nī'n lā' ixtalhtatamā'nampā como tanto ixtalhtatacu'tun que ixtalakalhtatahui'lāna'.
44 Lā' cāmāchokopā lā' ixlīmaktu'tun a'lh lā' squi'ni'lh Dios. Lā' chu a'cxtim huanilh hua'chi ixuanī't xapū'la.
45 Lā' taspi'tpā a'nlhā cāmāchokolh huan sca'txtunu'nī'n lā' cāhuanilh:
—¿Chā lhtatapā'na'ntitcus lā' jaxpā'na'ntitcus? Chilhtza' huan hora a'ntū lhcācanī't. Quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n lā' naquimacamāstā'can na ixlīmāpa'ksīnca'n huan tūn tū' tzeyā chi'xcuhuī'n.
46 Catāya'tit lā' cāhuitit; mimā'tza' huan a'ntī naquimacamāstā'.

Chi'paca Jesús lā' chī'ca
Mr. 14.43-50; Lc. 22.47-53; Jn. 18.2-11

47 Lā' ixcātā'chihuīna'mā'cus Jesús a'xni'ca' chā'lh Judas. Xla' kalhatin de huan kalhacāujtu' sca'txtunu'nī'n ixuanī't. Lā' cātā'chā'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't lā' ixtalē'n machīta lā' qui'hui'. Lā' tachā'lh por ixquilhtampānca'n huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan xanapuxcu'nu' israelitas.
48 Lā' Judas ū'tza' huan a'ntī ixmacamāstā'mā' lā' xla' ixcāhuaninī'ttza' a'nchī natalīlakapasa tichū Jesús. Ixcāhuaninī't:
—Na'iclacamu'su kalhatin; lā' xla' ū'tza' Jesús. Nachi'payā'tit.
49 Lā' a'xni'ca' chilh Judas, laktapajtzūlh Jesús lā' huanilh:
—Tzī'sua, Mākalhtō'kē'ni'.

Lā' lacamu'sulh.
50 Lā' Jesús kalhtīlh:

—Amigo, lā' ¿a'chī' ta'na'?

Lā' huan tachi'xcuhuī't a'ntīn tatā'milh Judas talaktapajtzūlh Jesús lā' tachi'palh para natalē'n.
51 Lā' chu tuncan kalhatin a'ntī ixtā'minī't Jesús, māxtulh ixmachīta lā' mātakāhuī'lh ixtasācua' huan xamāpa'ksīni' curasna' lā' a'kasityujulh ixa'ka'xko'lh.
52 Lā' Jesús huanilh:

—Camāqui' mimachīta. A'ntī nalīlāsta'la ixmachīta, chuntza' namaknīcan xla'.
53 ¿Chā tū' ca'tzīya' que quit tzē na'icsqui'ni' quinTāta' Dios caquimaktāyalh lā' xla' chu līmaktin naquimacamini' lakacāujtu' mil ángeles?
54 Pero palh xa'ictlahualh cahuā chuntza', ¿chichū nalītlōkentaxtūcan a'ntū huan ixtachihuīn Dios a'nlhā tatzo'kni' que tasqui'nī napātle'ke chuntza' chu a'nchī pātle'kemā'?
55 Lā' Jesús cāhuanilh huan tachi'xcuhuī't:

—¿A'chī' līta'ntit mimachītaca'n lā' minqui'hui'ca'n? Hua'chilh chi'pacu'tunā'tit kalhatin ka'lhāna'. A'xni'ca' xa'iccātā'latlā'huanāni' lakalīyān nac lītokpān, ¿a'chī' tūlalh quilāchi'pauj a'xni'ca'?
56 Pero ixlīhuāk huā'mā' pātle'kelh para natlōkentaxtū a'ntū tatzo'kli huan profetas na ixtachihuīn Dios —cāhuanilh.

Lā' ixlīhuākca'n huan sca'txtunu'nī'n ta'a'kxtekui'līlh Jesús lā' tatzā'lalh.

Jesús na ixlacapūnca'n xalaka'tla'n pūchihuīna'nī'n

Mr. 14.53-65; Lc. 22.54-55, 63-71; Jn. 18.12-14, 19-24

57 Huan a'ntīn tachi'palh Jesús talē'lh na ixchic
Caifás a'ntī xamāpa'ksīni' huan curasna' ixuanī't.
A'ntza' ixtatakēstoknī't xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan
ley lā' xanapuxcu'nu' israelitas.
58 Lā' Pedro lakamakat stālani'lh hasta chā'lh
na ixtanquilhni' ixchic huan xamāpa'ksīni'
curasna'. Lā' tanūlh na ixcorral huan chic lā'
cātā'tahui'lh huan policíasna' para nalaktzī'n a'nchī
nalīlacāxtlahuacan.
59 Huan xanapuxcu'nu' curasna' lā'
xanapuxcu'nu' israelitas lā' ixlīhuākca'n huan
xalaka'tla'n pūchihuīna'nī'n ixtaputzamā'na a'nchī
natalē'ksa'nīni'n Jesús para natalīmāmaknīnīni'n.
Ixtaputzamā'na catūhuā a'yuj tū' stu'ncua' a'ntū
nalē'ksa'nīni'ncan.
60 Lā' tūla ixtamāstū'ncni' nīn tuntū' a'yuj lhūhua'
chi'xcuhuī'n ixtalaka'n lā' talīchihuīna'lh a'ntūn tū'
stu'ncua' ixpālacata Jesús. Lā' ā'calīstān tamilh
kalhatu' a'ntī chu a'cxtim ixtachihuīnca'n.
61 Lā' xlaca'n tahualh:
—Huā'mā' chi'xcu' hualh: “Quit tzē
na'icmāsputūkō' huan xaka'tla' ixlītokpān Dios
lā' ixlīlakatu'tun chi'chini' na'icyāhuapala”.
62 Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna' tāyalh lā'
huanilh Jesús:
—¿Chu tuntū' nakalhtīni'na'? ¿Tuchū
talī'a'ksa'nīni'mā'ni' huā' tayāna' chi'xcuhuī'n?
63 Lā' Jesús ca'cs tāyalh. Lā' huan xamāpa'ksīni'
curasna' chihuīna'mpā lā' huanilh:
—Dios a'ntī lakahuan, ū'tza' kaxmatāni'.
Chuhua'j naquihuani'ya' a'ntū stu'ncua'.
Caquilāhuaniuj palh hui'x Cristo a'ntī ixO'kxa'
Dios.
64 Lā' Jesús kalhtīlh:

—U'huē, quit ū'tza' chu a'nchī hua'na'. Lā' nā iccāhuaniyāni' huā'mā'. Desde chuhua'j hui'xina'n naquilālaktzī'nāuj quit huan Chi'xcu' xala' Tālhmā'n na'ictahui'la na ixpāxtūcāna'j Dios a'ntī māpa'ksīni'mā'. Lā' nā na'icminācha' nac a'kapūn ixlaclhni' poklhnu'.
65 Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna' xtī'tli ixlu'xu'
māni' xla' para namāsu'yu que lej ixa'kchā'n lā' hualh:
—Huā'mā' chi'xcu' tā'talacastuccu'tun Dios. Tū'tza' maclacasqui'nāuj ā'catīhuā para naquincāhuaniyāni' palh tū' tzey xla'. Hui'xina'n kaxpa'tnī'ta'ntit a'nchī xla' hualh que xla' ixO'kxa' Dios.
66 ¿Chī puhua'nā'tit?
Lā' tahualh:
—Xla' lē'n cuenta lā' maclacasqui'n nanī.
67 Lā' tuncan talakachojmanīlh Jesús lā' tatucsli.
Lā' ā'makapitzīn talacala'sli
68 lā' tahuanilh:
—Como hua'na' que hui'x Cristo, caquilhchi'pi a'ntī lacala'sni'.

Pedro kalhtatzē'kli Jesús

Mr. 14.66-72; Lc. 22.56-62; Jn. 18.15-18, 25-27

69 Lā' līhuan Pedro ixuī' kēpūn nac tanquilhni' lā'
kalhatin squiti' laktapajtzūlh lā' huanilh:
—Nā hui'x ixtā'latlā'hua'na' Jesús xala' nac Galilea.
70 Lā' Pedro kalhtatzē'kli na ixlacapūnca'n
ixlīhuākca'n lā' hualh:
—Tū' icca'tzī tuchū huanicu'tuna'.
71 Lā' Pedro tatampūxtulh macsti'na'j lā'
ā'kalhatin huampala tzu'ma'jāt laktzī'lh. Lā' xla' cāhuanilh huan a'ntī ixtayāna'ncha':

—Huā'mā' chi'xcu' nā ixtā'latlā'huan Jesús xala' nac Nazaret.
72 Lā' Pedro kalhtatzē'kpā lā' stu'tu'lu' hualh:

—Quit tū' iclakapasa huā'mā' chi'xcu'.

73 Lā' ixlīka'tlā'tus xlaca'n a'ntī ixtatā'layāna' ta-
laktapajtzūlh Pedro lā' tahuanilh:

—Stu'ncua' hui'x kalhatin de xlaca'n como mintachihuīn hua'chi xlaca'n a'ntī xalanī'n nac Galilea.
74 Lā' Pedro tzuculh macapūlhcacan xa'cstu lā'
stu'tu'lu' hualh:

—Dios ca'tzī palh tū' iclakapasa huā'mā' chi'xcu'.

Lā' chu tuncan lacapalh ta'salh huan gallo.
75 Lā' ū'tza' līmāpāstaquīlh Pedro a'nchī Jesús ix-
uaninī't: "A'xni'ca' tūna'j nata'sa huan gallo, hui'x naquinkalhtatzē'ka' maktu'tun". Lā' Pedro taxtulh de a'ntza' lā' lej māxana'j lakaputzaj calhualh.

27

Macamāstā'ca Jesús con huan Pilato
Mr. 15.1; Lc. 23.1-2; Jn. 18.28-32

1 Lā' a'xni'ca' tuncuīlh, ixlīhuākca'n
xanapuxcu'nu' curasna' lā' xanapuxcu'nu' israelitas talacchihuīna'lh lā' tacāxtlahualh ixpātunca'tzīca'n a'nchī natamāmaknīnīni'n Jesús.
2 Lā' ixmacachī'canī't lā' talē'lh lā' tamaca-
maxquī'lh Poncio Pilato a'ntī gobernador ixuanī't.

A'nchī nīlh Judas

3 Lā' Judas ū'tza' a'ntī macamāstā'lh Jesús. Lā'
a'xni'ca' Judas laktzī'lh a'nchī māpa'ksīca que namāmaknīnīni'ncan Jesús, lakaputzalh lā' xtunc pāstacna'lh lā' cāmāspi'tni'lh huan pu'xamacāuj

tumīn de plata huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' huan xanapuxcu'nu' israelitas,

4 lā' cāhuanilh:

—Quit ictlahualh talaclē'i' como icmacamāstā'lh huan chi'xcu' a'ntīn tuntū' ixlaclē'n.

Lā' xlaca'n takalhtīni'lh:

—Huā'mā' tū' quimaca'tzica'n. Cuenta catlahua' māni' hui'x.

5 Lā' Judas a'lh nac lītokpān lā' tilhquītamacanūlh
na ixchakān huan lītokpān huan tumīn lā' a'lh tā'kpixchī' nac a'katin qui'hui'.

6 Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' tasacli huan
tumīn lā' talāhuanilh:

—Tūla namojōyāuj a'nlhā mojōcan tumīn a'ntū mālacnūni'can Dios como huā'mā' tumīn līmāpalacanī't para namāmaknīnīni'ncan kalhatin chi'xcu'.

7 Lā' talacchihuīna'lh lā' talacāxtlahualh a'nchī
natalītamāhua huan pītzina'j ti'ya't. Huā'mā' ti'ya't ixmāpācuhuīcan Ixti'ya't huan Alfarero lā' a'ntza' ixcāmā'cnūcan huan makatiyātī'n.

8 Lā' como lītamāhuaca huan tumīn a'ntū
ixlīmāpalacanī't para namāmaknīnīni'ncan kalhatin chi'xcu', chuhua'j māpācuhuīcan huan Ti'ya't a'ntū Pasakō'nī't Ka'lhni'.

9 Lā' chuntza' tlōkentaxtūca huā'mā' a'ntū hualh
huan profeta Jeremías a'nlhā tzo'kli na ixtachihuīn Dios: “Cātēca huan pu'xamacāuj tumīn de plata (ū'tza' ixtapalh kalhatin chi'xcu' chu a'nchī lacāxtlahualh makapitzīn israelitas).

10 Lā' huā'mā' tumīn lītamāhualh Ixti'ya't huan
Alfarero chu a'nchī quimāpa'ksīlh huan Māpa'ksīni' Dios”.

Jesús na ixlacapūn Pilato
Mr. 15.2-5; Lc. 23.3-5; Jn. 18.33-38

11 Lā' a'xni'ca' Jesús ixyā na ixlacapūn huan
gobernador Pilato, lā' ū'tza' kalhasqui'nīlh Jesús:

—¿Chā hui'x ixReyca'n huan israelitas?

Lā' Jesús huanilh:

—Chu chuntza' a'nchī hua'nī'ta'.

12 Lā' a'xni'ca' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā'
xanapuxcu'nu' israelitas ixtalē'ksa'nīni'n, Jesús tū'
kalhtīni'lh nīn tuntū'.

13 Lā' Pilato kalhasqui'nīpā Jesús:

—¿Chu tū' kaxpa'ta' ixlīhuāk a'ntūn
talē'ksa'nīni'nāni' tachi'xcuhuī't?

14 Lā' Jesús tū' kalhtīlh nīn tuntū'. Lā' ū'tza'
līlē'cnīlh huan gobernador.

Tahualh palh tasqui'nī nanī Jesús
Mr. 15.6-20; Lc. 23.13-25; Jn. 18.38—19.16

15 Lā' ixa'nan lakatin talanān lā' a'xni'ca' ixlamā'
cā'tani', huan gobernador ixmakxteka kalhatin
tachī'n. Lā' huan tachi'xcuhuī't ixtalacsaca huan
tachī'n a'ntī namakxtekcan.

16 Lā' ixtanūma' kalhatin tachī'n a'ntī ixuani-
can Barrabás. Chuxalhā ixlakapascan huā'mā'
Barrabás.

17 Lā' a'xni'ca' ixtatakēxtimīnī't huan
tachi'xcuhuī't, Pilato cākalhasqui'nīlh:

—¿Tichūyā tachī'n lacasqui'nā'tit
na'icmakxteka? ¿Chā na'icmakxteka huan
Barrabás o na'icmakxteka Jesús a'ntī
māpācuhuīcan huan Cristo?

18 Chuntza' hualh Pilato como xla'
māchekxīlh a'nchī huan xanapuxcu'nu' curasna'
ixtalakca'tzani' Jesús lā' ū'tza' talīmacamāstā'lh.

19 Lā' līhuan Pilato ixuī' a'nlhā ixtlahuacan justi-
cia, ixpuscāt macā'ni'lh tachihuīn lā' huanilh: “Tū'
timaktanū'ya' ixpālacata huā'mā' tzeyā chi'xcu'
como lej ko'hua'jua' iclakahuālaktzī'lh kōtan tzī'sa
ixpālacata xla'”.
20 Lā' huan xanapuxcu'nu' curasna' lā'
xanapuxcu'nu' israelitas ixtacuccha'xnī't
huan tachi'xcuhuī't lā' ū'tza' talīsqui'nli que
camakxtekca huan Barrabás lā' tasqui'nli que
camaknīca Jesús.
21 Lā' huampala cātā'chihuīna'lh huan gober-
nador lā' cākalhasqui'nīlh:

—¿Tichū de huan kalhatu' tachī'n lacasqui'nā'tit na'icmakxteka?

Lā' xlaca'n tahualh:

—Iclacasqui'nāuj Barrabás.

22 Lā' Pilato cākalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿tuchū lacasqui'nā'tit na'ictlahuani' Jesús a'ntī māpācuhuīcan huan Cristo?

Lā' ixlīhuākca'n takalhtīlh:

—¡Caxtokohua'ca'ca!

23 Lā' Pilato cāhuanilh:

—Lā' ¿a'chī'? ¿Tuchū tlahuanī't xla' a'ntūn tū' tzey?

Lā' xlaca'n ā'chulā' tata'salh lā' palha' tahuanilh:

—¡Caxtokohua'ca'ca!

24 Lā' a'xni'ca' Pilato cuenta tlahualh que tūla
ixcāmāko'xamixī lā' ā'chulā' ixtatā'kaquī'mā'na
lā' tūlalh cātlajalh, xla' squi'nli xcān. Lā'
na ixlacapūnca'n huan tachi'xcuhuī't Pilato
makacha'ka'lh lā' cāhuanilh:

—Quit tū' iclē'n cuenta ixpālacata huā'mā' chi'xcu' lā' a'nchī nanī. Tū' tlahuanī't nīn tuntū' a'ntūn tū' tzey. Hui'xina'n nalī'pinā'tit cuenta.

25 Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't takalhtīlh:
—¡Quina'n lā' quincamana'ca'n na'iclē'nāuj cuenta ixpālacata huā'mā' chi'xcu' lā' a'nchī nanī!
26 Lā' chuntza' Pilato māxtulh Barrabás lā' makxtekli. Lā' tuncan māpa'ksīlh cakēsno'kca Jesús lā' macamāstā'lh para naxtokohua'ca'can.
27 Lā' ā'calīstān ixtropa huan gobernador, Pilato, talē'lh Jesús huan nac pūchihuīn lā' tamākēxtimīlh lhūhua' tropasna' lā' talītamacxti'li'lh.
28 Lā' tuncan tamāmakxtulh ixlu'xu' lā' tamālhakē'lh xaspi'nenke' lu'xu'.
29 Lā' tatlahualh lakatin corona de lhtucū'n lā' tamūhui'līlh. Lā' tamaxquī'lh qui'hui' a'ntū chi'palh na ixmacacāna'j. Lā' tatatzokostani'lh lā' talīlītzī'nli lā' tahuanilh:
—¡Ca'a'cnīni'ni'ca ixReyca'n huan israelitas!
30 Lā' nā tachojmanīlh lā' tachi'palh ixqui'hui' lā' talīmūnicli.
31 A'xni'ca' talīlītzī'nkō'lh chuntza', tamāmakxtulh ixlu'xu' xaspi'nenke' lā' tamālhakē'chokolh ixlu'xu' a'ntū ixla' ixuanī't. Lā' tuncan talē'lh para naxtokohua'ca'can.

Xtokohua'ca'ca Jesús
Mr. 15.21-32; Lc. 23.26-43; Jn. 19.17-27

32 Lā' līhuan ixta'a'mā'na, tapāxtokli kalhatin chi'xcu' xala' nac Cirene lā' ixtacuīni' Simón. Lā' sāmācu'quī'ca ixcruz Jesús.
33 Lā' chuntza' ta'a'lh lā' tachā'lh nac lakatin lugar a'nlhā huanican Gólgota a'ntū huanicu'tun Ixa'kxāk Nīn.
34 Lā' a'ntza' mālacnūni'ca Jesús vinagre a'ntū ixmojōni'canī't catūhuā a'ntū xū'ni' hua'chi huan xī'cxi' para que ixua'lh lā' tū' ixu'cxca'tzī'lh a'nchī

napātīni'n. Lā' a'xni'ca' xla' quilhca'tzīlh, tū' ixua'cu'tun.

35 Lā' a'xni'ca' ixtaxtokohua'ca'nī'ttza', huan
tropa tamālacpitzilh ixlu'xu' Jesús na ixlaclhni'ca'n
lā' tapūmāxtulh suerte para natasu'yu a'ntī nata-
chokoni'. Chuntza' tlōkentaxtūca a'ntū hualh huan
profeta a'nlhā tzo'kli: "Tamālacpitzilh quilu'xu' na
ixlaclhni'ca'n por huan suerte a'ntūn tamāxtulh".
36 Lā' tuncan tatahui'lalh para natamaktaka'lha.
37 Lā' hui'līca nac cruz lakatin letrero na
ixa'cpūn Jesús. Lā' a'ntza' ixtzo'kcanī't a'ntū ixpālacata līxtokohua'ca'ca. Lā' ixtzo'kcanī't: U'tza' Jesús a'ntī ixReyca'n israelitas.

38 Lā' nā cātā'xtokohua'ca'ca kalhatu'
ka'lhāna'nī'n; kalhatin na ixpāxtūcāna'j lā' ā'kalhatin na ixpāxtūxuc.
39 Lā' huan a'ntī ixtatētaxtumā'na taxakā'līlh
ixa'kxākca'n lā' talakapalalh
40 lā' tahualh:

—Hui'x ixlactlahuacu'tuna' huan xaka'tla' lītokpān lā' ixyāhuapala' ixlīlakatu'tun chi'chini'. Lā' chuhua'j capūtaxtu. Palh hui'x ixO'kxa' Dios, cata'nchi huan nac cruz.

41 Lā' nā chuntza' ixtalīlītzī'n huan xana-
puxcu'nu' curasna' lā' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley. Lā' huan fariseosnu' lā' huan xanapuxcu'nu' israelitas ixtatā'līlītzī'n lā' ixtalāhuanimā'na na ixlaclhni'ca'n:

42 —Xla' cāmāpūtaxtūlh ā'makapitzīn pero tūla
pūtaxtu ixa'cstu. Palh stu'ncua' xla' ixReyca'n israelitas, cayujli de huan nac cruz chuhua'j lā' chuntza' nakalhlaka'ī'yāuj xla'.

43 Xla' līpāhuan Dios; chuhua'j Dios camāpūtaxtūlh palh stu'ncua' pāxquī', como quincāhuanini' palh xla' ixO'kxa' Dios —tahualh.
44 Lā' nā huan ka'lhāna'nī'n a'ntī ixcātā'xtokohua'ca'canī't, nā xlaca'n talakapalalh Jesús.

Jesús nīlh
Mr. 15.33-41; Lc. 23.44-49; Jn. 19.28-30

45 Lā' tuncan cā'pucsua' lalh chuxalhā nac cā'ti'ya'tna'. Tzuculh hua'chi tastu'nūta lā' takoxīlh lakatu'tun hora.
46 Lā' hua'chi maktu'tun kōtanū, Jesús lej palha' ta'salh lā' hualh:
—Elí, Elí, ¿lama sabactani? —lā' ū'tza' huanicu'tun: QuinDios, quinDios, ¿a'chī' qui'a'kxtekui'līnī'ta'?
47 Lā' takaxmatli huā'mā' makapitzīn a'ntī ixtayāna'ncha' lā' xlaca'n talāhuanilh:
—Huā'mā' chi'xcu' māta'sīmā' huan a'cta'sana' Elías.
48 Lā' chu līmaktin kalhatin tatu'jnu'n quītē'lh catūhuā hua'chi panamāc. Lā' līmāchū'huī'lh vinagre lā' o'ksmā'ca'lh kentin qui'hui' lā' quilhyāhualh Jesús para nahua'.
49 Lā' ā'makapitzīn tahualh:
—Camakxtekti. Nalaktzī'nāuj palh Elías namin namāpūtaxtū.
50 Lā' huampala Jesús ta'salh lej palha' lā' tuncan nīlh.
51 Lā' māni' huā'mā' ka'tlā'tus taxtī'tpitzilh huan lu'xu' nac xaka'tla' lītokpān. U'tza' huā'mā' lu'xu' a'ntū ixmāpitzi huan lītokpān. Tzuculh a'cxtu lā'

tapūpitzilh hasta huan nac ti'ya't. Lā' huan ti'ya't tachiquilh lā' huan chihuix tataxkālh.
52 Lā' tatalaquī'lh huan taponkni' lā' talakahuanchokolh lhūhua' a'ntī ixtakalhlaka'ī'nī't Dios a'ntī ixtanīnī'ttza'.
53 Xlaca'n tataxtulh huan nac taponkni' lā' a'xni'ca' ixlakahuanchokonī'ttza' Jesús, tatanūlh huan nac sicua'lanālanī't xcānsipej a'nlhā huanican Jerusalén. Lā' a'ntza' cātasu'yuni'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't.
54 Lā' huan capitán romano lā' huan tropasna' a'ntī ixtatā'maktaka'lhmā'na Jesús, lej tajicua'lh a'xni'ca' tachiquilh huan ti'ya't lā' a'xni'ca' talaktzī'lh ā'catūhuā a'ntū pātle'kelh. Lā' xlaca'n tahualh:
—Stu'ncua' huā'mā' chi'xcu' huan ixO'kxa' Dios ixuanī't.
55 Lā' lhūhua' puscan ixtalaktzī'mā'na de makat. Ixtastālani'nī't Jesús desde a'xni'ca' taxtulh huan nac estado de Galilea lā' ixtamaktāyanī't.
56 Lā' na ixlaclhni'ca'n huan puscan nā ixtayāna' María Magdalena lā' María a'ntī ixtzī'tca'n Jacobo lā' José lā' nā ixuī' ixtzī'tca'n ixo'kxa'n Zebedeo.

Mā'cnūca Jesús
Mr. 15.42-47; Lc. 23.50-56; Jn. 19.38-42

57 Lā' a'xni'ca' ī'smalanka'namā'tza', milh kalhatin chi'xcu' a'ntī ixuanican José lā' xala' nac cā'lacchicni' Arimatea. Lej rico ixuanī't lā' nā ixkalhlaka'ī' Jesús.
58 Lā' xla' laka'lh Pilato lā' squi'ni'lh ixmacni' Jesús. Lā' Pilato māpa'ksīni'lh que camaxquī'ca.
59 Lā' José lē'lh huan ixmacni' Jesús lā' līmaksna'tli stala'nka' lu'xu'.

60 Lā' māpī'lh nac lakatin xasāsti' lhu'cu' a'ntū
ixcāxtlahuacanī'ttza' nac talhpān. Lā' huan lhu'cu'
ixla' José ixuanī't. Lā' a'xni'ca' kalhui'līlh lakatin
ka'tla' chihuix huan lhu'cu', xla' a'lh.
61 Lā' na ixlacapūn huan lhu'cu' ixtahui'lāna'
María Magdalena lā' ā'kalhatin María.

Huan tropasna' tamaktaka'lhli a'nlhā ixmā'cnūcanī't Jesús

62 Lā' ixlīlakalī a'xni'ca' ixpātle'kenī'ttza' huan
chi'chini' a'ntū cāxui'līkō'can para huan chi'chini'
a'ntū pūjaxcan, huan xanapuxcu'nu' curasna' lā'
huan fariseosnu' talaka'lh Pilato.
63 Lā' tahuanilh:
—Señor gobernador, quina'n icpāstacāuj a'ntū
hualh huanmā' a'kxokonu' a'xni'ca' lakahuancus
ixuanī't. Hualh chuntza': "Ixlīlakatu'tun chi'chini'
na'iclakahuanchoko de na ixlaclhni'ca'n nīnī'n",
hualh.
64 Chuntza' camāpa'ksi'ni' que xa'nca
camaktaka'lhca huan taponkni' hasta
napātleketza' lakatu'tun chi'chini'. Tzēlasā'
ī'sca'txtunu'nī'n natamin nataka'lhan huan macni'.
Lā' tzē natahuani huan tachi'xcuhuī't palh
lakahuanchokonī't de na ixlaclhni'ca'n nīnī'n.
Lā' chuntza' ā'chulā' tzē nata'a'kxoko huan
tachi'xcuhuī't que xapū'la.
65 Lā' Pilato cāhuanilh:
—A' tayāna' huan tropasna'. Cacālī'pintit
lā' cacāxtlahua'tit hui'xina'n chu a'nchī
namaktaka'lhcan.
66 Lā' xlaca'n ta'a'lh lā' xa'nca tacāxtlahualh huan
taponkni' lā' hui'līca sello nac huan chihuix a'ntū
kalhui'līca. Lā' cāmāchokocancha' huan tropasna'
para natamaktaka'lha.

28

Jesús lakahuanchokolh
Mr. 16.1-8; Lc. 24.1-12; Jn. 20.1-10

1 Lā' ixpātle'kenī'ttza' huan chi'chini' a'ntū
pūjaxcan lā' ixtuncuīmā' huan domingo a'xni'ca'
María Magdalena lā' ā'kalhatin María ta'a'lh nac
taponkni'.
2 Lā' chu līmaktin lej palha' tachiquilh huan
ti'ya't. Lā' kalhatin ixángel huan Māpa'ksīni'
Dios ixyujnī'ta'nchi de nac a'kapūn. Lā' a'xni'ca'
chilh nac taponkni', māpānūlh huan chihuix a'ntū
ixkalhui'līcanī't lā' pūtahui'lh.
3 Lā' huan ángel lej xkakalh hua'chi makli'pni' lā'
ixlu'xu' lej smu'yonko' ixuanī't hua'chi panamāc
lā' miqui.
4 Lā' a'xni'ca' huan tropasna' talaktzī'lh, lej
tajicua'ni'lh lā' taxpipilh lā' taxtacnānīlh.
5 Lā' huan ángel cāhuanilh huan puscan:
—Tū' cajicua'ntit. Quit icca'tzī palh hui'xina'n
putzapā'na'ntit huan Jesús a'ntī xtokohua'ca'ca.
6 Xla' tū' huī' huā'tzā' como lakahuanchokonī't
chu a'nchī hualh. Catanū'tit lā' calaktzī'ntit a'nlhā
ixmāpī'canī't.
7 Lā' lacapalh capintit lā' cacāhuani'tit
ī'sca'txtunu'nī'n palh lakahuanchokonī'ttza'
de na ixlaclhni'ca'n nīnī'n. Lā' chuhua'j xla'
cāpū'lani'yāni' huan nac estado de Galilea. A'ntza'
natā'lāpāxtokā'tit. Cuenta catlahua'tit a'ntū
iccāhuanini'.
8 Lā' tuncan lacapalh huan puscan tatapānūlh
de huan nac taponkni'. Ixtajicua'n lā' nā ix-
tapāxuhua. Lā' tatu'jnu'n ta'a'lh cāhuani huan
sca'txtunu'nī'n.

9 Lā' chu līmaktin Jesús cātalacsu'yuni'lh lā' cāmālakacuhuī'ni'lh. Lā' xlaca'n talaktapajtzūlh Jesús. Tachi'palh ixtojon lā' tamācā'tanīlh lā' tamāpāxuhuīlh.
10 Lā' xla' cāhuanilh:
—Tū' cajicua'ntit. Capintit cacāmāca'tzīnī'tit quintā'timīn palh tasqui'nī cata'a'lh nac estado de Galilea lā' a'ntza' naquintalakchā'n lā' naquintalaktzī'n.

A'ntūn tahualh huan tropasna'

11 Lā' līhuan ixta'a'mā'na huan puscan, makapitzīn tropasna' a'ntī ixtamaktaka'lhnī't huan taponkni' lā' xlaca'n ta'a'lh huan nac xcānsipej a'nlhā huanican Jerusalén. Lā' tahuanilh huan xanapuxcu'nu' curasna' ixlīhuāk a'ntū ixpātle'kenī't.
12 Lā' huan tamā'na xanapuxcu'nu' talaka'lh huan xanapuxcu'nu' israelitas para natalacchihuīna'n. Lā' lhūhua' tumīn cāmaxquī'ca huan tropasna'
13 lā' cāhuanica:
—Hui'xina'n nahua'nā'tit palh cā'tzī'sa tamilh ī'sca'txtunu'nī'n Jesús līhuan ī'lhtatapā'na'ntit lā' xlaca'n taka'lhalh huan ixmacni'.
14 Lā' palh namāca'tzīnīcan huan gobernador que ī'lhtatapā'na'ntit, quina'n na'iclacāxtlahuayāuj para que tū' nacātamaknīyāni'.
15 Lā' huan tropasna' tamaklhtīni'lh huan tumīn lā' ta'a'lh lā' tahualh chu a'nchī ixcāhuanicanī't. Lā' chuntza' huan israelitas tahuan hasta chuhua'j.

Jesús cālīmāmacū'lh ī'sca'txtunu'nī'n
Mr. 16.14-18; Lc. 24.36-49; Jn. 20.19-23

16 Lā' huan kalhacāujtin sca'txtunu'nī'n ta'a'lh
nac estado de Galilea nac lakatin o'kspū'n a'ntū
Jesús lacsacli.
17 Lā' a'xni'ca' talaktzī'lh Jesús, tamācā'tanīlh
a'yuj makapitzīn tū' ixtakalhlaka'ī'cu'tun.
18 Lā' Jesús cālaktapajtzūlh xlaca'n lā' cāhuanilh:
—Quit quimaxquī'canī't ixlīhuāk huan
līmāpa'ksīn para que na'iccāmāpa'ksī ixlīhuākca'n
a'ntīn ta'a'nan huan nac cā'ti'ya'tna' lā' huan nac
a'kapūn.
19 Chuntza' capintit chuxalhā nac cā'quilhtamacuj
lā' cacāmākalhlaka'ī'nīkō'tit ixlīhuākca'n para que
natala quisca'txtunu'nī'n. Lā' nacāmā'kpaxī'yā'tit
por ixlīmāpa'ksīn xaTāta' Dios lā' ixO'kxa' lā' huan
Espíritu Santo.
20 Lā' nacāmāsu'ni'yā'tit a'nchī natalatā'kchoko
lā' a'nchī nata'a'kahuāna'ni' ixlīhuāk a'ntū quit
iccālīmāpa'ksīni'nī'ta'ni' hui'xina'n. Lā' caca'tzītit
palh quit pō'ktu iccā'o'kska'lhīyāni' hasta a'xni'ca'
nasputa huan quilhtamacuj. Amén.

Huan Xasāsti' testamento: Huan xatzey tachihuīn ixpālacata Jesucristo

New Testament in Totonac, Xicotepec De Juárez (MX:too:Totonac, Xicotepec De Juárez)

copyright © 1978 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Totonac, Xicotepec De Juárez

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Totonaco, Xicotepec de Juárez [too], Mexico

Copyright Information

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http:// creativecommons.org/ licenses/ by-nc-nd/ 3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Totonac, Xicotepec De Juárez

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

cliv

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022
19fdc186-6668-5688-b18c-dfd601741a49